

www.milujte.se

9/2009

ISSN 1802-4327

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

Ty jsi Petr – Skála – a na té
skále zbuduji svou církev...
Mt 16,18

Chcete podpořit Svatého Otce?
Pošlete mu přiloženou pohlednici.

- 3 Politruck, topič a největší zázrak
- 4 Znamení nevěřícím
- 11 Bazilika del Pilar
- 12 Lidé vědy o Boží existenci
- 14 „Ultreia!“
- 17 Moje pouť do Compostely
- 18 Očekávající příchod Pána
- 22 Řekl jsem „ano“
- 25 Katolíci, kvalitní materiál
- 26 Ježíšův hrob – senzace a fakta
- 30 Uděláš zkušenost, když uvěříš
- 32 S nejchudšími u Města slunce
- 34 Snažím se být biskupem univerzálním
- 36 Žít pod Božím pohledem
- 39 Promluv si s Pánem Ježíšem
- 41 Kdo se v kostele nudí?
- 43 Dobře prožít mši svatou
- 44 Pýcha, kořen zla
- 47 Pán Bůh příliš nerozmazluje...
- 49 Proč se vzdálí víře?
- 51 Víra se může stát jistotou a oporou
- 53 Předmanželská čistota
- 56 Začala jsem hledat lásku „venku“
- 59 Jak jsem se dostala až k Čisté lásce
- 60 Společenství čistých srdcí
- 61 Proč je důležité modlit se za evangelizaci
- 62 Chcete mě?
- 63 Mezinárodní časopis pod jedním názvem

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
9/2009, III. ročník, vydáno 4. května 2009

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č.j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Šéfredaktor: P. Mgr. Marek Dunda, Th.D.

Překlady: Terezie Eisnerová OP

Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Adresa redakce: Časopis Milujte se!, 671 03 Vranov nad Dyjí 20
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, http://res.claritatis.cz,
číslo účtu pro zaslání darů: 1683820001/5500, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis **Milujte se!** je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sestry Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s občanským sdružením Hnutí Pro Život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslání dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejněné texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.

Milovaní čtenáři!

„Proč je Církev tak váhavá, když má uznat nějaký zázrak nebo zjevení? Proč to někdy trvá celá léta, než se vyjádří, a proč v tom či onom případě, který se zdá být tak jasný, nakonec nezaujme kladné stanovisko?“ ptají se někteří a jiní do této otázky vkládají i lehkou výčitku.

Také mě napadaly takové otázky, než jsem pochopil, proč je důležité a dobré, že je Církev tak opatrná. Mohli bychom říci maximálně opatrná. Církev zaujímá své kladné stanovisko teprve tehdy, až je věc zcela jistá a po podrobném prozkoumání jakákoliv rozumná pochybnost v dané věci vyloučena. Možná se to někomu nelíbí, ale dává to váhu jejímu rozhodnutí. Pokud je nějaký zázrak, zjevení Církví prozkoumáno a uznáno, je to záruka pravosti a na její posouzení a rozhodnutí je možno se spolehnout.

Nutno podotknout, že ani pak není nikdo vázán věřit v jakékoliv soukromé zjevení. A ani to není nutné. Vše, co potřebujeme vědět, nám dal poznat již sám Bůh, když se v Ježíši Kristu stal člověkem. Soukromá zjevení tu jsou vlastně pro naši „zapomnětlivost“ na skutečnosti, které nám Bůh již dávno zjevil.

A podobně je tomu i se zázraky – kdyby nebyla nevěra, nebylo by jejich svědectví třeba. O jednom mimořádně působivém a přitom zcela nezpochybnitelném, nazývaném „zázrak zázraků“, se dočtete v tomto čísle. Je jasným svědectvím, ale ve skutečnosti také poněkud nadbytečným. Kdyby Bůh mimo Kristovo vtělení a zmrtvýchvstání neučinil žádný další zázrak, bylo by to pro nás zcela dostatečné. Zvláště, pokud dokážeme vnímat i drobné každodenní zázraky Božího působení ve svém životě. To přeji i vám.

V Kristu P. Pavel Zahradníček

Podpořte Milujte se! – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sestry Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20,- Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 1683820001/5500, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

Foto: IMB.org

Politruk, topič a největší zázrak

Bylo to v osmdesátých letech minulého století. Na vojenském výzkumném pracovišti v Brně, tak jako tehdy všude jinde v armádě, probíhalo pravidelné politické školení. Pozvaný docent přednášel o náboženstvích, křesťanství a vědeckém ateismu. Křesťanství a Ježíše Krista hodnotil s nadhledem: „Nemohu popřít, že jeho učení je systém obsahující některé zajímavé myšlenky. Ale zajímavé myšlenky nacházíme i u mnohých jiných. Když bych tomu věnoval ten čas, také bych něco podobného dokázal sestavit...“

Přednáška skončila a byla možnost dotazů. Ty většinou žádné nebývaly...

– Ale dnes přece! Úplně vzadu se přihlá-

sil starý topič – školení bylo povinné pro všechny.

„Soudruhu, říkáte, že byste něco podobného dokázal vymyslet. Nechci to zpochybňovat. Když už je tu to Ježíšovo učení, nebylo by asi opravdu těžké vymyslet něco podobného...“

Ale teprve kdybyste tak jako Ježíš podle tohoto svého učení sám důsledně žil, začal bych vás brát vážně. Kdybyste za ně byl ochoten i zemřít a skutečně za ně zemřel, věděl bych, že je berete zcela vážně i vy.

Ale až kdybyste se třetí den po své smrti znovu živý setkal s námi, svými žáky, jedl, pil a rozmlouval s námi, pak teprve bych ve vás uvěřil!“

Kupodivu tento diskuzní příspěvek neměl tehdy pro topiče žádný „dopad“, kromě toho, že se již on ani další osazenstvo kotelny nemuseli zúčastňovat pravidelných politických školení.

O to větší měl na část ostatních posluchačů. Pochopili to, co dodnes mnohdy nechápou i mnozí křesťané. Že Ježíšovo zmrtvýchvstání je ten největší zázrak. I kdyby žádný jiný neudělal, tento jediný by stačil. A i když Bůh dodnes koná zázraky, ten největší již učinil.

P. Pavel Zahradníček ■

Obraz představující Miguela ve chvíli uzdravení

Malba: Isabel Guerra

Znamení nevěřícím

Ve španělském městečku Calanda vzdáleném 118 km od Zaragozy se stal „zázrak zázraků“.

Třiadvacetiletému Miguelovi Juanovi Pellicerovi byla zázračně vrácena amputovaná pravá noha. Výsledky dlouholetého hledání a zkoumání historických dokumentů, které se týkají neobvyklé události, byly publikovány v knize nazvané *Il Miracolo* (Zázrak), kterou napsal známý italský spisovatel a novinář Vittorio Messori.

Zázračná událost

Stalo se to 29. března roku 1640 v čase mezi 22.00 až 22.30: když Miguel Juan Pellicer spal ve svém rodinném domě v Calandě, dostal zázračným způsobem zpět pravou nohu, kterou mu amputovali ve veřejné nemocnici v Zaragoze před 29 měsíci. Zázračně uzdravený byl horlivým ctitelem Panny Marie z Pilar, a právě její přimluvě připsal navrácení ztracené končetiny. Tak ve zkratce zní senzační zpráva o šokujícím mariánském zázraku, kterému místní lidé říkají „el milagro de los milagros“ (tzn. zázrak zázraků). Světoznámý italský spisovatel a novinář Vittorio Messori několik let zkoumal v různých archivech četné dochované dokumenty vztahující se k této události a potvrdil, že z vědeckého hlediska existuje

tjuje jistota, že celá dokumentace popisuje historickou skutečnost. Písemnosti vypovídají o „navrácení“ amputované nohy, o události, jejíž pravdivost nelze zpochybnit. Podrobně rekonstruovat tuto událost bylo možné díky svědectvím, která byla vydána pod přísahou tři dny po zázraku a zapsána v notářském protokolu. Dalším důkazem jsou akta kanonického procesu, který byl zahájen o 68 dnů později.

Kdo je Miguel Juan Pellicer

Z farních knih z Calandy se dovídáme, že Miguel Juan Pellicer se narodil 25. března roku 1617 jako druhé z osmi dětí Miguela Pellicera a Marie Blasco. Jeho rodiče byli chudí rolníci, vyznačovali se prostotou a hlubokou zbožností. Miguel Juan vyrůstal v atmosféře autentické náboženské

víry: denně se upřímně modlil, pravidelně přistupoval ke svátosti pokání a svatému přijímání a byl věrným ctitelem Panny Marie.

V roce 1637, když mu bylo dvacet let, odešel z domu, aby si hledal práci. Našel ji u svého strýce Jamia Blasca, který bydlel nedaleko Castellonu. Miguel tam pobýval už několik měsíců, když se mu stala vážná nehoda. Vezl dvoukolový vůz tažený dvěma mulami, naložený až po okraj zrním. Během jízdy Miguel Juan s největší pravděpodobností usnul a spadl z muly tak nešťastně, že mu jedno kolo přejelo pravou nohu a rozdrtilo holení kost. Byl hned odvezen do nemocnice ve Valencii. V jejích archivech lze dodnes vyhledat datum jeho příjmu: 3. srpna roku 1637, pondělí.

Přesun do Zaragozy

Pobyt v nemocnici nepřinesl žádné zlepšení. Miguel byl však přesvědčen, že mu pomohou lékaři ze Zaragozy vzdálené 300 kilometrů, ve vyhlášené královské všeobecné nemocnici Panny Marie Milostné. Svými naléhavými prosbami nakonec dosáhl povolení k převozu. K vytouzenému cíli dorazil za strašlivých bolestí počátkem října roku 1637, vyhublý a s vysokou horečkou. Nejdříve však zamířil do svatyně del Pilar, kde se vyzpovídal a přistoupil ke svatému přijímání.

Amputace nohy

Lékaři v zaragozské nemocnici diagnostikovali u Miguela velmi pokročilou gangrénu zlámané pravé nohy. Aby zraněnému zachránili život, museli mu oteklou a od sněti zčernalou končetinu okamžitě amputovat. Rozhodl o tom vedoucí lékařského koncilium v Aragonii, známý profesor Juan de Estanga, spolu s chirurgy Diegem Millaruelem a Miguelem Beltranem. Títož lékaři pak tento zákrok provedli – Miguele Pellicerovi amputovali pravou nohu „ve výšce čtyř palců pod kolenem“. Použili k tomu pilku a skalpel a jako znečitlivující prostředek podali pacientovi alkohol, v té době používaný jako nejúčinnější anestetikum. Během operace mládenec ustavičně volal o pomoc k Panně Marii.

Po operaci chirurgové provedli kauterizaci pahýlu pomocí rozžhaveného železa. Amputovanou nohu předali asistujícímu mladému praktikantovi Juanu Lorenzovi Garciovi, který ji s pomocí kolegy uložil na hřbitově do označené jámy dlouhé 21 cm (dokonce i tato podrobnost se v dokumentaci nachází). S takovou úctou se v tehdejší době zacházelo s lid-

ským tělem – jeho amputované části byly pohřbívány do posvěcené půdy. Pellicer musel několik měsíců zůstat v nemocnici, než se rána zahojila. Propustili ho až zjara roku 1638; dostal tehdy dřevěnou protězu pravé nohy a berle.

Mladý žebrák

Jednadvacetiletý mládenec bez nohy si nebyl schopen vydělat na živobytí, a tak

dostal oficiální povolení prosit o almužnu u vchodu do Baziliky del Pilar v Zaragoze, stal se tak žebrákem z povolání. Mnozí obyvatelé města měli ve zvyku alespoň jednou denně svatyni navštívit. Pohled na jednonohého žebrajícího mládence budil jejich soucit. Zvykli si na jeho přítomnost a oblíbili si ho, mimo jiné i proto, že se Miguel Juan každý den ráno, než zaujal své místo, účastnil mše svaté ▷

Socha Panny Marie del Pilar ve stejnojmenné svatyni v Zaragoze

foto: archiv MSI

Ilustrace zobrazující amputaci v 17. století

Foto: Caja de Ahorros de la Inmaculada

v kapli, kde je na sloupu umístěna zázračná soška Panny Marie (odtud jméno svatyně El Pilar). Rovněž denně žádal ty, kteří konali ve svatyni službu, o trochu oleje z lamp, které tam svítily, aby si jím natřel pahýl a ještě ne zcela zahojenou ránu po amputaci. Když měl peníze, nocoval v blízké krčmě De las Zabras (majitel krčmy Juan de Mazasa a jeho žena Catalina Xavierre byly také povoláni jako svědkové v kanonizačním procesu, aby potvrdili, že Pellicer po zázraku znovuzískání amputované končetiny je též člověk, který k nim chodíval na nocleh a neměl

pravou nohu). Miguel Juan Pellicer spával i v podloubí nemocnice, – lékařský personál ho dobře znal a vřele přijímal.

Zpět v rodném kraji

Počátkem března roku 1640 se Miguel rozhodl, že se vrátí ke svým rodičům do Calandy. Cesta do rodného domu dlouhá asi 118 kilometrů mu trvala téměř sedm dní. Celou tu dobu dřevěná noha tlačila mládenci na pahýl a působila mu utrpení. Zmračený Miguel nebyl schopen pomáhat rodičům při práci na poli, a tak se rozhodl, že bude po okolních ves-

nicích prosit o almužnu. Tehdy nebylo žebrání pro invalidu, který neměl prostředky k obživě, ostudou, ale povinností a pro ostatní zas příležitostí prokazovat skutky milosrdenství. Miguel tedy jezdil na oslíku po vesnicích kolem Calandy a získával příspěvky, a aby vzbudil slitování, odhaloval pahýl své uříznuté nohy. Tak se tisíce lidí staly svědky jeho zmrazení a později zázraku znovunabytí nohy.

Těsně před zázračným uzdravením

Ve čtvrtek 29. března roku 1640 Miguel Juan žebrat nejel. Zůstal doma, aby otcí pomáhal plnit hnojem koše, které pak osel převážel na pole. Po dni naplněným těžkou prací se Miguel vrátil domů velmi unavený. Při večeři všichni viděli pahýl jeho pravé nohy i odhalenou, nyní už zahojenou ránu a někteří z hostů se jí dokonce dotýkali.

Ten večer se v Calandě zastavil jezdecký vojenský oddíl. Pellicerovi dostali úřední příkaz nechat u sebe jednoho kavalistu přenocovat. V domě nebylo dost místa, a tak byl Miguel Juan nucen přenechat svoje lůžko vojákovu a ulehnout na matraci v pokoji, kde spali rodiče. Jako příkrývku dostal otcův plášť, který byl ale příliš krátký i na to, aby zcela přikryl jeho jedinou nohu. Po večeři kolem 22. hodiny se mladík rozloučil s rodiči a s přítomnými hosty, nechal v kuchyni svoji dřevěnou protězu i berle a odsákal po levé noze do ložnice. Po modlitbě se zcela svěřil Panně Marii a brzy upadl do hlubokého spánku.

První svědci nevidaného zázraku

Když vešla Miguelova matka do pokoje, ve které spal její zmračený syn – bylo mezi deset třicet a jedenáctou hodinou večer – ucítila, jak později vypověděla, „úžasnou, nebeskou vůni“. Ve světle olejové lampy si všimla, že zpod pláště, kterým byl Miguel přikrytý, vyčnívala nikoli jedna noha, ale dvě! Nevěřicně se přiblížila k lůžku – a pak už nebylo pochyb, že ji zrak nešálil. Šokována tím objevem zavolala manžela, ten přišel a odhrnul celý plášť. Pellicerovým se naskytl úžasný pohled na jejich spícího syna s oběma zdravými nohama. V jediném okamžiku pochopili, že se udál veliký zázrak: jejich synovi byla navracena amputovaná noha. Ohromeni tím obrovským divem začali křičet a trásli Miguelem Juanem, aby se probudil. Chvilí trvalo, než otevřel oči. „Podívej se, narostla ti noha!“ sdělovali

Po mnoho let zkoumal Vittorio Messori četné dochované dokumenty o této události a potvrdil, že z vědeckého hlediska existuje jistota, že celá dokumentace popisuje historickou skutečnost.

Kaple na místě zázraku, Calanda

Foto: archiv MSI

mu rozrušení rodiče. Zkuste si představit Miguelův úžas a radost, když uviděl a pocítil, že má skutečně dvě nohy a že už není mrzákem... Mezitím se seběhli všichni, kdo byli v domě, a s velkým úžasem hleděli na nohu, která byla mladíkovi zázračně vrácena. Miguel Juan vůbec nevěděl, jak se to mohlo stát. Vybavoval si jenom to, že se mu zdálo, jak si maže pahýl nohy olejem z lamp v kapli Panny Marie de Pilar. Jedním si však byl zcela jist: že ten zázrak Ježíš Kristus vykonal na přímělu své i naší Matky Panny Marie.

Navrácena původní noha

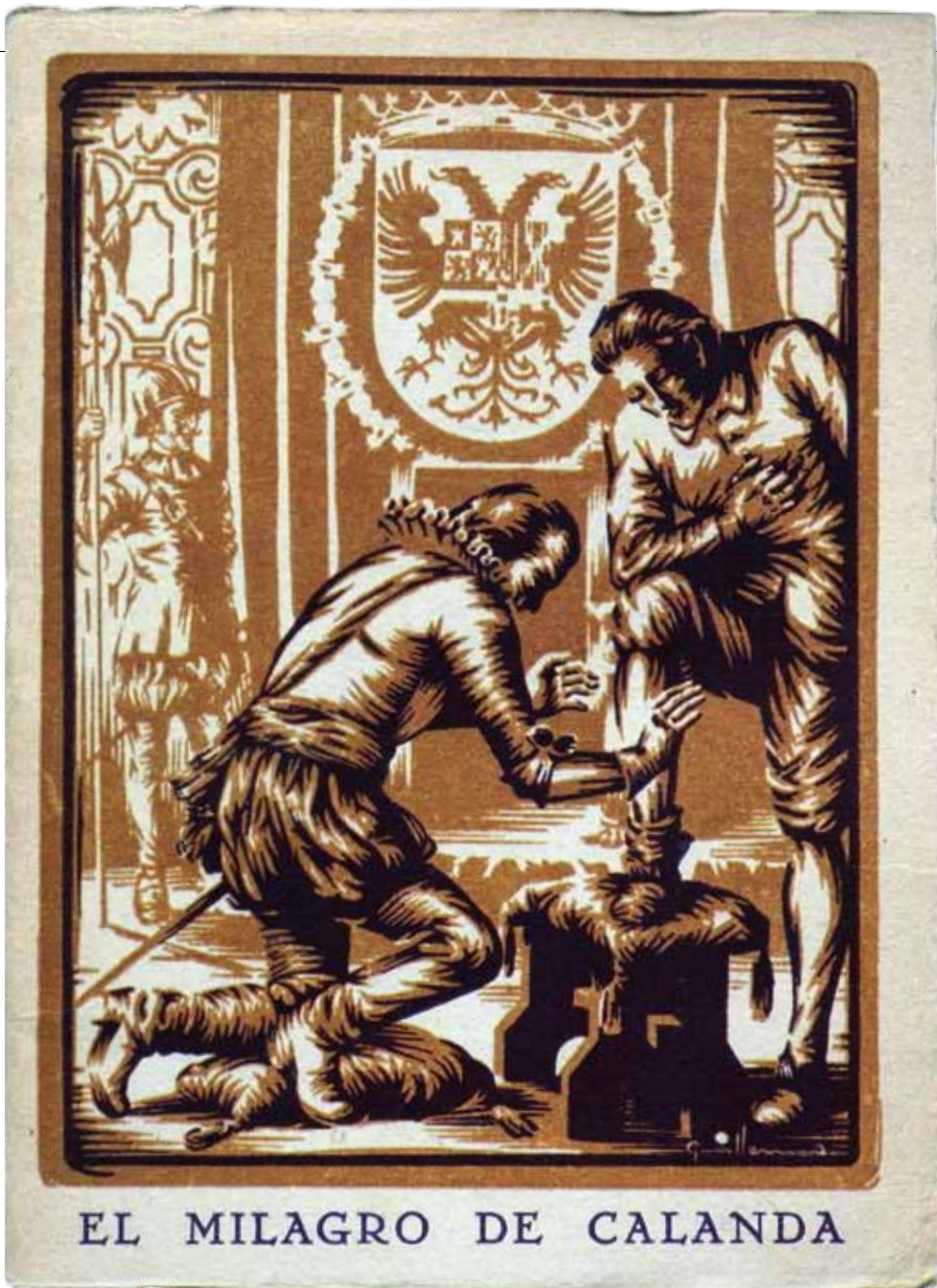
Když se Miguel Juan vzpamatoval z prvního údivu, začal se dotýkat své uzdravené nohy a hýbat s ní, aby se ujistil, že to všechno je pravda. Ve světle olejových

lamp si všichni pozorně prohlíželi jeho zázračně znovuzískanou nohu. Byla na ní vidět jedna velká jizva po zlomení holení kosti při nehodě, ale také tři menší jizvy: jedna po psím kousnutí, když byl ještě dítě, a další po zanícených zraněních od trnitého keře. Jizvy zřetelně ukazovaly na to, že se jedná o tutéž nohu, kterou mu před dvěma lety a pěti měsíci v Zaragoze amputovali a uložili ji na tamním hřbitově. Nedošlo tedy k tomu, že by narostla nová noha, ale zázračně byla navrácena ta původní odstraněná. Dochoval se exemplář místních novin *Aviso Historico* ze 4. srpna roku 1640, v němž se píše, že na nemocničním hřbitově v Zaragoze nebyly v místě prokazatelného pohřbu amputované nohy nalezeny žádné její pozůstatky. ▷

Kaple na místě zázraku, Calanda

Foto: archiv MSI

*“Před takto zřejmými fakty už není potřeba mudrovat a dále diskutovat...”
král Filip IV.*

v živé paměti jednohého mladíka, který žebřával u baziliky. Umíme si tedy představit jejich údiv, když viděli, že Miguel Juan už není mrzák a má obě nohy naprosto zdravé. Ohromný šok prožil profesor Estanga, chirurg, který Miguelovi končetinu amputoval a po více než dva roky mu pak ránu způsobenou zákrokem ošetřoval. Nyní se mohl přesvědčit a potvrdit, že část nohy, kterou amputoval, je navráćena a uzdravena způsobem, který je pro medicínu zcela nevysvětlitelný. Podobný otrěs prožili při setkání s uzdraveným Miguel Juanem i lékaři, kteří profesorovi asistovali, a také všechen lékařský personál.

Oficiální uznání „el milagro de los milagros“

Představitelé města Zaragozy podnikli 8. května roku 1640 konkrétní kroky k zahájení kanonického procesu, který by objasnil všechny okolnosti zázraku z Calandy, neboli „el milagro de los milagros“. Městská rada pověřila dva známé profesory a generálního prokurátora

Lord Hopton, britský velvyslanec v Madridu, je autorem dodnes dochované zprávy o zázraku, určené pro anglického krále Karla I.

Foto: Caja de Ahorros de la Inmaculada

Hold krále Filipa IV. poddanému Pellicerimu – žebřákoví a analfabetovi

Foto: Caja de Ahorros de la Inmaculada

První dny po zázračném uzdravení

Zpráva o mimořádné události se velmi rychle rozšířila po okolí. Lidé, kteří přiběhli k chudému vesnickému domku Pellicerových, se hlasitě modlili a děkovali Panně Marii a Ježíši Kristu za tento velký zázrak. Všichni shromáždění cítili neobyčejnou „nebeskou“ vůni, která se v místnosti držela několik dní. Ráno se do domu Pellicerových dostavil farář otec Herrero se starostou a nejvyššími představiteli místních úřadů a také dva chirurgové, kteří dlouho prohmatávali Juanovu pravou nohu – chtěli mít úředně a „vědecky“ potvrzeno, že je to všechno pravda. Oficiální dokument o této mimořádné události sepsal už 30. března, tedy den po zázraku, soudce první instance Martin Corellano, zodpovědný za veřejný pořádek

v Calandě. Ani ne 70 hodin po zázraku byl pak v domě Pellicerových vyhotoven notářský akt, vypracovaný společně představiteli církevní autority, laiky a lékařem a potvrzený deseti svědky, který potvrzuje „Boží zásah“. Uzdravený mladík byl veden v procesi do místního kostela, kde se shromáždili všichni obyvatelé Calandy. Přitom viděli, že Miguel Juan kráčí po dvou nohou, a před tím měl jen jednu. V kostele šel Miguel Juan nejdřív ke zpovědi a potom se spolu s ostatními účastnil slavné děkovné mše svaté.

Oprávněný údiv mnohých

Miguel se 25. dubna roku 1640 vydal spolu se svými rodiči na pouť do zaragozské svatyně, aby Panně Marii poděkovali za zázračné navráćení nohy. Téměř všichni obyvatelé Zaragozy měli dosud

krále Filipa IV. Byl to tedy veřejný proces a konal se při zachování všech úředních pravidel. Současný historik Leonardo Ania Naval, který po mnoho let zkoumal akta jednání, potvrzuje, že bylo „vzorem vážnosti, přesnosti a právní disciplíny“. Máme tedy k dispozici naprosto věrohodnou a odborně prověřenou dokumentaci. Celého průběhu procesu se účastnilo deset členů soudního kolegia. Kromě toho všem výsledkům 24 svědků ze Zaragozy, Calandy a okolních obcí asistoval sám arcibiskup Pedro Apaoloza Ramírez s deseti teology a právníky. Svědkové byli rozděleni do pěti skupin: 1. lékaři a ošetřovatelé; 2. příbuzní a sousedé; 3. místní úřady; 4. kněží; 5. ostatní. Každému z vyslychaných byl představen Miguel Juan s nohama obnaženými ke kolenům. Z protokolů procesu vyplývá, že skutečnost zázračného navrácení amputované nohy Pellicerovi byla tak zřejmá a jistá, že se proti tomu nepostavil žádný zpochybňující hlas. Po jedenácti měsících práce soudního kolegia vydal 27. dubna roku 1641 zaragozský arcibiskup dekret, jímž potvrdil, že navrácení amputované nohy Miguelu Juanovi bylo možné pouze díky zázračnému Božímu zásahu. Je to zázrak, který v dějinách patří zcela určitě k těm nejvíc šokujícím. Potvrdili ho všichni obyvatelé Zaragozy, Calandy a okolních vesnic.

První knihy o zázraku

První brožura o zázraku s církevním imprimatur, věnovaná králi Karlovi IV., se objevila v roce 1641. V kastilském jazyce ji sepsal bosý karmelitán Jeroným de San José. O rok později vyšla brožura německého lékaře Petera Neuratha. V této publikaci s „nihil obstat“ jezuita P. Jeronýma Brize je napsáno: „Z příkazu ctihodného P. Gabriela de Aldamy, hlavního vicekrále v Madridu, jsem přezkoumal knihu doktora Neuratha o zázraku Nejsvětější Panny z Pilar, o jakém nevidáno, neslycháno po staletí a jehož pravdivost jsem osobně dosvědčil, protože jsem mladíka poznal nejdříve bez jedné nohy, jak prosil o almužnu u dveří chrámu v Zaragoze, a později s oběma nohama v Madridu na audienci u krále, nejurozenějšího pána, a viděl jsem, jak chodil. Viděl jsem jizvu, kterou Nejsvětější Panna nechala v místě amputace jako jisté znamení, že noha byla odřezána; a nejen já, ale rovněž všichni otcové z Tovaryšstva Ježíšova, z téhož královského kolegia v Madridu. Kromě toho jsem poznal rodiče uzdraveného i chirurga, který nohu amputoval.“ ▶

Freska představující zázrak v Calandě, bazilika Nuestra Señora del Pilar, Zaragoza

Foto: A. Migas

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve¹⁾

Všechno co existuje (kromě Boha), bylo celou svojí substancí Bohem přivedeno k bytí.^[De fide]

Svět je dílem Boží moudrosti.^[Sent. cert.]

Žádný tvor nemůže (jako hlavní příčina) něco stvořit z ničeho.^[Sent. comm.]

Bůh udržuje stvořené v jeho existenci.^[De fide]

Bůh chrání a řídí svou prozřetelností vše stvořené.^[De fide]

Srov. Dogmatika, Matice cyrilometodějská, Olomouc 1994

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učením Církve.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecně rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry.

Oslava svátku Panny Marie del Pilar, 12. října

Foto: A. Migas

Připomínka události

Chudá ložnice, ve které došlo k zázraku, byla rychle přeměněna na kapli. Časem byl na místě domu Pellicerových vystavěn velký kostel s vysokou zvonící. Byla to iniciativa obyvatel Calandy, kteří tak chtěli vyjádřit vděčnost Bohu a Panně Marii. Dodnes místní lidé slaví 29. března svátek připomínající tuto zázračnou událost z roku 1640. Apoštolský stolec potvrdil na tento den zvláštní liturgický formulář s duchovními privilegii a odpustky.

Miguel Pellicer a králové

Zázrak, při kterém byla Miguelovi Pellicerovi navracena amputovaná noha, se stal po celém Španělsku tak všeobecně známým, že se to doneslo i králi Filipovi IV. Když byl proces ukončen a pravdivost zázraku oficiálně prohlášena, pozval španělský vládce v říjnu roku 1641 uzdraveného mladíka na audienci. Účastnil se jí celý diplomatický sbor včetně lorda Hoptona, anglického velvyslance. Právě on poslal svému panovníkovi Karlu I. zvláštní zprávu z této audiencie. Její text se zachoval do naší doby. Král Karel I., zároveň hlava anglikánské církve, byl přesvědčen o pravdivosti tohoto zázraku do té míry, že hájil jeho věrohodnost před pobouřenými anglikánskými teology.

Podle zprávy lorda Hoptona a podle dalších svědectví přesně víme, co se při audienci u krále Filipa IV. dělo. Uzdraveného Miguela Juana doprovázeli první

notář Aragonie a nejvyšší arcijáhen biskupské kapituly. Každý z nich postupně přednesl králi zprávu o zázraku.

Král skutečnost přijímá a ctí tajemství

Když král Filip IV. všechno vyslechl, dojatý až k slzám řekl, že o tak zřejmých faktech není proč pochybovat a diskutovat, ale je třeba je s radostí přijmout a ctít tajemství. Pak vstal z trůnu, došel k uzdravenému a poklekl před ním. Potom Miguelovi řekl, aby odhalil svou pravou nohu a políbil ji v místě, kde byla amputována a později zázračně připojena. Byl to vzrušující hold, který vkleče složil svému poddanému – žebrákovi a analfabetovi – vládce světového impéria král Filip IV.

Další osudy uzdraveného

Podle dokumentů nalezených v zaragozském archivu dostal Miguel Pellicer práci v chrámě del Pilar jako kalkant (pomocník varhaníka, „šlapal měchy“). Dokonce ho pověřili péčí o olejové lampy v zázračné kapli. V knize výplat je poznámka týkající se data jeho smrti – odešel k Pánu na svátek Panny Marie del Pilar 12. listopadu roku 1654.

Pochybnosti nejsou na místě

„Ten, kdo by odmítal pravdu o tom, co se stalo v Calandě onoho březnového večera ve Svatém týdnu roku 1640,“ píše Vittorio Messori, „by musel pochybovat o celé lid-

ské historii včetně nejistějších a nejpotvrzenějších faktů... Pellicerův případ má rysy události, kterou každý badatel může – ba co víc – musí přijmout jako ‚jistě potvrzenou‘, leda že by rezignoval na objektivitu svého oboru ve jménu předsudků či ideologie. Ve slovech, která použil ve svém rozsudku zaragozský arcibiskup, se tento fakt ukazuje i bez příkras jako šokující: ‚...jak bylo dokázáno v procesu, uvedený Miguel Juan byl viděn nejdřív bez jedné nohy a potom s nohou; proto nevíme, jak by bylo možné o tom pochybovat.‘ Toť vše.“

U Boha není nic nemožného

Ernest Renan, agnostik a zarytý nepřítel křesťanství, napsal, že k vyvrácení ateismu by stačil jen jediný věrohodný zázrak. Jeho jistotu, že se v dějinách žádný takový zázrak nestal, musíme s politováním přičíst jeho nevědomosti...

Zázrak z Calandy vypovídá o tom, že u Boha není nic nemožného.

P. Mieczysław Piotrowski TChr ■
(redakčně upraveno)

Prameny:

Pérez, Tomás Domingo. *El Milagro de Calanda y sus fuentes históricas*. Zaragoza; Caja de Ahorros de la Inmaculada, 2007.

Deroo, André. *L'homme à la jambe coupée ou le plus étonnant miracle de Notre-Dame del Pilar*. Paris; Librairie Arthème Fayard, 1959.

Messori, Vittorio. *Cud*. Katowice; Księgarnia św. Jacka, 2000.

Santa Capilla v zaragozské bazilice del Pilar se sloupem a sochou Panny Marie. Podle tradice tu postavil stejnojmennou kapli už svatý Jakub

Foto: archiv MŠI

Bazilika del Pilar

„Synu, toto místo je určeno k tomu, aby mi zde byla vzdávána úcta. Díky tobě zde má být na mou památku postaven kostel. Starej se o tento sloup, na kterém jsem, protože můj Syn a tvůj Mistr přikázal andělům, aby jej přenesli z nebe.“

Foto: Flickr

Svatyně Panny Marie v Zaragoze je jedním z nejcennějších a nejslavnějších mariánských poutních míst. Čtyři věže této rozložitě budovy jsou nejvyšší ve Španělsku. Centrální kupoli mezi nimi obklopuje deset menších kupolí, z nichž jedna je zdobena freskami Francisca de Goy. Nejsvětější Panna del Pilar je patronkou Španělska a všech zemí ze španělské jazykové a kulturní oblasti.

Legenda o vzniku svatyně

Říká se, že dějiny této svatyně sahají až do první poloviny prvního století po Kristu. Legenda praví, že po Kristově zmrtvýchvstání přišel na území dnešního Španělska svatý Jakub. Jeho misie se u obyvatel Iberského poloostrova setkala s rozhodným odmítnutím.

Podle tohoto starého podání se apoštolovi Jakobovi jedné lednové noci roku 40 podařilo shromáždit osm učedníků. Všichni se setkali za hradbami tehdy římské Zaragozy na pravém břehu řeky Ebro, na místě, kam se vyhazovala sláma a smetí. Odrazen naprostým neúspěchem své misie chtěl se svatý Jakub okamžitě vrátit do Jeruzaléma. Právě tehdy se na zamračené obloze objevila podivná záře a ukázali se andělé, kteří nesli sloup (tj. pilar) s Pannou Marií. Andělé postavili sloup na zem a Maria řekla svatému Jakobovi: „Synu, toto místo je určeno k tomu,

abych zde byla uctívána. Skrze tebe tu má být na mou památku postaven kostel. Starej se o tento sloup, na němž jsem, neboť můj Syn a tvůj Mistr přikázal andělům, aby jej přinesli z nebe. U tohoto sloupu postavíš oltář. Na tomto místě bude pro mou modlitbu a přímlovu činit moc Nejvyššího mimořádná znamení a zázraky, zejména pro ty, kteří mě budou vzývat ve svých potřebách. Tento sloup zde zůstane až do konce světa.“ V místě, kde stojí sloup, vybudoval prý už svatý Jakub malou kapli, nazývanou Santa Capilla. V současnosti se nachází ve středu velké budovy svatyně.

Znovuposvěcení kostela

Svatý Jakub později podstoupil mučednickou smrt v Jeruzalémě – historici ji datují nejčastěji do roku 44 po Kristu. Jeho ostatky se vrátily do Španělska a spocínuly v nynějším Santiagu de Compostela. Křesťanští rytíři, křižáci, kteří bojovali za nezávislost Španělska s muslimskými vojsky, říkali, že se jim svatý Jakub mnohokrát ukázel na bílém koni, aby vedl jejich armádu do útoku proti muslimům. Teprve v roce 1170 po čtyř stech padesáti letech neustálého boje se Španělsko dokázalo osvobodit zpod nadvlády muslimů. Od té doby se každý rok 12. října ve svatyni del Pilar slaví svátek posvěcení kostela. Není bez zajímavosti, že právě 12. října Kryštof Kolumbus

Nejsvětější Panna del Pilar je patronkou Španělska a všech zemí ze španělské jazykové a kulturní oblasti.

konečně spatřil po dlouhé a vyčerpávající plavbě břehy Ameriky...

Neopakovatelnost svatyně del Pilar spočívá podle tohoto starého podání v tom, že zde došlo nikoli ke zjevení Panny Marie, ale k jejímu tajemnému příchodu „ve smrtelném těle“. Došlo k tomu totiž v době, kdy ještě žila na zemi a bydlela v Jeruzalémě. Sloup v kapli svatyně je znamením, připomínajícím událost příchodu Panny Marie. Válec z jaspisu vysoký 177 centimetrů a o průměru 24 centimetrů nemá dekorace, pouze ho kryje stříbrný plech. Nese osmatřiceticentimetrovou sošku Panny Marie s děťátkem, zhotovenou v 16. století z černého dřeva. Sloup symbolizuje také stálost víry.

P. Mieczysław Piotrowski TChr ■

Lidé vědy o Boží existenci

Foto: Flickr

Mohou si věda a víra protiředit?

Mohou, ale jen tehdy, když jedna z nich opustí svůj prostor a začne zasahovat do toho, co už patří do kompetence té druhé. Ve skutečnosti se naopak vzájemně doplňují. Nad vztahem vědy a víry se zamýšlel i papež Jan Pavel II. ve své katechezi ze 17. července 1985.

Rozšířený, ale nesprávný názor

Existuje dost rozšířená domněnka, že lidé vědy jsou obvykle agnostici a že věda se Bohu vzdaluje. Do jaké míry se to shoduje s pravdou?

Mimořádné vědecké pokroky, zejména v posledních dvou stoletích, někdy vedly k tomu, že lidé uvěřili tomu, že samotná věda je schopna odpovědět na všechny otázky člověka a vyřešit všechny jeho problémy. Někteří došli k závěru, že Boha už víc nebude zapotřebí. Důvěra ve vědu měla vytlačit víru.

Je třeba volit, říká se, mezi vědou a vírou: buď věřit v jednu, či zvolit druhou. Ten, kdo vědecky bádá, Boha nepotřebuje; ale ten, kdo chce věřit v Boha, nemůže být váženým vědcem, poněvadž mezi vědou a vírou je nepřekonatelný rozpor.

Není rozpor mezi pravou vědou a vírou

Druhý vatikánský koncil vyjádřil zcela odlišné přesvědčení. V konstituci *Gaudium et spes* se praví: „Když se tedy provádí metodické bádání ve všech vědních oborech skutečně vědecky a podle mravních zásad, nebude nikdy ve skutečném rozporu s vírou, protože věci světské i věci víry pocházejí od jednoho a téhož Boha. Kdo se snaží pokorně a vytrvale zkoumat tajemství skutečnosti, ten je, třeba i nevědomky, jakoby veden Bohem, který udržuje všechny věci a působí, že jsou to, co jsou.“ (*Gaudium et spes*, 36)

Jistě, lze říci, že byli a stále jsou významní vědci, kteří v kontextu svých zkušeností jako lidé vědy prožívali pozitivně a s užitkem víru v Boha. Před padesáti lety se uskutečnila anketa, která zahrnuje 398 nejvýznamnějších vědců. Ukázalo se, že pouze 16 z nich se považuje za nevěřící, 15 za agnostiky a až 367 za věřící.

Věda a víra mohou tvořit dokonalý celek

Ještě zajímavější a užitečnější je uvědomit si, proč mnozí vědci – jak v současnosti, tak v minulosti – soudí, že disciplína vědeckého zkoumání a upřímné a radostné uznání Boží existence mohou nejen jít ruku v ruce, ale také tvořit dokonalý celek.

V úvahách, jež jsou jakýmsi duchovním deníkem a často provázejí jejich vědeckou práci, lze snadno nalézt dva spolu propojené prvky: Prvním z nich je to, že samotné výzkumy, týkající se největších i nejmenších věcí, prováděné při dodržování nejpřísnějších pravidel, vždy nechávají místo pro další otázky v procesu, jenž nemá konce a jenž ve skutečnosti odhaluje neomezenost, harmonii a účelnost, které nelze vysvětlit ani kategoriemi nahodilosti, ani pomocí samotných vědeckých pramenů. K tomu ještě přistupuje nevynutelná otázka po smyslu, po vyšší racionalitě, nebo přímo po něčem či Někom, kdo může uspokojit vnitřní potřeby, které sofistikovaný vědecký pokrok nemírní, ale vyostřuje.

Vědec má mimořádnou pozici

Podrobnější pohled ukazuje, že přechod k náboženské afirmaci (tj. k uznání oprávněnosti vnímání světa tak, jak ho

**„Kdybych
byl František
z Assisi, řekl bych:
Ó, galaktické
bezmezné prostory,
chvalte mého
Pána, neboť
je všemohoucí
a dobrý.“
Enrico Medi**

vidí víra – pozn. redakce) se neděje sám sebou, na cestě vědecké metody založené jen na pokusu, ale díky základním filozofickým principům, jako je zákon kauzality – příčinnosti, účelnosti, dostatečného důvodu, jež vědec jako člověk užívá v denním kontaktu s životem a se skutečností, kterou zkoumá. Co víc: vědec je v dnešním světě předsunutou hlídkou, která jako první spatřuje obrovskou složitost a zároveň nádhernou harmonii skutečnosti, a díky tomu je privilegovaným svědkem možnosti akceptovat náboženství. Je člověkem schopným ukázat, že přijetí transcendence nejenže neškodí autonomii a cílům výzkumné práce, ale nutí ji ustavičně překračovat sebe sama ve zkušenosti ukazující autotranscendenci tajemství člověka. (Pojem transcendence vyjadřuje vlastnost něčeho, co přesahuje rozumové chápání, ne však poznání. Z lat. *transcendere* = překračovat. – pozn. red.)

Vezmeme-li kromě toho v úvahu, že rozšiřující se horizonty výzkumné práce, zejména v oblastech samotných pramenů života, přidávají znepokojující otázky spojené s legitimním využíváním vědeckých výsledků, neudivuje nás fakt, že se vědci stále častěji dožadují jistých morálních kritérií, jež jsou schopna člověka uchránit před všelijakými pochybnými úsudky. A kdo, ne-li Bůh, může určit morální řád, v němž důstojnost člověka, každého člověka, bude chráněna a potvrzována?

Jistě, křesťanské náboženství nemůže dát za pravdu jistým tvrzením ateismu nebo agnosticizmu vysloveným ve jménu vědy. Se stejnou rozhodností ale nepřijímá ani výroky o Bohu, které nemají pevně opodstatnění v rozumovém procesu.

Vědec s láskou směřuje k poznání pravdy

Je vhodné si na tomto místě poslechnout důvody, jež vedou mnoho vědců k pozitivnímu prohlášení o existenci Boha, a podívat se na jejich osobní vztah k Bohu, k člověku, k velkým problémům a nejvyšším životním hodnotám, které jsou pro ně oporou. Jak často se ticho, meditace, tvůrčí fantazie, pohled na věci s odstupem plným pokoje, společenský smysl objevů a čistota srdce stávají silnými impulzy, které před nimi otevírají svět významů, jichž si nemůže nevšimnout ten, kdo s láskou směřuje k poznání pravdy.

Vyznání vědce

Stačí zde připomenout italského vědce Enrica Mediho, který zemřel před několika lety a který ve své přednášce na mezinárodním katechetickém kongresu v Římě v roce 1971 řekl:

„Říkám mladému člověku: ‚Podívej, to je nová hvězda, galaxie, neutronová hvězda vzdálená třeba 100 milionů světelných let. A přece tamty protony, elektrony, neutrony, mezony jsou identické s těmi,

ze kterých se skládá tento mikrofon. Identita vylučuje pravděpodobnost. To, co je identické, nemůže být pravděpodobné. Existuje tedy příčina mimo prostor, která onomu jsoucnu dává správnou formu. Tou příčinou je Bůh.

„Říkám jazykem vědy, že existuje jsoucno, které je autorem identity vzájemně vzdálených věcí. A množství identických částic ve vesmíru obnáší 10 umocněno na 85. (...) Budeme tedy zpívat galaktickou píseň? Kdybych byl František z Assisi, řekl bych: ‚Ó, galaktické bezmezné prostory, chvalte mého Pána, neboť je všemohoucí a dobrý. Ó atomy, protony, elektrony, ó ptačí zpěvy, ó šumu listů a větru, jež jste pod vládou člověka, jako modlitbu zpívejte hymnus, jenž směřuje k Bohu!‘“

Jan Pavel II. ■
(mezititulky redakce)

**Důvěra ve vědu
měla vytlačit víru.**

Kosmetický krém korejské společnosti, který je údajně vyroben z lidských kmenových buněk (Human Embryonic Stem Cell – hESC), získaných z „nadbytečných“ zárodků, které pocházejí z klinik, na kterých se poskytuje umělé oplodnění „in vitro“.

Foto: Flickr

„Ultreia!“

Foto: Flickr

„Ultreia!“ znamená španělsky „Pojďme na druhou stranu, ještě dál, dopředu!“ Tento pozdrav poutníků do Santiaga de Compostela vyjadřuje rozhodnutí a touhu dojít až do cíle – nejen na pouti do Compostely, ale také v životě a v následování Krista...

Všichni putujeme

Člověk se od nepaměti snaží pochopit smysl své existence na zemi. V průběhu svého sebeuchopování používá také nejrůznější symboly. Jedním z nich je cesta. Cesta je pestrá – vede rozkvetlou krajinou nebo pouští, po rovinách nebo přes hory, svítí na ní slunce, fouká vítr nebo prší, někdy je snadná, jindy obtížná – podobně jako život.

Pro tuto podobnost lidé vždy na cesty vyráželi – nejen kvůli tomu, že potřebovali někde cosi zařídit, ale také proto, aby si na cestě k nějakému cíli uvědomili lépe své celoživotní směřování. Cestám podnikaným s tímto úmyslem se říká poutě.

Pěšky – autobusem – pěšky

Poutě můžeme vnímat jako projev zbožnosti v mnoha náboženstvích. Muslimové putují do Mekky, židé do Jeruzaléma, hinduisté se chodí koupat do řeky Gangy. V křesťanském prostředí se v průběhu času vyvinuly tři hlavní směry putování: do Svaté země – do Jeruzaléma, do Říma a do Santiaga de Compostela. Kromě toho každý kraj mívá svoje místní poutní místa, kam se lidé ubírali v tzv. procestvích (dnes se říká procesích).

Nyní působím na Znojemsku. Náš kraj má Hluboké Mašůvky, ale chodilo se odtud i do rakouského Drei Eichen

k Panně Marii Třídubské nebo do Mariazell. A to už nebylo na jeden den, ale na několik dnů – spalo se na seně, jedly se skromné zásoby z domu a to, co nabídli poutníkům jejich hostitelé.

Sám jsem podobnou pouť jako mladý nezažil. Vzpomínám jen na jednodenní pouti autobusem – je to rychlejší a pohodlnější, ale právě kvůli tomu se ztrácí mnoho z podstaty pouti. Jsem proto rád, že se starodávné pěší putování znovu stává součástí naší zbožnosti. Znojemsko, jinak vcelku ne moc věřící, je u nás docela průkopníkem: z Vranova nad Dyjí se chodí v létě na Velehrad, ale pořádají se mnohé další pěší pouti.

Proč do Compostely?

Tři hlavní cíle putování křesťanů byly a jsou Svatá země, Řím a Santiago de Compostella. Svatá země je místo spojené se životem Ježíše Krista. Zde žil, učil,

Na cestě, na pouti k nějakému cíli si člověk uvědomí své celoživotní směřování.

konal své zázraky, byl zde ukřižován a zde se také udál zázrak jeho slavného vzkříšení. Do Říma se putuje ke hrobům svatých apoštolů Petra a Pavla. Již na konci prvního století nazval sv. Klement Římský tyto dva muže „sloupy Církve“.

Ale proč do Compostely? Čech to na první pohled moc nechápe, Španěl však ví, že dva z Ježíšových apoštolů měli jméno Diego – Jakub. Santiago neboli San Diego tedy znamená svatý Jakub. Právě v Santiagu se nachází hrob jednoho ze dvou Jakubů, Ježíšových učedníků, a k tomuto hrobu se tam putuje. Pro úplnost dodejme, že Compostela je asi složeninou dvou latinských slov: *campus* – pole a *stela* – hvězda, a znamená to tedy pole hvězd. Co bylo původně tímto výrazem označováno? Snad to byla mléčná dráha, která se nad západním pobřežím Španělska jakoby noří do oceánu, snad se tak podle legendy jmenoval malý hřbitov, který byl objeven pod santiagoškou katedrálou.

Jak svatý Jakub doputoval do Compostely

Svatý Jakub uctíváný v Compostele je Jakub, syn Zebedeův, bratr apoštola Jana. Oba sourozenci byli původně spolu se svým otcem Zebedeem rybáři na Genezaretském jezeře. Tam je Pán Ježíš povolal mezi své učedníky (Mk 1,19) a později je oba vyvolil mezi svých nejbližších Dvanáct (Mk 3,13–19). Také mezi těmito Dvanácti měli oba výsadní postavení. Vedle apoštola Petra to byli právě oni, které si Ježíš vybral, aby byli svědky jeho Proměnění na hoře Tábor (Mk 9,2) i jeho vnitřního boje v Getsemanské zahradě (Mk 14,33).

Před Ježíšovým Nanebevstoupením apoštolové obdrželi příkaz nést evangelium do celého světa. Po seslání Ducha svatého začali toto poslání ukutečňovat. Dál se necháme vést částečně legendárními zprávami. Ty říkají, že na našeho Jakuba připadla cesta do dnešního Španělska. Toto místo Jakubova působení dosvědčuje podání, které sahá ke svatému Isidorovi ze Sevilly (†636). Ze Španělska se Jakub vrátil zpět, aby v roce 44 jako

první z apoštolů podstoupil mučednickou smrt: byl sťat v Jeruzalémě na rozkaz Heroda Agrippy I., jak o tom jasně svědčí Skutky apoštolů (Sk 12,1–2).

O tom, jak se Jakubovo tělo dostalo z Jeruzaléma do Santiaga, máme opět jen legendy. Různé prameny se shodují v tom, že o Jakubovo tělo se rozhodli postarat dva jeho učedníci Anastáz a Theodor. Jedni praví, že se do Santiaga dostali po souši a navíc jim jedna pohanská královna darovala volský potah. Druzí přinášejí poněkud dramatictější verzi: učedníci se svěřili lodi bez plachet a kormidla, která po sedmi dnech doplula k břehům severního Španělska do míst, kde vládla pohanská vládkyně Lupa (nebo Luparia). Nebyla příliš vlídná: posadila učedníky na vůz tažený divokými dobytčaty – doufala, že se spláší a oni zahynou. Zvířata však pokojně dovezla učedníky před dům královny. Ta s dojetím přijala křesťanskou víru a dovolila pokojné pochování Jakubových ostatků. Tak či tak, časem se na hrob zapomnělo.

Znovuobjevení hrobu

Přeneseme se nyní na začátek 9. století, kdy byl prostřednictvím poustevníka Pelagia hrob znovu objeven. Při modlitbách byl poustevník upozorněn andělem

na blízkost svěřence hrobu. Přesné místo mu podle starého podání prý prozradily jasně zářící hvězdy – možná i proto se říká Compostela, pole hvězd. Ale mohl to být i název malého hřbitova, vždyť to byly právě hroby mučedníků, v jejichž blízkosti se křesťané rádi nechávali pochovávat. Pravost hrobu zanedlouho potvrdil i biskup Teodomir z Iria Flavia.

Král Alfons II. (†835) ustanovuje svatého Jakuba patronem Asturského království a dává na tomto místě vystavět světcův kostel, který byl vysvěcen 25. července 816. Kostel byl v roce 997 po nájzdu Maurů ▶

*„Ultreia!“ –
pozdrav vyjadřuje
rozhodnost
a spalující touhu
dojít až do cíle
v Santiagu, ale
také v životě
a v následování
Krista.*

Lastura je poznávacím znamením a symbolem poutníků do Compostely

Foto: Flickr

Katedrála Santiago de Compostela

Foto: Flickr

V posledním svatojakubském roce připutovalo do Compostely 180 tisíc poutníků. Další takový bude v roce 2010! Vydejme se na cestu!

Spiritualita svatého Jakuba

Čtete-li evangelia se zaměřením na svatého Jakuba, poznáme, že se nám tento apoštol může docela dobře stát duchovním vůdcem. Hlavní rys jeho povahy vyjadřuje prastarý pozdrav poutníků na cestě do Compostely: „Ultreia! Pojďme na druhou stranu, ještě dál, dopředu!“ Tento pozdrav vyjadřuje rozhodnost a spalující touhu dojít až do cíle v Santiagu, ale také v životě a v následování Krista.

Tady jsou některá Jakubova „Ultreia!“. První vidíme, když Jakub slyší Ježíšovo slovo „Následuj mě!“ – neváhá, vše opouští, jde dopředu, následuje Ježíše. (Mk 1,19)

Další vidíme na hoře Tabor: Ježíš jde se svými nejbližšími dál, výš, aby jim ukázal svou slávu. (Mk 9,2–13)

V životě Jakubově jsou ale také jiná „Ultreia!“ – nazvali bychom je obrácená. Spolu s bratrem Janem jsou oba označováni jako synové hromu – *boanergés*, kypící energií. Snad právě proto na cestě následování vykročili také mimo – nechali se strhnout k násilí (Lk 9,51–56) a k touze po moci výsadního postavení (Mk 10,35–45). Zde je nám ale Jakub příkladem a přímluvcem v ochotě k obrácení a novému nasměrování se.

O jedné Jakubově „Ultreia“ již byla řeč: jde až na konec tehdy známého světa – přesně podle Ježíšových slov. Jeden malíř zobrazil svatého Jakuba při poslední večeři v plášti s mušlemi, přichystaného k odchodu, jakoby nedočkavého hned jít a vše konat podle Kristova příkazu. Také my slyšíme na konci každé mše svaté: „Jděte!“

Jakubovo poslední „Ultreia!“ je jeho mučednická smrt, ve které předběhl všechny apoštoly.

Jakubovy „Ultreia!“ jsou i pro nás výzvou, abychom Ježíše vzali vážně.

P. Jindřich Čoupek ■

Je to opravdu komfort mít chvíli na starosti jen to, že jdete do Santiagu de Compostela. Na cestě se dostanete do nových, velice praktických životních situací a uvidíte, že čas plyne tak rychle, jak mu sami dovolíte. Naladíte se na cestu, otevřete se sami svým myšlenkám, začnete být citlivější k přírodě a chápavější ke světu ostatních lidí. Z každé sebemenší přízně se budete radovat jako nikdy předtím. A vytržení z každodenního stereotypu začnete víc sledovat maličkosti, nepatrná znamení, krásu přírody i zvířat. Postupem času budete věcem, které se dějí, přikládat větší a nový význam a dávat je do nečekaných souvislostí. Vyčistíte si hlavu a přijдете na to, že nic není tak komplikované, jak se vám mohlo zpočátku zdát. Časem přijдете na praktické využití svých zkušeností a můžete zažít i osobní akt znovuzrození jiného pohledu na věci kolem vás.

Z vyprávění Lucie Masopustové na www.dalky.cz

zničen, ale na jeho místě v období 11.–13. století vznikla trojlodní bazilika s půdorysem latinského kříže. Papež Kalist II. (†1124) ustanovil, že pokud připadne 25. červenec, svátek svatého Jakuba, na neděli, bude se v Santiagu slavit Svatý rok. Papež Alexander III. (†1181) propůjčil Santiagu de Compostela odpustková privilegia a udělil mu titul Svaté město (jako Řím a Jeruzalém).

Rozvoj poutí

Tak se Compostela stala třetím nejvýznamnějším křesťanským poutním místem. Poutní svatojakubské cesty postupně měnily tvář Evropy. Jen po „francouzské“ svatojakubské cestě, která i dnes

vede z Francie přes Pyreneje údolím Roncesvalles a dále přes španělská města Pamplona, Burgos a Leon, mířilo do apoštolova města ročně 200 až 500 tisíc poutníků. Říká se všeho do času. Je pravdou, že i toto nádherné poutní hnutí mělo svoje krize. Například v roce 1978 bylo v Santiagu registrováno oficiálně jen 13 poutníků! V následujících letech, také díky papeži Janu Pavlu II., nastal obrat. Papež připutoval do Compostely v roce 1982 a v roce 1989 sem pozval mladé na Světový den mládeže. V posledním svatojakubském roce pak už připutovalo do Compostely 180 tisíc poutníků. Další takový rok bude v roce 2010! Tak se vydejme na cestu!

Moje pout' do Compostely

Už ani nevím jak, ale také na mě Compostela zavolala. Někde jsem o pouti do Santiaga slyšel nebo jsem něco viděl na netu, nevím. Najednou jsem věděl, že tam mám jít.

Vhodná příležitost se naskytl v roce 2003. Dokončil jsem v Římě na vysoké škole semestr a vydal jsem se na cestu. Nebylo to ale tak jednoduché. Musel jsem ještě v koleji Nepomucenum, kde jsem bydlel, odpracovat několik brigádnických hodin. To nebyl problém, manuální práce mi nikdy nevadila. Při oškrabávání plesnivé omítky pod stropem jedné místnosti mi ale ujel žebřík a já jsem spadl na patu. Letadlo do Madridu mělo letět další den ráno. Řekl jsem si, že když to nebude zlomené, vyrazím. Doktor po shlednutí rentgenového snímku zlomeninu vyloučil a nařídil týdenní klid. Večer se za mě bratři v koleji pomodlili a jeden z kněží mi udělil požehnání na cestu a ráno jsem v klidu vyrazil.

Přistál jsem v Madridu, trochu jsem si ho prohlédl a odjel vlakem do Toleda. Odtud jsem celý den stopoval do Avily a z Avily jsem opět vlakem dorazil v sobotu večer do Leonu, který leží na horní neboli francouzské poutní cestě do Compostely. Vyhledal jsem tam noclehárnu pro poutníky a zaregistroval jsem se. Dostal jsem poutnický pas – do něho se na místech, která poutník navštíví, dávají razítka, a protože jsem byl ve Španělsku a uviděl jsem plakát zvoucí na *corridu* (býčí zápasy), zaplatil jsem 20 euro a šel jsem se na to podívat. Vy na to nechodte, nestojí to za to...

Ráno jsem se probudil v sedm hodin a trochu jsem se lekl. Postele, které večer byly obsazeny, teď byly všechny prázdné. Všichni už byli na cestě. Já jsem se ale ještě vydal do kostela na mši svatou a pak jsem také vyrazil na cestu. Čekalo mě 300 kilometrů do Compostely.

V průběhu celé pouti jsem netrpělivě čekal na nějaké zvláštní Boží oslovení. Kromě víceméně všedních i nevšedních

Tehdy mi došlo, že život je hra a člověk se nesmí bát odvážně a klidně tuto hru hrát.

zážitků spojených s cestou pěšky však nic nepřicházelo. Až při návratu, kdy mě čekalo posledních dvě stě kilometrů autobusem z Prahy do Brna. Stál jsem ve frontě na autobus a maminka stojící přede mnou se dohadovala se svými dcerami, že nemají na cestu nic k pití. Z ničeho nic jsem jim nabídl právě zakoupenou PET lahev s nějakou kyselkou. Sice ji odmítly, ale mě překvapilo s jakou lehkostí jsem byl v tom okamžiku ochoten se té lahve vzdát. Přišel jsem na řadu a pan

řidič mi oznámil: „Je plno, musíte počkat na další autobus.“ Představte si to – vrátíte se z takové dálky domů a oni vám řeknou, že nemají místo. Napadlo mě požádat o místo průvodce vedle řidiče – to bylo volné. Řidič chvíli přemýšlel, pak si řekl o stokorunu (ostatní jeli za stopadesát) a už jsem byl na palubě. Najednou ale doběhla k autobusu nějaká slečna, a že potřebuje nutně rychle do Brna. Stejně klidně jako před chvílí s PET lahví jsem řekl panu řidiči, že pojedou dalším autobusem a přenechám jí své místo. Pan řidič tím byl tak překvapený, že mi vrátil padesát korun, slečnu posadil vedle sebe na sedadlo a mě na schůdky u zadních dveří. A jelo se. Tehdy mi došlo, že život je hra a člověk se nesmí bát odvážně a klidně tuto hru hrát.

P. Jindřich ■

Foto: Flickr

Foto: archiv MSI

Očekávající příchod Pána

V každé době dějin Duch Svátý, který Církev řídí, povolává jednotlivce k rozmanitým úkolům, pracím a posláním. Byli to spisovatelé, politici, misionáři, tiší pečovatelé o nejchudší... Kolem některých byl hluk, o jiných nikdo neslyšel – až promluvila jejich díla. Jednou z velkých postav Církve naší doby je kardinál Jean-Marie Lustiger (1928–2007).

Kořeny

Rodina Lustigerových pocházela z polského Będzina ve Slezsku, obývaného většinou Židy. Kardinálův dědeček byl pekař. Rodinná tradice, pečlivě předávaná, praví, že Lustigerové jsou z pokolení Léviho. Jeho dvacetiletý syn Karol, se rozhodl hledat štěstí jinde a v roce 1917 se přestěhoval do německého Magdeburgu a o půl roku později do Paříže, kde se trvale usadil. Tam se seznámil se svou manželkou Gisellou; 17. září roku 1928 se jim narodil syn Aaron a o čtyři roky později dcera Arlette.

Ovzduší v rodině

V rodině vládl duch agnosticizmu, liberalismu, ale ne ateismu. Oba rodiče nechtěli být vnímáni jako přistěhovalci a obyvatelé židovského gheta; snažili se, aby jejich děti vyrůstaly v klimatu bohaté francouzské kultury a vzdělanosti, usilovali tedy o lepší školy pro ně. Aaron nebyl nejpilnějším žákem, povinnosti plnil na poslední chvíli, ale rád četl knihy a sahal nejen po krásné literatuře, ale někdy také po filozofických dílech. „Byl jsem svými rodiči vychován v lásce k zemi (Francii), v hrdosti na občanství, v lásce k dobru, k pravdě, to byly radostné ctnosti, v něž jsem věřil a stále věřím,“ řekl kardinál o mnoho let později. „Byli jsme šťastná a veselá rodina.“ Jeho otec měl rád legraci, matka byla krásná, elegantní dáma. Lustigerovi byli zámožní. Chtěli, aby jejich syn uměl plynule německy. Otec ho dvakrát poslal do Německa (v letech 1936 a 1937), ačkoli věděl, jak ostrou antisemitskou politiku vede nacistická vláda v této zemi.

Objev Bible

V letech 1936 až 1938 se do popředí Aaronovy četby dostává Bible. Pro tehdy desetiletého chlapce je objevem Božího

působení v dějinách národa, jenž je jeho národem. Nevidí rozdíl mezi Starým a Novým zákonem, jsou to jedny dějiny, v nichž trpí vyvolený národ a trpí i Mesiáš, Bohem k němu poslaný.

Jenže tou dobou začal temnět politický horizont Evropy. Hitlerovy expanzní plány a jeho vyhlazování se staly zjevné každému myslícímu Evropanovi. Válka byla nevyhnutelná. V srpnu roku 1939 se Paříže zmocnila panika. Kdo mohl, opouštěl město. Lustigerovi se rozhodli poslat děti z Paříže.

Boží cesty

Aaron se rozhodl, že se sestrou pojedou do Orléansu, třebaže tam nikoho neznali. Bůh řídil jeho mysl. V Orléansu projevila svobodná 30letá Susanne Combes ochotu přijmout někoho k sobě. Reagovala tak na zprávy o přijíždějících utečencích. Už poskytla ubytování jedné rodině, když se na ni obrátili s prosbou, aby pečovala o dvojici dětí. Ráda na to přistoupila. Vzala si tedy Aarona a Arlette a pečovala o ně. Nikdo tehdy nemohl předvídat, že u ní sourozenci stráví tři roky. Aaron začal chodit do školy a brzy brali se sestrou Susannin dům jako vlastní. Na učení se zvlášť nepřipravoval, ale místo toho přímo hltal knihy a stále víc se zajímal o náboženství. Slečna Combes byla zasypávána jeho otázkami. Právě ona a Aaronův profesor z lycea Jean Bathallier sehráli v počátcích chlapcova náboženského života důležitou roli. Nebyla zde bez vlivu ani atmosféra Orléansu prosycená historií a vírou.

Chci být pokřtěný

Bohem určený den byl Zelený čtvrtek roku 1940. Aaron šel do orléánské katedrály, velké a krásné, ačkoli uvnitř přísné a studené. Zdržel se v jižní lodi a náhle měl podivný pocit – zůstal jako přikovaní. Následujícího dne se vrátil. Později říká: „Kostel byl ten den prázdný, také duchovně prázdný. Prožil jsem zkušenost prázdnoty a nevěděl jsem, že je to Velký pátek – a z této prázdnoty se zrodila myšlenka: chci být pokřtěný.“ Aaronovi bylo tehdy 14 let. Ihned to řekl paní Combes.

Rodiče nesouhlasí se křtem

Začaly obtíže: bylo třeba povolení místního biskupa ke křtu někoho, kdo už nebyl malé dítě. Biskup souhlasil a svěřil přípravu Aarona a jeho sestry, neboť ona také vyjádřila touhu přijmout křest, prelátovi Courcouxovi. Oba však nebyli plnoletí, a potřebovali tedy i souhlas rodičů. Ti však neskrývali své pohoršení. Opus-

tit judaismus – to je největší rána pro židovskou rodinu. Manželé Lustigerovi odvezli děti z Orléansu do Paříže. Ale jen nakrátko, protože politické události se odehrávaly velmi rychle.

Křest v Orléansu

Byl rok 1940. Po zaboru Polska Němci napadli Holandsko, Belgie a Francii. Žalostný pád Francie – bez boje, bez důstojnosti, zůstal v Aaronově paměti jako jedna z nejhorších vzpomínek. Rodiče, vědomi si antisemitismu okupantů, poslali děti zpět do Orléansu pod křídla paní Combes a souhlasili s jejich křtem, poněvadž v něm navíc viděli zabezpečení před pronásledováním, kterému byli Židé vystaveni.

Slavnost se konala v biskupské kapli v Orléansu 25. srpna roku 1940. Aaron přijal jméno Jean-Marie a jeho kmotry byli Susanne Combes a profesor Bathallier.

Tragická situace rodičů

Německá okupace byla stále citelnější. Židé byli střeleni. Karol Lustiger se již dříve přestěhoval do autonomní části Francie podléhající generálu Petainovi ve Vichy. Manželka zůstala v Paříži, aby dávala pozor na obchod. Chtěla se přidat k dětem v Orléansu, ale nestihla to: Giselle Lustigerová byla transportována do koncentračního tábora v Drancy a po několika měsících vyvezena do Osvětimi, kde zahynula v plynové komoře. ▷

„O všem rozhoduje můj osobní vztah k Tomu, ve kterém se vidím stvořen, pozván, spasen, milován a uschopněn darem, jenž mi byl dán, být svědkem toho, co jsem od Něho dostal.“

Foto: archiv MSI

Nejisté časy

Akce proti Židům byly i v Orleansu a biskup se rozhodl ukrýt Jeana-Marie v malém semináři v Charentonu. Tam měl příležitost zakusit křesťanský život: denní mše svatá, modlitba, studium, doba na meditaci a prohlubování své víry. Tam také maturoval. Otec však rozhodl přestěhovat děti k sobě do Decazaville na území autonomie, protože tam bylo ještě poměrně bezpečno. Mladý Lustiger tam pracoval v továrně, kde poznal život a problémy dělníků. Lov na Židy ale neustával, naopak – stále se rozšiřoval. Jean-Marie se musí znovu a znovu stěhovat. Pomáhali mu duchovní i laici z hnutí odporu.

Přes odpor otce vstupuje do semináře

Po osvobození Francie v roce 1944 se Lustigerovi vrátili do Paříže. Jean-Marie započal humanistická studia na Sorboně. Pařížské akademické prostředí tehdy

vlastnilo dynamické moderní pastorační středisko nazvané „Centre Richelieu“. Tam se na mších svatých, v diskusích, minisynodách, poutích a hrách formovaly postoje vědomého, aktivního, intelektuálně i evangelně prohloubeného apoštolátu laiků. Po dvou letech studia a formace v centru vstoupil Jean-Marie spolu s několika kolegy v roce 1946 do duchovního semináře. Jeho otec byl zcela proti: mladík musel tajit svoji aktuální adresu, a proto se otec a syn neviděli dva roky.

Okamžik definitivního rozhodnutí

Během studentské pouti do Svaté země v roce 1951 – ve chvíli modlitby o samotě s čelem opřeným o kámen z Kristova hrobu – učiní Jean-Marie poslední rozhodnutí:

„Racionální ukazatele pro nebo proti, intuice různé důležitosti; ale to nic neřeší. O všem rozhoduje můj osobní vztah

Všechny Boží plány budou splněny.

k Tomu, ve kterém se vidím stvořen, pozván, spasen, milován a uschopněn darem, jenž mi byl dán, být svědkem toho, co jsem od Něho dostal.“

Novoknězem

O velikonoční noci roku 1950 Jean-Marie Lustiger z pokolení Léviho, rodu, který již podle Mojžíšova zákona byl určen ke chrámové službě, přijal svátost kněžství v kapli karmelitánů v Paříži. Vzadu v kapli stál ve stínu jeho otec, který na poslední chvíli překonal odpor proti synovu svěcení. Novokněz byl nasměrován na akademickou pastorační práci. Takto na něj vzpomíná tehdejší studentka: „Člověk, který zářil svou přítomností, radostný, autoritativní, choleric, nadšenec, zvědavý a milující svoji dobu, naivní, náročný, blízký chudým a pokorným, to všechno byl on.“

Existuje jediná odpověď

Od začátku svého kněžského života viděl Lustiger odkřesťanšující tendence doby, pokrok věd, který znamenal pokušení zpochybňovat pravdy víry, odmítání náboženské praxe, materialismus a konzumismus, zaneprázdněnost vyděláváním peněz, lhostejnost vůči duchovním věcem, „módy“ rozmanitých filozofických a společenských směrů. Již od prvních studií v roce 1944 byl Lustiger stále v myšlenkovém a společenském vřeni a byl nucen odpovídat sobě i ostatním. Ale veden charismatickou intuicí v chápání své doby věděl, že existuje jediná odpověď: Ježíš Kristus.

Farářem v Paříži

Po deseti letech práce v akademickém prostředí byl Jean-Marie Lustiger přeložen a stal se farářem pařížské farnosti svaté Jany de Chantal. Před třemi lety skončil II. vatikánský koncil, o rok dříve prošla Paříží vlna studentských stávek a nepokojů. Bylo třeba zprostředkovat bohaté učení koncilu obyvatelům několikamilionového města, zahlceného stále rychlejším životním tempem, konflikty, změnami a migrací – města, jež se měnilo ekonomicky, etnicky i světonázorově... Nový farář vycítil, že jeho úkolem není řešit dočasné problémy, radit jak vést správný a důstojný život. On má ukázat Ježíše Krista, jediný poklad hodný toho, aby přitáhl lidská srdce a panoval mu.

Snímky z roku 1959: akademický pastýř (nahore) a pouť do Svaté země (dole)

Foto: archiv MSI

Zakrátko začaly farářovy mše svaté a kázání přitahovat davy lidí. Hovořil novým způsobem a nezmírňoval evangelijní radikalismus. Kostel svaté Jany praskal ve švech.

Biskupem v Orléansu

Po deseti letech došlo znovu ke změně: Svatý otec Pavel VI. jmenoval kněze Lustigera biskupem Orléansu, kde začala jeho cesta víry v jednoho milujícího Boha. Biskupské svěcení přijal 8. prosince roku 1977 v přeplněné katedrále, té samé, která byla svědkem jeho obrácení. V davu lidí stála rovněž nadmíru šťastná Susanne Combes – jeho kmotra.

Pařížským arcibiskupem a kardinálem

Když Jan Pavel II. převzal svůj úřad, znal otce Lustigera už z dřívějšíka a usoudil, že tak vynikající rozum a srdce musí mít v Církvi svěřený větší úkol. Nový orléánský biskup se radoval ze svého dražšího místa jen necelých dvacet měsíců. Byl jmenován pařížským arcibiskupem a jeho slavnostní inaugurace se odehrála za účasti francouzských vládních představitelů 27. února roku 1981. O dva roky později dostal arcibiskup Lustiger kardinálský klobouk.

Využívá svůj původ ve prospěch Církve

Kardinál Lustiger nikdy neskrýval svůj původ. Díky svým kořenům měl velké zásluhy na dialogu Církve s judaismem.

Mnoho inspirace mu poskytovaly dějiny národa, z něhož pocházel: ony opakující se odpady od Hospodina, Boha Izraele a jeho zákonů za božstvy sousedních zemí, varování a tresty, návraty a prosby o slitování a pokaždé Boží odpuštění a slib milovanému národu. Přenesl tyto zkušenosti Izraele na dějiny Církve s tím, že Církev už má splněný největší Boží slib: Mesiáše, jenž přišel a zůstal. A v Něk se plní všechny ostatní sliby.

Svou osobou i učením se Jean-Marie Lustiger stal hlasatelem věčně se opakujícího adventu v dějinách světa, kdy očekáváme splnění Božích slibů, ale nikoli se založenýma rukama. Naopak: toto očekávání má být dynamické, radostné, důvěřující, aktivní, naplněné díkem za to, co již bylo z Boží strany splněno. A má být nesené důvěrou, že i všechny další Boží záměry a přísliby budou jednou splněny. Včetně přislíbeného Kristova příchodu na konci času...

Po čtyřiatřiceti letech služby Církvi v úřadu pařížského arcibiskupa odešel Jean-Marie Lustiger do důchodu, ale zůstal činný – dával rekolekce a učil. Zemřel na vigílii svátku Proměnění Páně roku 2007.

Tereza Tyszkiewicz ■

Pramen: Serrou, Robert. *Lustiger „Cardinal, juif et fils d'immigré“*. Paris; Perrin, 2001.

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Na konci světa přijde Kristus ve slávě k soudu.^[De fide]
Doba Ježíšova příchodu je lidem neznáma.^[Sent. cert]

Srov. *Dogmatika, Matice cyrilometodějská, Olomouc 1994*

Co říká katechismus

Proč se Ježíš nazývá „Kristus“?

„Kristus“ v řečtině, stejně jako „Mesiáš“ v hebrejštině, znamená v překladu do češtiny „pomazaný“. Ježíš je Kristus, protože Bůh ho posvětil, pomazal ho Duchem Svatým pro vykupitelské poslání. Je Mesiáš, očekávaný Izraelem, kterého Otec poslal na svět... Od jména Kristus pochází název křesťané.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006*

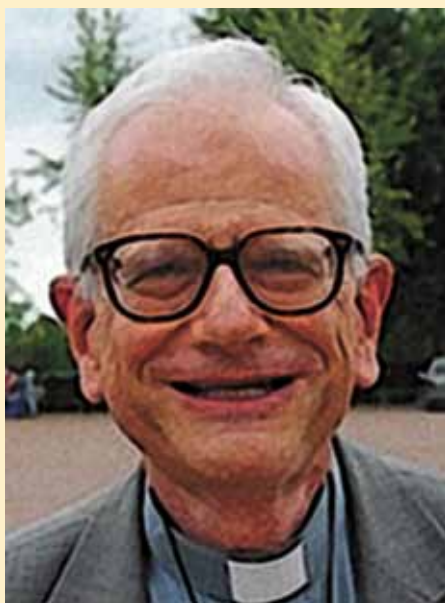
Řekl jsem „ANO“

Byl jsem Žid alergický na náboženství

Jsem původem Žid. Ve 29 letech jsem byl už dost známým klavíristou. Přestože se má hudební kariéra vyvíjela dobře, ocitl jsem se tehdy v dramatické osobní situaci, která se mi zdála být zcela bezvýchodná. Moje sestra tou dobou bydlela v Anglii a angažovala se v charismatickém hnutí obnovy v Duchu Svatém. Právě ona zprostředkovala moje setkání s jedním Irem, který tehdy rovněž žil v Anglii. Byl to laik, manžel a otec rodiny, animátor onoho charismatického společenství. Přes svou lhostejnost, nebo dokonce alergii na náboženské věci jsem souhlasil, že se s ním setkám: byl jsem velmi unavený z toho, jak mnou zrovna tehdy zmítaly duchovní konflikty. Tento člověk se vydal na pouť od Lurd a na zpáteční cestě, místo aby se rovnou vrátil do Anglie, velkoryse souhlasil, že mě navštíví na pařížském předměstí.

Nedostatky Církve nepopíral

Setkání se ukázalo být mimořádně důležité pro můj duchovní život. Ten člověk ke mně totiž hovořil o Ježíšovi tak, jak dosud nikdo o Něm nemluvil. Svým velkým nadšením a přesvědčením způsobil, že jsem začal přemýšlet o apoštolech a o tom, co je o nich napsáno ve Skutcích apoštolů. Můj host byl zcela naplněný vírou, přímo z něho zářila, a všechna slova říkal s tak velkou jistotou, že jsem se s ním cítil bezpečně. A když mluvil o Bohu, o Ježíšovi a Církvi, cítil jsem velké pohnutí. Nechtěl jsem se ovšem vzdát hned, začal jsem ho tedy zasypávat otázkami, takovými obyčejnými, normálními otázkami, které odrážejí všechny staré předsudky o Církvi: o inkvizici, o snaze lidí od Církve vládnout a – samozřejmě – o antisemitismu v křesťanském

P. Jean-Rodolphe Kars

Foto: emmanuel.info

prostředí. Můj společník to všechno absolutně nepopíral, ale představil mi ty problémy v náležitém kontextu – vysvětlil mi širší souvislosti; zároveň jsem viděl, že byl schopný ukázat mi krásu Církve navzdory všem temným momentům v její historii.

Moje první modlitba

To vše mne uvnitř silně zasáhlo. Ještě jsem kladl odpor, ale pomalu jsem začínal věřit. Večer mi můj společník nabídl, že se za mě pomodlí. Modlil se tak, jak je to zvykem v hnutí obnovy v Duchu Svatém – s vkládáním rukou na hlavu a zvyváním Ducha Svatého. V tu chvíli jsem sice žádný hlas nezaslechl, ale v noci došlo k události, která rozhodla o mém životě.

Ležel jsem v posteli, když na mě náhle padla jakási iracionální, nevysvětlitelná tíha. Jako by cosi temného znenadání zahalilo stínem celý byt. Propadl jsem panice. Nebyla to však panika ani tíha čistě psychologická – téměř hmatatelně

jsem cítil vedle sebe přítomnost čehosi, co ve mně probouzelo strach. A zavalený tou tíhou jsem poprvé začal volat k Pánu: „Můj Bože, jestli existuješ, jestli je pravda to vše, co jsem dnes odpoledne slyšel, ukaž se mi, prosím, protože já už takhle nemůžu dál!“ A sotva jsem tuto modlitbu vyslovil, pocítil jsem nadpřirozený klid, jako závoj konejšivého světla, který se na mě pomaloučku snášel. Ta temná přítomnost okamžitě zmizela a v tomto hlubokém pokoji jsem usnul. Probudil jsem se jako člověk už opravdu věřící a věděl jsem, že té noci Bůh mocně vtrhl do mého života. V mém životě nastal obrat: také ta obtížná situace, o které jsem se zmínil na začátku, se vyřešila nadpřirozeně, zatímco z lidského hlediska z ní neexistovalo žádné východisko. Pán zapůsobil s mocí a situace se vyřešila.

Nalezl jsem a začal hledat dál

Až o mnoho měsíců později jsem zatoužil jít ve svém duchovním životě dál. Vydal jsem se do jednoho francouzského kláštera v horách, abych se tam modlil. Tehdy jsem samozřejmě ještě nebyl pokřtěný, byl jsem teprve hledajícím člověkem. Sice jsem měl už za sebou první Boží „zásah“ do svého života, ale toužil jsem po něčem větším. Cítil jsem opravdu upřímnou touhu setkat se s Ježíšem, proto jsem se také za to v klášteře hodně modlil. Osmý den mého pobytu (byl to 25. března, tedy Zvěstování Páně), došlo k mému setkání s Kristem – tolik jsem na ně čekal. Účastnil jsem se ranní mše svaté, pochopitelně jsem nešel ke svatému přijímání; mniši zpívali, ve vzduchu se vznášela vůně kadidla... Všechno se mi zdálo velmi prosté a současně tak vnitřně krásné. A mohu dosvědčit, že vtom jsem přímo fyzicky pocítil přítomnost Ježíše, který do mně prostě „vešel“. Cítil jsem se proměněný,

Pochopil jsem, co to znamená být Žid a zároveň kněz v katolické církvi.

jako úplně nový člověk. Bylo to, jako kdyby Ježíš v jediném okamžiku ve mně položil nové základy.

Stalo se to sice už dávno, je to už víc než 28 let, ale nikdy jsem nepochyboval o autenticitě této duchovní zkušenosti. Ježíš toho dne do mně vešel a já jsem se stal novou bytostí. Právě tak jsem byl naplněn velmi hlubokou, instinktivní láskou ke katolické církvi. Všechny moje staré předsudky náhle vyprchaly, jako kdyby ve mně nějaký hlas řekl: „V katolické církvi najdeš plnost zjevení.“ A také: „Právě v katolické církvi naleznáš všechny potřebné prostředky vedoucí ke spáse, to znamená svátosti.“ A toho dne jsem s konečnou platností řekl „ano“ katolické církvi, přestože jsem ještě mnoho nevěděl o tom, co vůbec Církev je, jaká jsou její dogmata a co učí o morálce.

Katechumenát a křest

Vrátil jsem se do Paříže plný radosti. Setkal jsem se s jedním knězem z hnutí obnovy v Duchu Svatém v bazilice Sacré-Coeur na Montmartru. Vyprávěl jsem mu o tom všem. Duchovní mě vyslechl a pak se mě zeptal: „Kdy začneme s přípravou na křest?“ Velmi jsem se podivil, když jsem to slyšel, protože jsem nečekal, že to může jít tak rychle. Kněz byl však přesvědčen, že ta chvíle už nadešla.

Probudil jsem se jako člověk už opravdu věřící a věděl jsem, že oné noci Bůh mocně vtrhl do mého života. To byl obrat v mém životě.

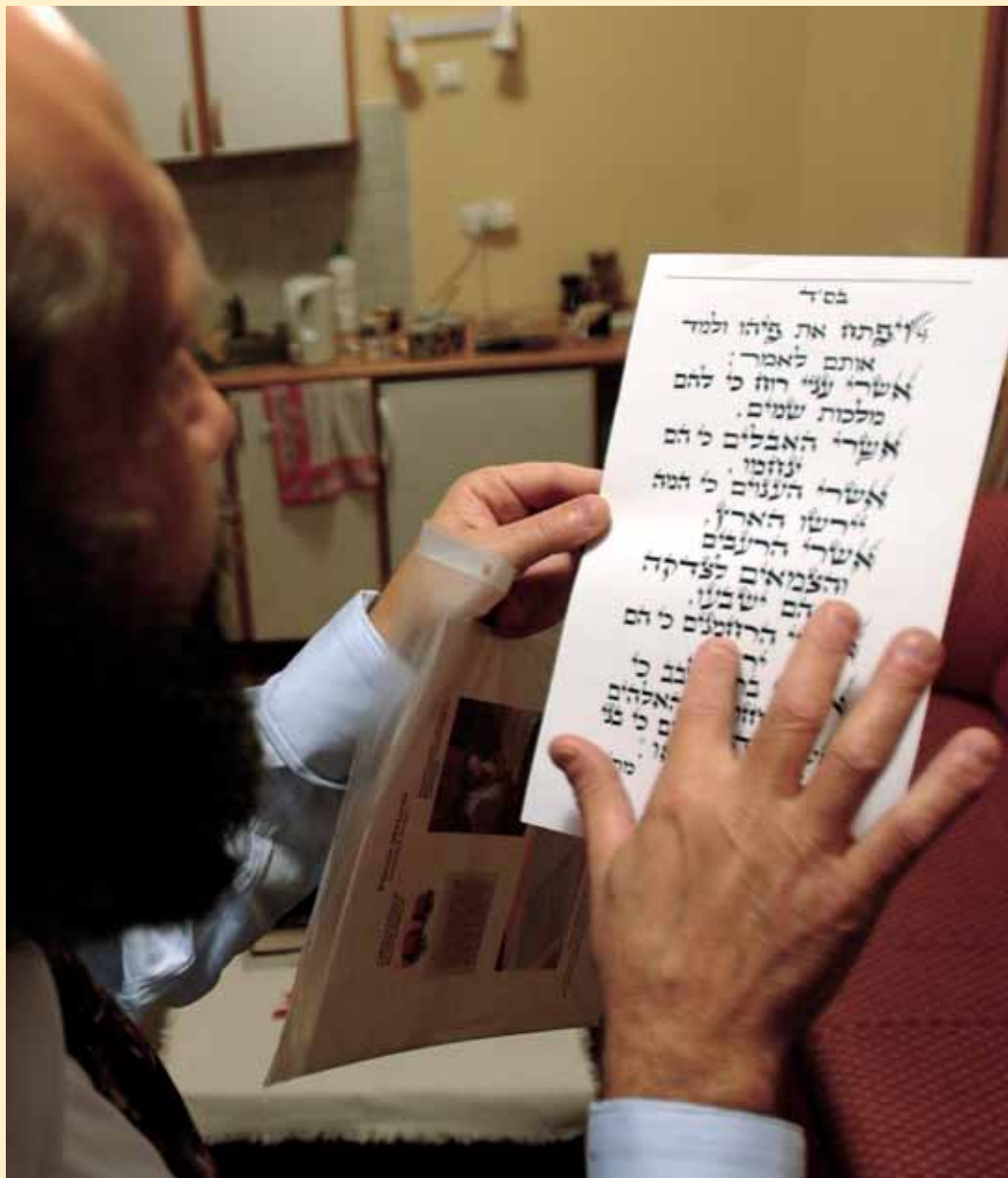

Foto: archiv MSI

Nepochyboval, že jsem při své modlitbě v klášteře prožil to, co se v obnově nazývá vylitím Ducha Svatého: setkání s Kristem a hluboká láska ke katolické církvi. Tehdy jsem začal svou duchovní pouť, katechumenát. A několik dní před Vánoce roku 1977, kdy mi bylo 30 let, jsem byl pokřtěn v kryptě baziliky na Montmartre.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo mě tedy k sobě přitáhlo velmi rychle. Za kmotra jsem si vybral onoho Ira, který žil v Anglii, o němž jsem hovořil dříve. On byl tím úžasným „nástrojem“ v Božích rukou a přispěl k mému obrácení. Nemohla pochopitelně chybět ani moje sestra, plná radosti, třebaže neskrývala překvapení. Dřív měla ve zvyku s humorem říkat, že v naší rodině se možná křesťanem stane otec („protože je velmi duchovně citlivý“) a případně („ale dlouho potom“) matka. „Ovšem pokud jde o mého bratra,“ říkávala, „možná že se i obrátí, ale jedině na smr-

telně posteli.“ Proto se tolik divila tomu, že jsem se hned po ní obrátil právě já, jako druhý v rodině. Naši rodiče nikdy nedělali žádný krok směrem k přijetí křtu; přesto bylo vidět jejich pohnutí při této slavnosti a určitě díky této události došlo u nich k jakémusi pokroku v duchovní oblasti. Já naopak mohu dosvědčit, že teprve od chvíle přijetí svátosti křtu jsem začal doopravdy žít. Sice jsem pak měl ještě koncerty, ale už mnohem méně než před obrácením, protože mým prvořadým přáním bylo prohlubovat svou víru intenzivnější modlitbou, studiem Písma svatého a poznáváním morální a sociální nauky katolické církve.

Nové volání

V té době jsem pocítil nevtíravý vnitřní hlas, který mi položil dvě otázky. První zněla takto: „Miluješ Mě?“ Odpověděl jsem: „Ano.“ Nastalo ticho. Potom ▷

Právě v katolické církvi nalezneš všechny potřebné prostředky vedoucí ke spáse, to znamená svátosti.

léta vedl muzicírováním a teď povolává mě, obráceného Žida, ke kněžství v katolické církvi. A tehdy jsem opravdu řekl Pánu „ano“, bez jakýchkoli dalších rozkolísaností a skrupulí.

Poslední koncert jsem měl v roce 1981 před začátkem své teologické formace. Pak jsem vstoupil do komunity „Emanuel“ a právě v této komunitě jsem byl vysvěcen na kněze v bazilice Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Paray-le-Monial. Došlo k tomu koncem května roku 1986 a byla to slavnost plná radosti. Přijeli na ni i moji rodiče, přestože se tehdy vůbec neidentifikovali s katolickou vírou. Nejprve jsem pět let sloužil jako kněz v Paříži, dnes působím na místě, které se jmenuje Stolec Ježíšova Srdce.

Nakonec bych vám chtěl povědět ještě o jiné své zkušenosti. V době obrácení jsem prožil jakousi velkou nechuť, přímo odpor k hudbě. V době mládí zaujímal sice v mém životě zcela zásadní místo, ale když jsem objevil Toho, který je Autor veškeré krásy, měl jsem jen jedinou touhu: strávit všechn svůj čas s Ním a studovat Boží slovo. S největšími obtížemi jsem tedy musel vydržet dlouhé hodiny u klavíru, protože jsem měl domluvené koncerty. Při jednom zvláště důležitém vystoupení mě Pán potěšil – prožil jsem duchovní zlom: během koncertu jsem pocítil neodbytnou potřebu ustavičné vnitřní modlitby. Přestože jsem hrál, defilovalo mi před očima mnoho rozmanitých náboženských obrazů spojených s Biblií a s Ježíšem. A tak jsem začal spojovat hudbu s pomocí lidem prostřednictvím modlitby.

Své svědectví chci zakončit tímto vyznáním: Díky Ježíši Kristu a Církvi jsem znovu objevil židovskou identitu. A právě Pán Ježíš spolu s Duchem Svatým mi zjevil, co to znamená být Žid a zároveň kněz katolické církve.

P. Jean-Rodolphe Kars ■

Foto: Flickr

padla druhá otázka: „Chceš ukázat i ostatním, jak velmi je miluji?“ A právě tehdy jsem pochopil, že tu jde o mé povolání do duchovního stavu. Měl jsem velkou milost, že jsem na to mohl odpovědět „ano“ v klidu a v naprosté svobodě ducha. S radostí jsem souhlasil, přestože jsem

věděl, že to bude současně konec mé hudební kariéry: nelze přece být současně koncertujícím klavíristou a katolickým knězem. Ale navzdory zdání nebyl pro mě vstup do duchovního stavu žádným zvláštním dilematem. Naopak: zdálo se mi úplně přirozené to, že mě Pán nejprve

Katolíci, kvalitní materiál

Již z dob studií mám jednu velmi dobrou kamarádku, se kterou se stále ráda vídám. Už je to sice dávno, co jsme spolu sdíleli školní lavici, ale čas na vřelosti našeho přátelství neubral, přestože naše životy jdou po zcela odlišných cestičkách. Hlavním rozdílem je, že já jsem poznala Krista, nechala se pokřtít a teď je ze mne katolička. Kamarádka sice tuto změnu moc nechápala, nicméně přijala ji asi tak jako změnu barvy vlasů.

Jako správný nadšený konvertita jsem se vrhla do práce s dětmi a mládeží a tahle kamarádka i se svým přítelem mi několikrát pomáhali.

Jednou mi však volá plná radostí i starostí, že se jim podařilo získat trafiku

(novinový stánek), kterou si teď budou provozovat, a mohla by se tak zlepšit jejich finanční situace. Problém je, že otevírací doba je od čtyř ráno do jedenácti hodin večer, a tak potřebují nějaké brigádníky, protože ve dvou to neutáhnou. A když já pracuji s tou mládeží, tak jestli nevím o nějakých studentech, kteří by si chtěli vydělat, protože oni by nejraději někoho od nás. Čímž mysleli nás katolíky.

Nechápavě jsem si nechala tento požadavek vysvětlit a bylo mi sděleno, že najít někoho spolehlivého, pracovitého, komu je možno svěřit zboží a peníze, aniž by člověk nemusel trnout hrůzou, že přijde o všechno, není až tak jednoduché. A nám, věřícím, se přeci v této oblasti dá věřit.

Foto: Flickr

Kamarádka sice můj křest moc nechápala, nicméně přijala to asi tak jako změnu barvy vlasů.

Zanedlouho se mi opravdu povedlo dohodit jim dvě brigádnice. Když jsem s děvčaty naposledy mluvila, nemohly si brigádu vynachválit. Pro studenta každá koruna dobrá a majitelé dokáží výše vyjmenované hodnoty ocenit také finančně.

A kamarádka? Při nedávném telefonátu na mě apelovala, kdypak přihraji zase nějaký brigádnický materiál. Na sdělení, že zatím o nikom nevím, říká: „To nevádí – sice málo, ale za to kvalitní.“

A proč o tom vlastně píšu? Protože je to svým způsobem taky takové svědectví o nás věřících. Vždyť od kladného vztahu k nám křesťanům už je jen krůček k tomu, aby si lidé našli vztah k Bohu. Proto vydáváme svědectví už jen třeba tím, že budeme spolehliví, pracovití a důvěryhodní.

Přeji všem čtenářům *Milujte se!* spoustu úspěchů, nejen pracovních...

Františka ■

Vydávejme svědectví už jen třeba tím, že budeme spolehliví, pracovití a důvěryhodní.

Foto: cmmatthews.com

Údajné Ježíšovo osuárium

ČO JĀJ
ANŠIZER

...senzace a fakta

Stalo se již téměř pravidlem, že se v době Velikonoc objevují senzační zprávy a „dokumenty“, jejichž obsah se dá shrnout do věty: „Poslední objevy ukázaly, že ve skutečnosti je všechno jinak.“ Píše se o nově objevených neznámých evangeliích a dalších rukopisech, jsou prezentovány podivné počítačové rekonstrukce Ježíšovy podoby nebo můžete žasnout nad šiframi a tajnými poselstvími, které do svých děl ukryli známí umělci.

K jednomu z oblíbených témat patří hrob „Ježíše syna Josefova“ a jeho rodiny objevený v roce 1980 v Jeruzalémě. Málokdo však ví, že jiný hrob s touto kombinací jmen byl nalezen v Jeruzalémě již v roce 1931...

Hrobka pod staveništěm

V březnu 1980 narazili dělníci při stavebních pracích na jižním okraji Jeruzaléma v oblasti, která se jmenuje Talpiot, na hrob z doby krátce před přelomem letopočtu. Byl, podobně jako všechny hrobky tohoto stáří, vytesaný ve skále. Záchranný archeologický výzkum vedl dr. Josef Gath z jeruzalémského Rockefellerova muzea. Nález nepřinesl nic zvláštního. Šlo o typický hrob zbudovaný v době krále Heroda Velikého. Čtvercová hrobová komora byla po straně vybavena kamennou lavicí. Leželo na ní vždy tělo posledního pohřbeného, dokud nepodlehlo rozkladu. Tělo bývalo pomazáno olejem a zabaleno do plátna. V šesti nízkých štolách bylo deset kamenných truhel – osuárií, které sloužily k uchování kostí. Když tělo zemřelého zetlelo, položili zbylé kosti, stále ještě zabalené v plátně, do osuária. „Deset osuárií, devět nedotčených, jedno rozpadlé,“ poznamenal dr. Gath při prvním průzkumu hrobky.

Jména zajímavá...

V následujících dnech vyhotovil Gathův asistent Shimon Gibson náčrtu a fotografie nálezu. Potom, po krátkém obřadu slouženém rabínem, byly kosti z osuárií přeneseny na hřbitov a pohřbeny. Byla nařízena obvyklá opatření, aby hrob nebyl stavbou nad ním zničen. Potom bylo vydáno povolení k pokračování stavebních prací. Osuária byla přenesena do depozitáře izraelské Správy památek v Rockefellerově museu. Pět z devíti zachovaných osuárií neslo nápisy se jmény zemřelých: Mara Mariamene, Jehuda (tj. Juda) syn Ješuu (tj. Ježíšův), Matya, Jose, Maria – jen poslední z nich bylo trochu zajímavé: Ješua (Ježíš) syn Josefův. Komu by při čtení nápisu neproběhla hlavou myšlenka na slavného nositele tohoto jména, od jehož narození počítáme náš letopočet...

...ale velmi obvyklá

„Kdyby se to dostalo do rukou pár senzacechtivým novinářům, měli bychom tu hotové peklo!“ řekl prý tehdy dr. Gath své sekretářce. Ve skutečnosti však šlo o jména v té době velmi obvyklá. Nález nezbudil žádnou pozornost – do rukou senzacechtivých novinářů se tehdy nedostal. Žádnou senzaci také nebyl.

V roce 1994 byly reprodukce nápisů a další fotografie z místa nálezu publikovány v odborné literatuře – v *Katalogu židovských osuárií*, který sestavil L. Y. Rahmani. Vydala ho Izraelská správa památek.

Katalog dokumentuje celkem 895 do té doby nalezených osuárií. Z nich 220 neslo jména zemřelých. Ta představují zajímavé svědectví o tom, jak velmi málo vynalézaví byli tehdy Židé při výběru jmen. Z celkem

**Není možné
si představit
situaci, kdy
apoštolové hlásají
v Jeruzalémě
Ježíšovo
zmrtvýchvstání
a tělo leží v hrobě
jeho rodiny,
známém mnoha
lidem.**

160 mužských jmen dochovaných na osuáriích byla nejčastější: Šimon (26x), Josef (19x), Juda (18x), Lazar (16x), Jan (12x), Ježíš (11x). Z tohoto výčtu plyne zajímavý poznatek: téměř jedna pětina mužů se v Ježíšově době jmenovala Josef nebo Ježíš. Nejčastější ženská jména byla Marie (20x z 80 dochovaných ženských jmen na osuáriích), Marta (11x) a Salome (8x). Čtvrtina žen nesla jméno Marie.

Kolik bylo Ježíšů?

Počet obyvatel Jeruzaléma v tehdejší době se odhaduje asi na 80 000. Předpokládejme, že přibližně polovina z nich byli muži. Jednoduchý výpočet ukazuje, že asi 2700 mužů v Jeruzalémě se jmenovalo Ježíš (znamená Bůh je spása). Z nich více než 300 muselo být těch, jejichž

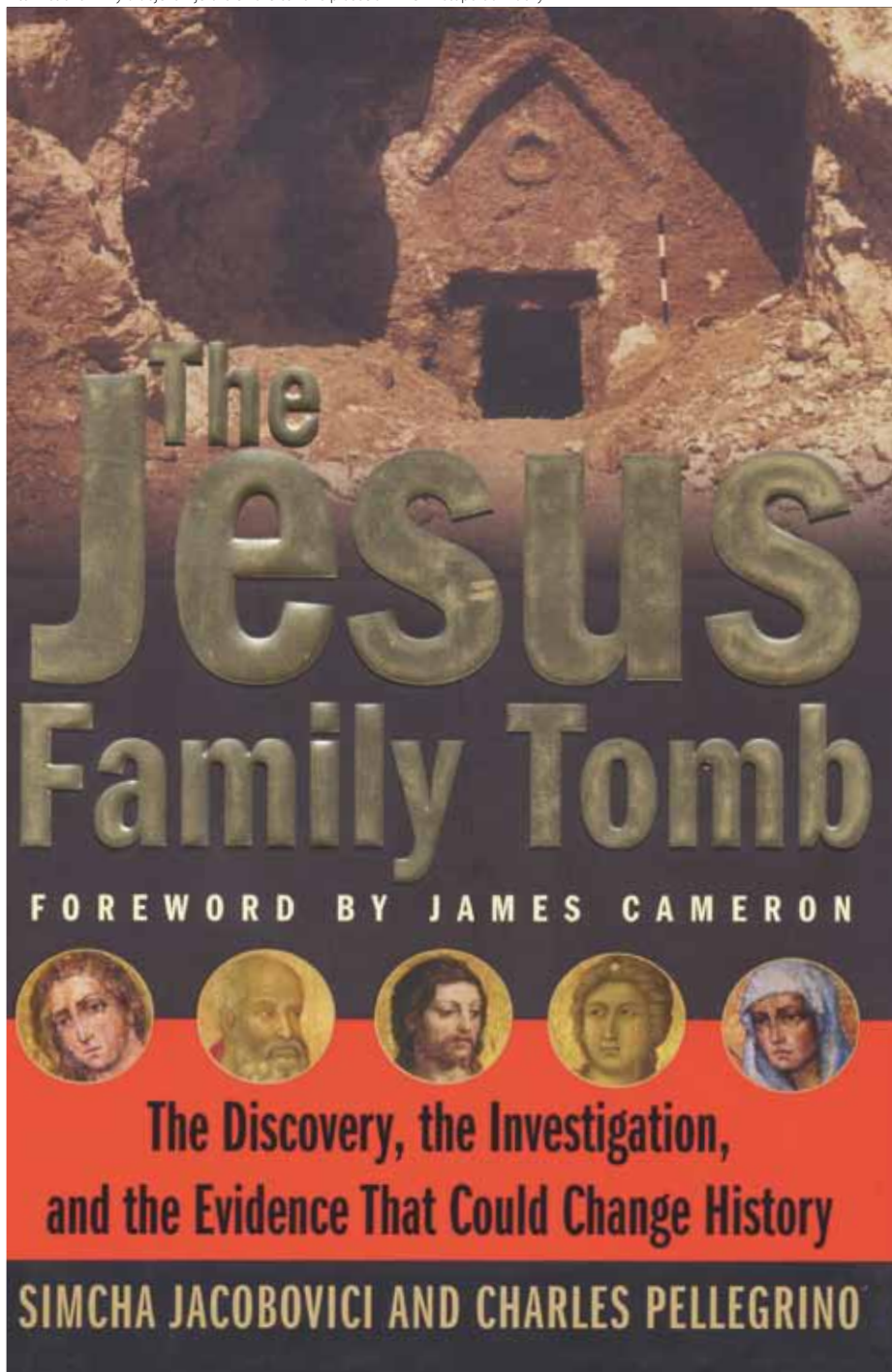
otec se jmenoval Josef. Přibližně každý dvěstěpadesátý obyvatel Jeruzaléma byl Ježíš, syn Josefův!

Pro logicky uvažujícího člověka zůstává pouze jediná otázka: Jak to, že se našel jen jeden hrob s nápisem „Ježíš syn Josefův“? Vždyť takových hrobů musely být jen v okolí Jeruzaléma stovky!

Další hrob

Ve skutečnosti není nález v Talpiot s nápisem „Ježíš syn Josefův“ zcela jedinečný. Již v roce 1931 představil při své přednášce v Berlíně archeolog Eleazar Sukenik nález osuária, na kterém bylo rovněž napsáno „Ježíš syn Josefův“. V Rahmaniho *Katalogu židovských osuárií* je zaneseno pod číslem 9. Víc takových nápisů na osuáriích se zatím nenašlo jen proto, že hrobku si ▷

Titulní strana knihy o objevu v jeruzalémské čtvrti Talpiot se snímek vstupu do hrobky

mohla dovolit jen nejbohatší část obyvatel, a kromě toho tři čtvrtiny nalezených židovských osuárií nejsou žádnými jmény označeny.

Jméno „Ježíš syn Josefův“ bylo tehdy ve skutečnosti ještě méně originální, než je dnes například jméno Jan Svoboda. Podobně pokud se každá čtvrtá žena jmenovala Marie, byl spíše vzácností hrob, ve kterém nebyla ani jedna Marie pohřbena.

Tyto skutečnosti jsou znalcům starověkého judaismu samozřejmé. Průměrnému Evropanovi jsou však jména Marie, Ježíš a Josef nalezená na osuáriích v Talpiot známa především z Nového zákona. Další podrobnosti už zná jen málokdo... Na to vsadili i ti, kteří se v nedávné době pokusili z nálezů hrobu v Talpiot udělat senzaci.

Mohlo jít o hrob Svaté rodiny?

O hrob rodiny Ježíše Krista, ve kterém by byl pohřben i on sám, nemohlo jít ani teoreticky. Pomineme-li nejdůležitější skutečnost, že totiž dle starobylé křesťanské tradice se skutečný hrob Ježíše Krista nachází zcela jinde (od 4. století nad ním stojí chrám Božího hrobu), můžeme uvést nejméně čtyři důvody, které vylučují, že by mohlo jít o hrobku Ježíšovy rodiny.

Kázání o zmrtnýchvstalém, ležícím v rodinném hrobě?

V osuáriu označeném „Ježíš syn Josefův“ byly nalezeny ostatky zemřelého. To, co mělo být největším trumfem těch, kteří se snaží senzačním způsobem nález zpupularizovat, se ve skutečnosti obrací proti nim. Není možno si představit situaci, kdy apoštolové hlásají v Jeruzalémě Ježíšovo zmrtnýchvstání, a jeho tělo přitom leží v několik málo kilometrů vzdáleném, mnoha lidem známém hrobě jeho rodiny a pak je přemístěno do osuária, na kterém je dokonce vyryto jeho jméno. I kdyby tato situace nastala, nejpozději při dalším úmrtí v rodině spojeném s pohřbem, ale ve skutečnosti okamžitě po svém prv-

ním kázání o zmrtnýchvstání (o svátku Letnic, padesát jedna dní po Ježíšově pohřbu) by apoštolové museli být velmi snadno usvědčeni ze lži. Bylo by zbytečné, aby velekněží šířili zprávy o tom, že apoštolové ukradli Ježíšovo tělo z hrobu, jak o tom vypravuje Matoušovo evangelium (Mt 28,13), a aby apoštoly opakovaně vyslyšali, jak o tom svědčí kniha Skutků apoštolů (Sk 4,1–22; Sk 5,17–42).

Hrobka rodiny z Jeruzaléma

Při tak velkém množství stejných jmen v Ježíšově době bylo třeba jednotlivé osoby nějak blíže určit a vzájemně rozlišit. Používal se dvojí způsob. V rámci jedné obce se uváděl otec, někdy i dědeček. Tak tomu bylo i u Ježíše – pouze v Nazaretě byl

označován jako „syn tesaře“ (Mt 13,55). Mimo vlastní obec by ale takový přívlastek (např. syn Josefův, syn tesařův...) příliš užitečný nebyl – ani Ježíše tak nikdo podle svědectví evangelií nenazýval jinde než v Nazaretě.

V místech mimo bydliště se proto používalo přízvisko, které upřesňovalo, odkud dotyčný je (Jidáš Iškariotský – z Kariot, Josef z Kyreny...). Proto také Ježíš byl mimo Nazaret označován jako Ježíš Nazaretský nebo Galilejský.

A protože na osuáriích nalezených v hrobce v Talpiot žádná takováto místní určení nejsou, je téměř jisté, že jde o místní obyvatele. To znamená, že všichni pohřbení jsou z Jeruzaléma. Ale ani Ježíš, ani jeho rodina z Jeruzaléma nebyli!

Podle spolehlivé tradice je pravým Ježíšovým hrobem ten, kolem něhož později vyrostl chrám Božího hrobu

Foto: Flickr

Skutečný Ježíšův hrob v Jeruzalémě se nachází jinde. Ale od okamžiku vzkříšení je již prázdný...

Hrobka bohatých lidí

Financovat stavbu hrobky si mohly dovolit jen zámožné rodiny. Na základě archeologických nálezů odborníci odhadují, že v Jeruzalémě Ježíšovy doby mělo hrobku jen asi 50 nejbohatších rodin. Nic však nenavádí k tomu, že Ježíšova rodina patřila k nejbohatším vrstvám. Právě naopak. Přibližně v době, kdy byla hrobka vybudována, tedy na konci vlády krále Heroda Velikého (zemřel na jaře roku 4 před Kristem – v počítání našeho letopočtu od narození Krista je tedy několik let chyba), přinesli podle Lukášova evangelia Josef a Maria po narození Ježíše jako oběť dvě hrdličky nebo dvě holoubata (Lk 2,24). To byla podle Mojžíšova zákona oběť, kterou po narození prvorozeného syna přinášeli v jeruzalémském chrámě chudí lidé, kteří si nemohli opatřit ročního beránka (Lv 12,8).

Ani hrobku, ani v Jeruzalémě

Ježíšova rodina tedy nepatřila k „horním padesáti“, které měly své hrobky. Je tedy zbytečné uvažovat, kde by se rodinná hrobka Svaté rodiny nacházela, kdyby nějakou měla. Přesto se o to pokusme. Jedno místo můžeme s jistotou vyloučit: Jeruzalém. Je třeba si uvědomit, že pohřeb se vzhledem k značně teplému podnebí konal v den úmrtí. Rodina neměla k městu žádný mimořádný vztah. Matoušovo evangelium naznačuje, že blízcí

Kopule chrámu Božího hrobu v Jeruzalémě, Izrael

Foto: Flickr

Ježíšovi příbuzní žili v Nazaretě (srov. Mt 13,55). Tam také s největší pravděpodobností zemřel a byl pohřben svatý Josef, Ježíšův pěstoun. Evangelia o něm v době, kdy Ježíš opustil Nazaret, již vůbec nehovoří. Poslední událost, při které je zmiňován, se odehrála, když bylo Ježíšovi dvanáct let... Předpokládá se proto, že Josef zemřel v Nazaretě ještě před začátkem Ježíšovy veřejné činnosti.

Osuárium Marie Magdalské?

V roce 2007 natočil James Cameron, držitel tří Oskarů, film *The Lost Tomb of Jesus* (Ztracený Ježíšův hrob), který se tváří jako odborný dokument. Dokazuje v něm, že objev hrobky v Talpiot je svědectvím, že Ježíš byl obyčejný člověk, jehož ostatky nakonec skončily v hrobě vedle jeho manželky a syna... Jeho manželka prý byla Marie Magdalská. Že žádný takový nápis nebyl v hrobce nalezen? Marii Magdalské prý patřilo osuárium s nápisem Mara Mariamene – alespoň podle tvůrců filmu. To, že jméno Mara nemá nic společného s jménem Marie, ale jde o zkrácené jméno Marta, běžný divák přece neví...

Historik Michael Hesemann říká: „Někdy se zdá, jako by se celé jedno průmyslové odvětví živilo tím, že předkládá alternativní historii křesťanství, která sice nemá nic společného se skutečností, přesto však výborně plní svůj účel.“ Tím účelem je vydělávat peníze.

Mnoho jiných, jen ne Ježíš z Nazareta

Bylo velmi mnoho těch, kteří se jmenovali Ježíš, syn Josefův. Těžko říci, kdo byl muž, jehož ostatky byly nalezeny v osuáriu označeném tímto jménem v hrobě na jeruzalémském předměstí Talpiot. Jednoho ale může historik se základními znalostmi starověkého judaismu s jistotou vyloučit. Je to ten, o kterém asi 20 let po jeho zmrtvýchvstání napsal Pavel z Tarsu: „Vyučil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel ve shodě s Písmem za naše hříchy; že byl pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem; že se ukázal Petrovi a potom Dvanácti. Pak se zjevil více než pěti stům bratřím najednou – většina z nich dosud žije, někteří však už zesnuli. Potom se zjevil Jakubovi, pak všem apoštolům. A po všech jako poslední jsem ho uviděl i já...“ (1 Kor 15,3–8).

Připravil P. Pavel Zahradníček ■

Prameny:

Hesemann, Michael. *Die Dunkelmänner. Mythen, Lügen und Legenden um die Kirchengeschichte*. Augsburg: Sankt Ulrich Verlag, 2007.
Rahmani, L. Y. *A Catalogue of Jewish Ossuaries in the Collections of the State of Israel*. Jerusalem: Israel Antiquities Authority, 1994.

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského
úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Křesťan nás svou smrtí na kříži vykoupil a smířil s Bohem.^[De fide]

Křesťan třetího dne vstal z mrtvých.^[De fide]

Srov. *Dogmatika, Matice cyrilometodějská, Olomouc 1994*

Co říká katechismus

Jaká „znamení“ dosvědčují Ježíšovo vzkříšení?

Kromě podstatného znamení, jímž je prázdny Ježíšův hrob, je Ježíšovo zmrtvýchvstání dosvědčeno ženami, které se jako první setkaly s Ježíšem a zvěstovaly to apoštolům. Ježíš se pak „ukázal Petrovi a potom Dvanácti. Pak se zjevil více než pěti stům bratřím najednou“ (1 Kor 15,5–6) a ještě jiným. Apoštolové si nemohli zmrtvýchvstání vymyslet, vždyť ho pokládali za nemožné a sám Ježíš je káral pro jejich nevěru.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006*

Uděláš zkušenost, když uvěříš

Uzdravení na přímluvu Jana Pavla II.

Foto: Arturo Mari

V červnu roku 2001 mi určili diagnózu – Parkinsonova choroba. Po třech letech, kdy počáteční symptomy mé nemoci postupovaly pomalu, došlo ke značnému zhoršení: zesílení třesu, strnulost, bolesti a nespavost.

Bylo to roku 2005. Cítala jsem zhoršení nejprve z týdne na týden, pak jsem nevratně ztrácela síly den ze dne. Nemohla jsem psát, a když jsem se o to pokoušela, bylo moje písmo sotva čitelné. Nebyla jsem ani v stavu řídit auto s výjimkou velmi krátkých vzdáleností, protože se mi levá noha občas zablokovala i na delší dobu, a to mi velmi ztěžovalo jízdu. Navíc jsem neměla sílu vypořádat se s nároky své práce v nemocnici, kde jsem se starala o matky a děti. Byla jsem naprosto vyčerpaná.

Bylo pro mě těžké následovat Jana Pavla II. – měla jsem stejnou diagnózu jako on... Cítala jsem však jeho blízkost v modlitbě a věděla jsem, že může pochopit, co prožívám. Obdivovala jsem jeho sílu a odvalu. To jeho příklad mě učil, jak se nepoddát a jak si zamilovat utrpení. Pouze láska mohla dát tomu všemu smysl. V těchto každodenních těžkostech a námaze jsem měla jen jedno přání: žít vírou a přijmout utrpení z lásky k Otci.

Když přišly Velikonoce roku 2005, velmi jsem chtěla vidět našeho Svatého otce v televizi, poněvadž někde hluboko uvnitř jsem cítila, že to bude možná naposled. Od samého rána jsem se připravovala na toto setkání, které bylo pro mě, člověka ještě mladého, velmi těžké. Bohužel, nečekané události v práci mi to neumožnily.

Večer 2. dubna roku 2005 se celé naše společenství shromáždilo, abychom se modlili za umírajícího papeže. Když jsem uslyšela zprávu o jeho smrti, celý můj vnitřní svět se zhroutil. Jako bych ztratila jediného přítele, který mi mohl rozumět a který mi dával sílu, abych stále kráčela dopředu. V oněch dnech jsem cítila hroznou prázdnotu, ale současně jsem si byla jista, že je nadále přítomen.

Na svátek Panny Marie Fatimské 13. května 2005 uveřejnil papež Benedikt XVI. dekret zahajující beatifikační

a kanonizační proces Božího služebníka Jana Pavla II. Už druhého dne moje spolužestry z Francie a také z naší africké komunity začaly v modlitbě prosit na jeho přímluvu o milost mého uzdravení. Modlily se ustavičně a neúnavně a očekávaly dobré zprávy o mém zdraví. Byla jsem tou dobou na prázdninách. Do komunity jsem se vrátila 26. května. Nemoc mě úplně vyčerpávala.

„Pokud uvěříš, zažiješ Boží všemohoucnost.“ Tato slova mě provázela a dodávala mi naději, ale od začátku června jsem už to všechno děle nemohla vydržet. Stálo mě námahu postavit se na vlastní nohy a chodit. Obrátila jsem se s prosbou na svoji představenou, aby mě uvolnila z práce. Ale ona mě poprosila, abych se pokoušela nemoci čelit, dokud se nevrátí v srpnu z Lurd, a dodala: „Jan Pavel II. neřekl ještě poslední slovo.“ Moje představená vzala propisku a poprosila mě, abych napsala: „Jan Pavel II.“ Bylo 17 hodin. S velkým úsilím jsem to napsala a podívala se na nečitelné písmo. Tíše jsem odešla...

Den minul normálně. Ve 21 hodin, už po večerních modlitbách, jsem opustila kancelář a šla jsem do svého pokoje. Cítala jsem potřebu vzít propisku a psát,

Ušla jsem kolem padesáti metrů a v jednu chvíli jsem si uvědomila, že mohu chodit, že se i moje levá paže hýbe...

Mše svatá o pohřbu Jana Pavla II.

Foto: archiv MSI

jako by mi někdo poručil: „Vezmi propisku a piš!“ Bylo mezi 21.30 a 21.45. Psala jsem a ke mému velkému překvapení bylo moje písmo čitelné! Úžasné! Ležela jsem v úžasu na svém lůžku. Minuly přesně dva měsíce od doby, kdy se Jan Pavel II. vrátil do Otcova domu...

Probudila jsem se ráno ve 4.30, překvapená, že jsem byla schopná spát. Náhle jsem vyskočila z postele: moje tělo nebolelo, nebylo strnulé. Ale vnitřně už jsem také nebyla táž... Cítila jsem v nitru velmi silnou touhu jít před Nejsvětější svátost a setrvat tam. Šla jsem do kaple a zůstala jsem na adoraci. Cítila jsem hluboký

pokoj a byla jsem přesvědčená, že bude dobře. To, co jsem zažila, bylo velké tajemství, obtížně vyjádřitelné jen slovy.

Když jsem stála před Nejsvětější svátostí, meditovala jsem Tajemství světla, která napsal Svatý otec. V šest ráno jsem opustila sestry a zamířila na mši svatou. Ušla jsem asi padesát metrů a najednou jsem si uvědomila, že mohu chodit, že se i moje levá paže hýbe, že už není nehybná. Pocítila jsem lehkost i psychické uvolnění, což se už dlouhou dobu nestalo.

Během svatého přijímání mne naplnila radost a pokoj. Bylo zrovna 3. června, svátek Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Když

skončila mše svatá, byla jsem si jista, že jsem byla uzdravena. Ruka se mi už netřásla. Šla jsem všechno zaznamenat a od poledne jsem přestala vnímat své stálé úzkosti.

O pět dní později jsem podle svých dřívějších plánů šla na kontrolu k neurologovi, který se o mě čtyři roky staral. Byl rovněž velmi překvapen a pečlivě zaznamenal ústup všech symptomů mé nemoci a také přerušení léčby pět dní před kontrolou. O den později naše generální představená poprosila všechny sestry z komunity, aby zahájily díkůčinění – celé společenství začalo nověnu k Janu Pavlu II.

Dnes pracuji normálně, nemám větší obtíže se psaním, a dokonce jezdím autem i na delší trasy. Cítím se jako znovu zrozená, je to opravdu nový život, úplně jiný než ten předtím. Mohu říci, že Přítel, který už opustil naši zemi, je nyní mému srdci velmi blízko. Díky němu stále roste moje vnitřní touha po adoraci Nejsvětější svátosti a láska ke slavení eucharistie, což je nejdůležitější v mém denním životě. To, co mi dovolil Pán prožít – uzdravení na přímluvu Jana Pavla II. – je veliké tajemství, slovy nepopsatelné... Pro Boha neexistují nemožné věci. A toto je živá pravda: „Pokud uvěříš, zažiješ Boží všemohoucnost.“

s. Marie-Simon Pierre ■

Audience na náměstí před bazilikou sv. Petra ve Vatikánu

Foto: archiv MSI

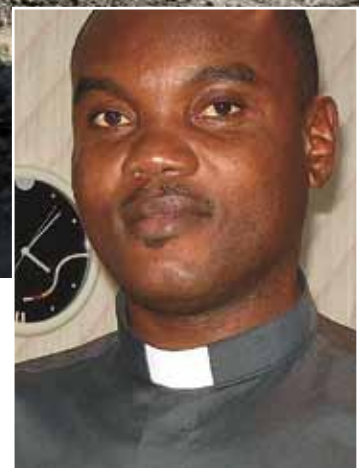

S nejchudšími

Cité Soleil

Foto: Flickr

u Města slunce

P. Jean-François Printemps OMI

Cité Soleil znamená česky Město slunce. Je oblastí s největší koncentrací chudoby na Haiti, celkově velmi chudém ostrovním státě v Karibském moři. V blízkosti Cité Soleil působí mladý domorodý kněz z kongregace Misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné.

Mohl by ses nám krátce představit? Odkud pocházíš, jak jsi poznal obláty a jak jsi objevil své oblátské povolání?

Jsem Jean-François Printemps, haitský oblátský kněz. Pocházím z jihu Haiti, přesněji z Camp-Perrin, farnosti, v níž sloužím oblátě už víc než šedesát let. Od malička jsem tedy oblátě znal nejen z farnosti, ale

také z nižšího semináře De Mazenod v Camp-Perrin a z koleje svatého Jana v Cayes, kde jsem studoval. Během mého setkávání s misionáři oblátě se ve mně postupně probouzela touha po kněžství, touha, kterou má rodina podporovala svou modlitbou a svými radami. Řekl jsem o tom svému faráři a po střední škole jsem vstoupil do prenoviciátu oblátů. Od roku 1998 jsem oblátským knězem.

Popiš nám trochu misii, ve které nyní působíš.

Od roku 2005 pracuji v oblasti Sibert-Blanchard, nedaleko od Cité Soleil, největší chudinské čtvrti na Haiti. Zároveň koordinuji zdejší pastorační aktivity oblátů oblasti a jsem farářem farnosti Máří Magdalény, která se nachází v Sibert. Máme tři základní školy, které navštěvuje zhruba 920 žáků. Před dvěma roky jsme otevřeli střední školu svatého Evžena de Mazenod. Prostřednictvím škol se sna-

žíme nejen otevřít přístup ke vzdělání, ale také zaručit dobrou kvalitu pro všechny. Jedním z cílů, kterých se snažíme dosáhnout prostřednictvím našich různých školních institucí, je podpora schopnosti žáků se o sebe postarat, aby se později stali zárukou trvalého rozvoje prostředí, ve kterém žijí. Abychom toho dosáhli, je třeba mít program a investice, na které ale sami nestačíme. Snažíme se také vzbudit zájem u samotných dětí, aby dosahovaly dobrých školních výsledků.

Jaký je váš vzdělávací systém? Jedná se o něco podobného povinné školní docházce, jak ji známe u nás v České republice?

Ústava Haiti zaručuje právo na základní vzdělání pro všechny. Ale stát se o to kvůli své neschopnosti snaží jen málo. Není sto zajistit základní veřejnou službu všeobecného a bezplatného vzdělávání pro děti a mládež. Podstatnou část

tohoto úkolu tedy obstarávají soukromé školy, kterých je 92 %, a navštěvuje je 81 % žáků. Z tohoto důvodu je vzdělání pro většinu rodin nedostupné. Je to smutný fakt.

Církev na Haiti se snaží pomáhat a s pomocí partnerských organizací ze zahraničí provozuje školy, aby tak zpřístupnila vzdělání mnoha dětem a mladým. Někdy je to pro jejich rodiny jediná možnost.

Krátce řečeno, vzdělání je ze zákona povinné, ale ve skutečnosti není veřejná nabídka k dispozici. I přesto, že obláti na Haiti řídí školy ve velmi těžkých podmínkách, vykazují tyto instituce výborné studijní výsledky.

Jakým způsobem s mladými pracujete?

Především je duchovně doprovázíme. Ale aby naše pastorační aktivita byla účinná, nemůže se odehrávat jen ve zdech kostela. Je potřeba vytvořit další příležitosti k doprovázení lidí. Vzdělávání mládeže vždycky zaujímalo zvláštní postavení mezi mnoha pastoračními aktivitami Misionářů oblátů Panny Marie Nepo-

skvrněné. V nejchudších částech Haiti má naše pastorační úsilí v oblasti vzdělávání pozitivní vliv na výchovu mnoha mladých. Naše doprovázení je ale velmi různorodé. Nyní připravujeme školku pro ty nejmladší, kterou otevřeme příští rok v září, a až najdeme potřebnou finanční pomoc, otevřeme i to učiliště.

Tvá farnost se nachází v oblasti Cité Soleil – Město slunce, která je velmi chudá a zároveň problematická. Jak zde lidé žijí?

Pracujeme v riskantní oblasti. Lidé jsou zde velmi chudí. Přístup k veřejným službám je komplikovaný. Rodiny nemají možnost vyžít z platu, který bývá třeba jen 150 dolarů na hlavu za rok. Jen 10 až 12 % aktivní populace pracuje. Tato situace postihuje všechny oblasti haitské společnosti, jak v podobě chudoby, tak v podobě zranitelnosti slabých jedinců. V mé farnosti je nedostatek obživy každodenním problémem v životě mnoha rodin, které se nacházejí v situaci extrémní chudoby – nemají k dispozici zdroje k pořízení denního minima. Špatná výživa je skutečnost, která se zde silně dotýká všech lidí.

Jak je to s vírou v tvé farnosti?

Náboženský život v naší oblasti ovlivňuje především lidová zbožnost. Praktiky vúdú jsou velmi časté. Nachází se zde mnoho vúdú chrámů a protestantských sborů. Podle nedávného průzkumu, který jsem udělal, je v této oblasti 65 míst vúdú a 33 protestantských sborů různých denominací – našich katolických kostelů je zde pět. Každou neděli máme mše svaté ve všech kostelích. Pravidelně pořá-

Sídlo oblátské misie nedaleko nejchudšího slumu Cité Soleil

Věřím, že všechny čtenářky a čtenáři zahrnou Haiti do svých modliteb, aby nám pomohli odstranit zla, která ničí tento věřící lid.

Haiti zaplavené po posledním orkánu

dáme lidové misie ve čtvrtích se snahou přiblížit se lidem. Věřím, že tato setkání zasáhnou lidi všech zaměření v jejich každodenním životě.

Jaké máš přání a jakou chováš naději ohledně budoucnosti své země?

Při pohledu na chudobu haitského lidu je vidět utrpení. Mám naději, že i přes tuto těžkou situaci, která trvá, má Bůh pro Haiti svůj plán. Jako obláti se musíme snažit objevovat diamant, který se nachází v haitské duši, a pomáhat tomu, aby se z této skutečnosti zrodily lepší zítřky. Máme bohatou kulturu. A protože věříme, že pro Boha není nic nemožného, je podle mne obnova Haiti možná. Věřím, že všechny čtenářky a čtenáři zahrnou Haiti do svých modliteb, aby nám pomohli odstranit zla, která ničí tento věřící lid.

Připravil P. Tomáš Vyhnaněk OMI

Foto: archiv P. Jeana-Françoise Printemps OMI

Světlo pro Haiti

Dokumentární film o mladém českém misionáři – oblátovi P. Romanovi Musilovi OMI, který také působí na Haiti, můžete vidět na TV-MIS.cz na adrese www.tv-mis.cz/titul.php?id=258

Snažím se být **biskupem** univerzálním

Mons. Ladislav Hučko, apoštolský exarcha Řeckokatolické církve v České republice, na loňském Activ8

Foto: Vojtěch Novák

...aby se laici nechtěli příliš klerikalizovat a kněží příliš laicizovat.

celé křesťanství. Přicházejí i kříže a oběti a těžké chvíle v životě. Člověk musí být přímý, otevřený a upřímný, připravený vzít kříž, vždyť láska se projevuje v oběti.

Co vám dává liturgie a jak se mají věřící učit co nejúčinněji prožívat bohoslužbu?

Východní katolíci si liturgie velmi cení, je pro ně zdrojem zbožnosti. Zapojují se při ní všechny smysly, vede celého člověka. Čas se jakoby zastaví a člověk vstupuje do času Božího. Při přijímání Ježíše v Eucharistii pak zažívá nebe, a to nejen smysly, ale i rozumem a vůlí. Člověk musí chápat, co se tam děje, co se slovem Božím hlásá, je potřeba přemýšlet, hledat odpovědi, být otevřený a naslouchat. Závěrem liturgie ale toto nekončí, naopak začíná. Potom je totiž nejdůležitější jít ve jméno Božím do světa a tam o Něm svědčit. Nebe, které člověk zažil, přinášet mezi lidi. Rozdávat lásku, která se v liturgii načerpá.

Jak byste povzbudil mladé lidi, kteří se rozhodli pro čisté prožívání známosti?

Je důležité pochopit, že vztah mezi lidmi je poměrně složitý. Láska, která platí všeobecně mezi lidmi, se musí uskutečňovat ještě daleko více mezi manžely, vždyť mají být jeden duch a jedno tělo. Druhý se nikdy nesmí stát nástrojem pro uspokojení vlastní rozkoše. Manželství, jak učí Církev, je svátost, svátostný vztah. Vzniká v něm život – ten největší zázrak, vrchol stvoření, lidská osoba, která byla stvořena k obrazu Božímu. Proto nemůžeme manželství banalizovat a zneužívat pro sebe. Člověku byla dána odpovědnost být Božím spolupracovníkem, a pokud tento krásný úkol sklouzne do egoismu, musí se to negativně odrazit na životě osobním i společenském.

Otče biskupe, co vám v Řeckokatolické církvi udělalo v poslední době největší radost?

Snažím se být biskupem univerzálním, ne jen biskupem Řeckokatolické církve. Biskup je nástupcem apoštolů, a ti se nestarali jen o místní církev, ale byli jakoby nad ní. V *Kodexu církevního práva* je napsáno, že se biskup má starat, mimo jiné, o jednotu, o celou Církev. Ale pokud mám hovořit jen o Církvi řeckokatolické, prožíváme různé radosti i bolesti, tak jako celá Církev v České republice nebo ve světě. Zmínil bych třeba radost z toho, že každý rok roste počet návštěvníků liturgií. I ke svátostem přistupuje více lidí. Tam, kde jich bylo na začátku pět až dvacet, začíná chodit i stovka. Nejvíce věřících přijde na Velkou noc, tady v Praze to bylo až několik tisíc. Většina z nich jsou emigranti z Ukrajiny nebo ze Slovenska, proto se to dost mění. Chvilí tady jsou, za čas

odejdou a zase se objeví. Mnoho jich přijde jen jednou za rok, ale ten potenciál tam je. Musíme je oslovovat, formovat a ukazovat, že pravidelný svátostný život je potřebný, ba dokonce nutný k tomu, aby se lidé obrátili a stali se novými lidmi.

Jakou vlastnost by podle vás měli mladí křesťané pěstovat především?

Mladí křesťané by měli pěstovat především upřímnost. Přímost a upřímnost vůči Bohu a vůči hlasu Ducha Svatého v jejich srdcích. Velkým pokusem může být si víru přizpůsobovat nebo si ji vysvětlovat subjektivně, jak to každému vyhovuje. Není možné vybírat z víry a z křesťanství jen to, co je rozinkou na dortu, jak se říká, ale je nutné brát celé křesťanství v úplnosti. Mladí jsou rádi, že jsou spolu, že zpívají a dobře se cítí a mají nějaký zážitek. To je v pořádku, i to patří ke křesťanství, ale nevyčerpává se tím

Které místo z Písma svatého vás zvlášť oslovuje?

Vždycky mě osloví paradoxní charakter evangelia, který se projevuje v mnoha rovinách. Paradoxem je třeba to, že v Bohu je lidská a božská přirozenost, že Bůh zemřel na kříži, že kdo ztratí svůj život, nalezne ho, plačící budou potěšeni, kteří trpí, jsou chudí..., ti budou blaženi. Tady jsou všechny ty protiklady, které jsou zdrojem života, oběti, tajemství Boží lásky, protože ta je vždycky paradoxní. Vždycky se projevuje slabostí, například Boží síla se projevuje v slabosti. Známy je výrok svatého Pavla: „Neboť když jsem slabý, právě tehdy jsem silný.“ (2 Kor 12,10)

Je důležité si uvědomit, že existuje rozdíl mezi logikou Boží a lidskou – světskou. U Izaiáše Hospodin říká: „Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje.“ (Iz 55,8) Řekl bych, že svět to bere všechno příliš lineárně, oko za oko, zub za zub, zatímco evangelium učí milovat nepřátele. Kdo nám dělá špatně, tomu máme projevovat ještě větší lásku. Jen pohané dělají dobře těm, kdo jsou k nim dobří. Milovat jen ty, kdo jsou k nám dobří nebo se k nám chovají dobře – to je světské, přirozené, to dělají i pohané, židé aj. Je paradoxní milovat ty, kteří nás nenávidí, kdo jsou k nám nepřátelsky naladěni. Ale jenom to je láska.

Co byste jako biskup očekával od věřících?

Laici se dnes více zapojují do činnosti Církve, jsou v různých radách, ať už farních, ekonomických, pastoračních atd. To je určitě dobře. Velmi potřebná je však správná harmonie spolupráce v Církvi. Jde o to, aby se respektovalo rozdělení kůru, aby se laici nechtěli příliš klerikalizovat a kněží příliš laicizovat. Každý by měl být tam, kde je jeho úkol, a dělat to, co vyplývá z jeho stavu. Právě jednota v odlišnosti a v mnohosti, to je princip a tajemství Nejsvětější Trojice.

Řeckokatolíci, přesněji katolíci byzantského obřadu, patří do velkého společenství katolické církve, se kterou jsou věroučně jednotní. Uznávají autoritu římského biskupa (papeže) a liší se pouze svým obřadem a některými disciplinárními odlišnostmi. Eucharistii a ostatní liturgické úkony slaví v byzantsko-slovanském obřadu. Z tohoto důvodu je Řeckokatolickou církví zdůrazňována mimořádná úcta ke svatým Cyrilu a Metodějovi. Řeckokatolická církev u nás se ve svém povědomí považuje za přímou pokračovatelku a dědičku cyrilometodějského modelu, který má ve své podstatě tři základní body, a to východní spiritualitu, liturgii v lidovém jazyku a jednotu s římským Apoštolským stolicem.

Řeckokatolická církev v České republice má 7675 věřících (k tomu je nutno přičíst několik tisíc přechodně pracujících z okolních řeckokatolických diecézí ze Slovenska a Ukrajiny), sedm děkanátů, 25 farností, 19 filiálek a 28 kněží ve správě.

(Podle www.exarchat.cz)

Znak Apoštolského exarchátu řeckokatolické církve v České republice

Zdroj: ČBK

Co vám působí nejvíce starostí, za co bychom se mohli spolu se čtenáři Milujte se! modlit na váš úmysl?

Starosti... Nejsou to jen moje osobní starosti, ale starosti celé Církve a celého světa, který se nějak příliš žene jen za hmotnými, materiálními dobry a konzum se stává božstvem. Honba za penězi, majetkem a požitky se stává novým bohem, kterému se mnozí, dokonce i ti, kteří se považují za křesťany, klanějí, a to se pak projevuje v mnoha rovinách. Nejvíce v tom, že je demografický pokles, že mnoho mladých nechce mít děti a bojí se přijmout odpovědnost. Důležitý je pro ně subjektivní prožitek, ne oběť. Mít dítě znamená ztratit něco ze sebe, ale právě tím, že se člověk dává dětem, tak až potom získává to pravé dědictví. Nezralé je: jen já, pro sebe, pro sebe... Celoevropský pokles porodnosti a potraty – to je jedno z takových největších zel. Nevím, když to takhle půjde dál, kde tahle civilizace skončí. Proto hlavní takový univerzální úmysl modlitby by mohl být – modlit se za nástup civilizace lásky.

Připravila Petra Vaňková ■

Svaté přijímání u katolíků byzantského obřadu

A CO PIARISTÉ?

Chceš-li sloužit Bohu jako řeholník, který se stará zvlášť o děti a mládež, můžeš nás kontaktovat:

Piaristé
Kostelní 514, 696 62 Strážnice
e-mail: luksp@centrum.cz

Podmínky k přijetí do piaristického řádu jsou poctivá chuť sloužit Pánu Bohu a lidem v řeholním povolání, dobrý zdravotní stav, chuť pomoci dětem a mládeži – zvláště chudým – ve škole a ve farnostech, maturitní vysvědčení (pro kandidáty kněžství), doporučení svého faráře, přijaté svátosti křtu, eucharistie a biřmování.

www.piarista.cz

Žít pod Božím pohledem

Foto: Anton Frič

Jako křesťané věříme, že nás Bůh miluje. Proto se snažíme poznávat a přijímat jeho lásku. „My jsme poznali a uvěřili v jeho lásku k nám.“ (viz 1 Jan 4,16)

Je přirozené, že člověk usiluje o to, aby ho druzí lidé viděli vždycky v té lepší situaci, z té lepší stránky. Když se nám něco nepodaří, nebo když dokonce uděláme vědomě něco špatného, hned se rozhlížíme, jestli nás někdo neviděl. Nakolik je příjemné,

když víme, že se na nás stále někdo dívá? Příjemné i nepříjemné, to záleží na tom, kdo se dívá a jaký má k nám vztah...

Rozvíjet své třetí „já“

Připomeňme si, že člověk už je tak stvořený, že si uvědomuje své tělo a pečuje o něj, to objevil své první „já“. To, že jako jediný z celého světa živočichů přemýšlí, poznává, vzdělává se a nese za to odpovědnost – to objevil své druhé „já“. To, že spojuje svůj život s Bohem, se kterým vytváří vztah skrze modlitbu, Písmo, a kterého tuší ve svém srdci – to objevil své třetí „já“.

A rozvíjet své třetí „já“ znamená vědomě žít pod Božím pohledem. Aby

však nedošlo k omylu: Neznamená to být Bohem stále přísně kontrolován, strachovat se, když se mi něco nepodaří. Je to něco jiného, radostného. Vždyť Bůh nás miluje, je láska a má soucit s námi slabými.

Lidé před Bohem

Jeden kněz vypráví o tom, jak se chovají děti, když přijde do mateřské školky na návštěvu. „Některé děti neberou můj příchod vůbec na vědomí. Některé se na mne dívají, jako by říkaly – kdopak to asi je? Jiné si hrají dále, ale když se na ně dívám, jejich hra je živější, intenzivnější. Znají mne a můj pohled na jejich hru považují za čest, uznání, poctu a také

Vše záleží na tom, jakého Boha vnímáme...

pochvalu. Proto některé hned volají, abych se na ně díval. Některé ode všeho odběhnou, příběhnou ke mně, tisknou se na mne a chtěly by být jen u svého pana faráře, který umí krásně vypravovat.“

Každý z těchto způsobů chování dětí je obrazem chování člověka před Bohem:

- někteří lidé vůbec neberou Boží přítomnost na vědomí;
- jiní se zajímají o věci víry a ptají se „Kde je Bůh?“
- hledají odpovědi;
- jiné myšlenka na Boha vede k lepšímu jednání;
- další zvou Boha do svého života, přejí si s ním hovořit o celém svém životě.

Boha nevnímáme jako všudypřítomného kontrolora a policajta v jedné osobě. Pohled přítomného Boha vnímáme spíš jako někoho, kdo nás přijímá takové, jací jsme, kdo má pochopení i pochvalu, uznání, kdo neodsuzuje při nezdaru, pozvedá, když se nacházíme v těžkostech.

A to musím bez přestání myslet na Boha?

Ne, to ani není možné. Ale je to podobné, jako když jsme v místnosti, kde jsou s námi ještě další lidé. Naše pozornost je sice upřena na to, co děláme, ale zároveň vnímáme, že nás lidé pozorují.

Co mohu udělat, když Boha nevnímám?

Každý člověk zakusil pocit, že Bůh není, že při modlitbě vedeme monolog, že Bůh neodpovídá...

Třeba nám na počátku modlitby chybělo to, čemu říkáme „uvést se do Boží přítomnosti“. Je to celkem snadné. Svě tělo i mysl zklidníme a pak si pomalu uvědomujeme, co znamenají tyto věty: Bůh je zde, Bůh mne vidí, Bůh chce se mnou hovořit. Pak můžeme zakusit i Boží blízkost.

Žít pod Božím pohledem nás naplňuje jistotou, že nejsme sami, že náš život má smysl, že jsem pro Boha cenný a vzácný.

Ze života

Jak žít v Boží přítomnosti nám napoví následující příběh.

Když byla Terezie z Lisieux ještě malá, zemřela jí maminka. Večer ji ukládala

ke spánku starší sestra. Jí se Tereza ptávala: „Co myslíš, byl dnes se mnou Pán Ježíš spokojen?“

Nebo také tento: Bylo to na jednom sídlišti, tatínek přijel autem před panelák, z okna ho vyhlížel jeho malý syn. Když tatínek dlouho setrval u auta, syn na něho zavolal: „Tati, tak pojď už domů, chci ti ukázat, co jsem dnes dělal...“

Setkávat se s Bohem

Žít své třetí „já“ znamená setkávat se s Bohem v denním, všedním životě.

Žijeme ze setkání s Bohem. Možná řekneme: V mém denním životě toho není mnoho, co by mně připomnělo Boha. UVědomím si ho, když se modlím nebo jdu do kostela, možná ještě tak nějaký kříž u cesty... Ale co je v prostředí, kde žiji, božského, že by mě to mělo nadchnout?

Beze slov a přece setkání

V životě jsou skutečná, hluboká setkání, při kterých se nepromluví ani slovo. Čteš knihu a setkáváš se při tom s autorem. Pozoruješ obraz, fotografii, a máš mož-

nost nahlédnout do duše autora, do jeho uvažování, vnímání.

Každý den dává Bůh člověku možnost setkat se s ním, a to skrze krásu a dokonalost všechno stvoření. V něm můžeme vyčíst velkou moudrost, dokonalost a především lásku Boží, protože vše je stvořeno pro člověka. Je jen třeba mít „oči k vidění.“

Co mi tím vším chce Bůh říct

Jiný způsob setkání s Bohem je něco jako hrát šachy. Hráči sedí proti sobě a nemluví. Jen dělají tahy. Každý tah jednoho je úkolem pro druhého a protitah je odpovědí. Při každém tahu se hráč setkává s protihráčem, s jeho opatrností, taktikou, rázností, houževnatostí, trpělivostí, slabostí. Pozvolna mu vyvstává obraz toho druhého.

Denně prožíváme mnoho situací, setkání s lidmi, denně se našeho sluchu dotkne velké množství zpráv. Zanechají v nás radost, smutek, netečnost nebo probudí touhu reagovat. Protože věříme, že Bůh má vše „pod kontrolou“, vždyť bez jeho vědomí nepadne ani vlas z hlavy, ▷

Bůh nás v našem denním životě vede a přetváří. Dennímu setkávání s Bohem se nejlépe naučíme, když si zvykneme ptát se Boha, co tím chce říct a jaký má smysl to, co se děje.

Foto: Anton Fríc

(srov. Mt 10,28–30) dáváme si ke všemu, co se děje, otázku: Co mi tím vším chce Bůh říct?

Boží prozřetelnost

Tomu slovu asi moc nerozumíme. Je to něco, jako když rodiče připravují cestu pro své dítě. Zaznívají zde mnohé příkazy i zákazy, rádi je pustí do party kamarádů, kteří mají správné zásady života, protože všechno nějak ovlivňuje a působí. K těmto rozhodnutím vede rodiče láska k dítěti, a také cíl, kterého má dítě dosáhnout. O rodičích neříkáme, že jsou prozřetelní, ale spíše prozíraví a moudří.

O Bohu můžeme s jistotou říct slovy svatého Jana: „Bůh je Láska.“ Zve nás do společenství s ním, nejen zde na zemi, ale připravil nám také trvalé společenství na věčnosti. Je mnoho způsobů, jak nás Bůh k cíli vede. Když je to něco příjemného, pěkného, nazýváme to darem,

těšíme se z toho. U nepříjemných věcí a událostí spíše používáme slova Boží dopuštění. Ve skutečnosti jsou i toto velké Boží dary.

Bůh nás v našem životě vede a přetváří

Všechno, co se děje kolem nás, všichni lidé, se kterými se setkáváme, jsou darem od Boha a zároveň i úkolem. Bůh nás v našem denním životě vede a přetváří. Každodennímu setkávání s Bohem se nejlépe naučíme, když si zvykneme ptát se Boha, co tím chce říct a jaký má smysl to, co se děje.

Jedna starší žena pracovala časné ráno na poli, ještě před východem slunce. Když pak slunce vycházelo, viděla celou tu krásu, kterou Bůh ukazuje na počátku nového dne. Motyka jí vypadla z ruky, ona pozvedla ruce a zazpívala chvalozpěv: „Bože, chvá-

líme Tebe...“ Kolik takových krás a situací nám Bůh, k naší radosti i jako světlo na cestě, denně připravil?

I lidé jsou darem od Boha, ale i úkolem...

Jedna mladá žena dostala tučt růží s listkem: „Od toho, kdo tě má rád.“ Ale podpis chyběl. Vdaná nebyla, a tak začala přemýšlet o mužích, které kdy poznala. Nebo to byli její rodiče? Že by někdo z práce? V duchu se jí vynořil celý seznam lidí. Nakonec se rozhodla zavolat kamarádce, aby ji tu záhadu pomohla rozluštit. Ale po jedné větě kamarádky jí svítilo, že to byla právě ona. Proto se jí ptá: „Proč jsi mi ty růže poslala?“ „Protože, když jsme se viděly naposled, měla jsi špatnou náladu. Chtěla jsem, aby sis připomněla všechny lidi, co tě mají rádi.“

Když Bůh postaví nějakou duši na vaši cestu, chce vám tím říci, že pro ni něco máte udělat.

P. Josef Havelka ■

Co si přeješ víc? Aby tě Bůh nechal na pokoji, nebo s ním chceš mluvit o svém životě, toužíš po jeho láskyplném pohledu?

Prameny:

Tilmann, Klemens. *Duchovní rozhovor*. Vizovice; Lípa, 1991.

Ferrero, Bruno. *Paprsek slunce pro duši*. Praha; Portál 2000.

Foto: Flickr

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

K čemu stvořil Bůh svět?

Bůh stvořil svět ke své cti a slávě a k naší spáse.

Co znamená: Bůh udržuje svět?

Bůh udržuje svět znamená: Bůh působí svou všemohoucností, že celý svět i každý jednotlivý tvor trvá tak dlouho, dokud Bůh chce.

Co znamená: Bůh řídí svět?

Bůh řídí svět znamená: Všechno řídí Bůh a nic se neděje bez jeho vůle a dopuštění.

Proč dopouští Bůh i hříchy?

Bůh dopouští i hříchy, protože nechce brát člověku svobodnou vůli a následky hříchu umí obracet k dobrému.

Co říká Písmo svaté o Božím řízení světa:

Říká: „Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.“ (Řím 8,28)

Srov. *Katolický katechismus*, Fr. Tomášek, Praha 1968

Promluv si...

...s Pánem Ježíšem

Foto: Flickr

Kde s Pánem Ježíšem mluvit?

Kdekoliv, ale především tam, kde je mimořádným způsobem přítomen – před svatostánkem.

A o čem? O tom, o čem chceš – o všem, co ti leží na srdci. Jak konkrétně? Snad ti pomůže

následující rozjímání, ve kterém Pán Ježíš sám jakoby začíná

rozhovor. Je podle textu Antonína Maria Clareta (1807–

1870). Autor v něm nechává mluvit Ježíše ke čtenáři – jako

učitele duchovního života. Svatý Claret učí přesně to, co Matka

Tereza naléhavě doporučovala a o čem jednala i biskupská

synoda v souvislosti s laickou spiritualitou.

Není nutné mnoho vědět, aby ses mi líbil – stačí, že mě velmi miluješ. Takže zde se mnou mluv tak, jako bys mluvil se svým nejlepším přítelem.

Chceš mě za někoho o něco prosit?

Řekni mi jeho jméno a potom mi pověz, co chceš, abych teď pro něho udělal. Vypros si mnoho – neváhej prosit.

Mluv ke mně jednoduše a upřímně o chudých, které chceš utěšovat, o nemocných, které vidíš trpět, o zbloudilých, které toužíš vrátit na správnou cestu. Řekni mi o každém alespoň slovo.

A potřebuješ nějakou milost pro sebe?

Jestli chceš, napiš mi něco jako seznam všeho, co potřebuješ. Přijď a přečti ji v mé přítomnosti. Řekni mi otevřeně, že jsi snad pyšný, sobecký, nestálý, nedbalý...

A potom mě popros, abych ti přišel na pomoc zbavit se toho všeho s větším nebo menším úsilím, tak, jak chceš.

Nestyď se! Je mnoho spravedlivých, mnoho svatých v nebi, kteří měli zcela

stejně chyby. Ale oni se pokorně modlili... a později se od hříchu osvobodili.

A neváhej také prosit o své zdraví, jako i o šťastné dokončení své práce, obchodu nebo studií.

To vše ti mohu dát a tobě dám. A přeji si, abys mě o to prosil, jestliže to není proti tvé svatosti, ale pro ni a pro její podporu. Co potřebuješ zrovna dnes? Co pro tebe mohu udělat? Kdybys věděl, jak si přeji ti pomoci!

Máš právě nějaký plán?

Vyprávěj mi ho. Čím se zabýváš? Na co myslíš? Co si přeješ? Co mohu udělat pro tvého bratra, co pro tvoji sestru, co pro tvoje přátele, pro tvoji rodinu, pro tvé představené? Co pro ně chceš udělat?

A co já: Nepřeješ si, abych byl veleben? Nechtěl bys udělat něco dobrého pro své přátele, které máš velmi rád a kteří možná žijí bez myšlenky na mě? Řekni mi: Co budí dnes tvoji pozornost nejvíc? Co si toužebně přeješ? Co děláš pro to, abys toho docílil?

Řekni mi to, když se ti něco nepovede, a já ti povím důvod tvého neúspěchu. Nechceš si mě získat pro sebe? ▷

Jsem Pán srdcí a s mírným násilím je přivedu tam, kam chci, aniž bych narušil jejich volnost.

Cítíš se snad smutný nebo máš špatnou náladu?

Pověz mi se všemi podrobnostmi, proč jsi smutný. Kdo tě zranil? Kdo urazil tvoji sebelásku? Kdo tebou opovrhoval?

Pověz mi všechno a brzy se dostaneš tak daleko, že mi řekneš, že podle mého

příkladu všechno odpustíš, všechno zapomeněš. Jako odplatu přijmeš moje utěšující požehnání.

Máš strach? Cítíš ve své duši neurčitou zádumčivost, která je sice neoprávněná, ale přesto ti nepřestává rozdírat srdce? Vrhni se mé prozřetelnosti do rukou! Jsem u tebe, na tvé straně. Vidím všechno, slyším všechno a ani na okamžik tě neopustím.

Cítíš odpor u lidí, kteří tě dřív měli rádi a kteří teď na tebe zapomněli

a odvrátili se od tebe, a to bez nejmenšího důvodu? Pros za ně a já je přivedu zpět na tvou stranu, jestliže nebudou překážkou na cestě k tvé svatosti.

Nechceš mi sdělit nějakou radost?

Proč se mi nesvěříš, jsem přece tvůj přítel. Pověz mi, co od poslední návštěvy u mne potěšilo tvoje srdce, co tě rozesmálo. Třeba jsi zažil příjemné překvapení. Možná že jsi obdržel radostné zprávy, dopis, znamení náklonnosti. Možná že jsi překonal nějakou těžkost a dostal ses z beznadějné situace. To vše je moje zásluha. Jednoduše mi řekni: Děkuji, můj Bože.

Nechceš mi něco slíbit?

Čtu si v hlubině tvého srdce. Člověk se dá lehce oklamat, ale Bůh ne. Takže se mnou mluv zcela upřímně.

Rozhodl ses už nehřešit, zřící se toho předmětu, který ti škodí, už nečíst tu knihu, která dráždila tvou představivost, už se nestýkat s člověkem, který zmátl mír tvé duše?

Budeš k tomu jinému člověku, na kterého ses dosud díval jako na nepřítele a který tebou opovrhl, zase mírný, laskavý a ochotný?

Dobře, běž zase zpět ke svému obvyklému zaměstnání. Ke své práci, ke své rodině, ke svému studiu.

Ale nezapomeň na tu čtvrthodinku, kterou jsme zde my dva spolu strávili.

Zachovej si, pokud můžeš, mlčení, skromnost, vnitřní koncentraci a lásku k bližnímu. Miluj mou matku, která je také Matkou tvojí. A přijď zase se srdcem, které je ještě víc naplněno láskou a které se ještě víc obětovalo mému duchu.

Potom najdeš v mém srdci každý den novou lásku, nové dobrodiní, nové útěchy.

Připravil P. Josef Havelka ■

Pověz mi, co od poslední návštěvy potěšilo tvé srdce, co tě rozesmálo...

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

V Eucharistii je přítomen celý Kristus – jeho Tělo a Krev, jeho duše a jeho božství.^[De fide]

Pod každou způsobou (tj. pod způsobou chleba i pod způsobou vína) je přítomen celý Kristus.^[De fide]

Srov. Dogmatika, Matice cyrilometodějská, Olomouc 1994

Kdo se v kostele nudí?

Povídal syn tátovi, když se ráno chystali do kostela: Mně se do kostela nechce. Ještě tak přes kázání to jde, ale pak už je to stále stejné, hotová nuda.

– Táta na to: Na fotbale to trvá dvakrát tak dlouho. A tam se nenudíš? – Kdepak, tam se nikdo nenudí. Tam tleskají, volají, zpívají, tam to prožívají...

– A proč to prožívají? Zkus na to přijít, postrkuje táta.

– Už to vím, svitne synovi, tam lidé znají pravidla hry, a proto ji mohou spoluprožívat a sledovat.

Foto: Anton Frič

Mše svatá je vzácný poklad, velké drama před Bohem i lidmi. Ale kdo o ní nic neví, ten se pochopitelně nudí a čeká jen na konec. Proto bychom všechno dění v kostele měli sledovat s otázkou: Proč to tak je, co se mně tím říká, jak se mohu zúčastnit?

O mši svaté je třeba přemýšlet

Když se řeklo před druhým Vatikánským koncilem, že jdeme na mši svatou, mínilo se tím: půjdeme do kostela, usedneme do lavice a budeme celé mši svaté pobožně přítomni. Loď byla hledištěm, presbytář jevištěm. Mši sloužil kněz, ostatní přihlíželi.

Dnes je to jinak. Už na hlasitosti našich odpovědí, na živém zpěvu se dá poznat, že také my sami se můžeme a chceme na bohoslužbě činně podílet.

Kněz je tu nadále nepostradatelný – předsedá bohoslužbě a vede ji ve jménu Kristově, ale nejsme pouzí diváci.

Otcové koncilu roli lidu při mši svaté zvláště zdůraznili: „Církev chce, aby křesťané nebyli při tomto tajemství víry jako vnější a němí diváci, ale aby mu dobře rozuměli a na posvátných úkonech se uvědoměle a činně podíleli. – Aby obětovali nejen rukama kněze, ale i sami, v jednotě s ním.“ (srov. *Konstituce o liturgii*, čl. 48)

Velkou chartou práv lidu Božího při bohoslužbě se stalo prohlášení koncilní *Konstituce o liturgii* (čl. 14): „Matka Církev si velmi přeje, aby všichni věřící byli vedeni k plné, uvědomělé a činné účasti na úkonech liturgie, jak na to křesťanský lid mocí křtu má právo.“

Ale nejde tu jen o správné odpovědění a zpívání lidu, o správné postoje, jde tu o víc: o „vnitřní“ podílení. O chápání a prožívání toho, co při mši svaté společně konáme.

Bez tohoto prožívání bohoslužby srdcem – i když vše při mši svaté sebelíp

Myšlenky mešních modliteb a písní jsou většinou všeobecné. Musíš proto do nich vložit svůj osobní úmysl.

klape, i když lidé přesně odpovídají, zpívají, vstávají – bez vnitřního prožívání to dobrá bohoslužba není, je to jen prázdné řinčení a hlucení před Bohem, execírka.

Naše bohoslužba je zdařilá tehdy, když při ní každý cítí, že s jeho podílením se počítá; když prožije pocit opravdového společenství s lidmi kolem sebe; když jde domů naplněn radostnou chutí do příštího týdne. Zdařilá bohoslužba ▷

Foto: Anton Frič

Bohoslužba je lidská, proto má být i proměnlivá, ale není to kabaret, který vzrušuje stále novým programem. Liturgie je kus věčnosti.

▪ V mešní liturgii, v písních, v kázání je krásných myšlenek přemnoho. Není v lidské moci je všechny hned uskutečnit. Proto je odříkáme a jdeme dál. Příklad říká, že nejlepší je nepřítelem dobrého. Musíme se učit u záhonu květin. Vidiš celý záhon, je krásný jako celek. Ale pak ti padne do oka jedna květina, a tu si vezmeš domů. Dělej to v neděli v kostele také tak.

Proč má mše svatá tak důležité místo v životě nás křesťanů? Protože tu živě slavíme to, čím se máme v kostele i venku stát: živým společenstvím, spojeným láskou Kristovou. A takový krásný cíl stojí za trochu přemýšlení, stojí za trochu vytrvalosti, když se tomu máme postupně učit. Tedy s chutí do toho!

*Mons. Ladislav Šimajchl
(Naše role při nedělní bohoslužbě,
A.M.I.M.S. 2004) ■*

je slavnost lásky, je to setkání se živým Kristem. Hezky se to říká, hezky se to poslouchá, ale jak toho dosáhnout?

Mše svatá není kabaret

„Chtělo by to co nejvíc změny,“ říkají jedni. „Tyhle stále stejné modlitby a úkony jsou únavné. Copak nepřišel Pán Ježíš proto, aby odstranil zmrtvělé farizejské předpisy? Pryč s mešními rubrikami! Nahradíme starou poslušnost zákona tvůrčí aktivitou. Co nejvíc změny a bude po nudě!“

Co si máme o takových názorech myslet? Mají pravdu? Mají. Ale jen částečně.

Bohoslužba je lidská, proto má být i proměnlivá, ale není to kabaret, který vzrušuje stále novým programem. Liturgie je kus věčnosti. Dnešní člověk má až po krk změn mimo kostel. V kostele nehledá změny, ale cosi stálého, trvalého, pevný a bezpečný řád. Touha po stálosti, to je touha po věčnosti.

Zde vidíme, jak moudrá je naše liturgie. Jsou tam části proměnlivé, a je jich dost.

A jsou tam i části stálé – pevný řád a postup bohoslužby. Má to tedy být vyvážená souhra stálého a proměnlivého. Máme dbát o stálé ožívování bohoslužby něčím novým, ale v přiměřené míře, aby zůstal i klidový prostor k pohřžení do meditace.

Je tu ještě jedno nebezpečí zevšednění. I sebekrásnější slova a myšlenky ztracují stálým opakováním smysl a zůstávají jen bezmyšlenkovité recitování slov a zvuků. Aby se naše bohoslužba nestala naprázdno meloucím kolovrátkem slov a gest, musíme stále uvažovat o tom, co říkáme a děláme.

Pár praktických rad

▪ Myšlenky mešních modliteb a písní jsou většinou všeobecné. Musíš proto do nich vložit svůj osobní úmysl.

▪ Myšlenky mešních modliteb a písní jsou často náročné. Liturgie někdy už zpřítomňuje ideály, které jsou pro nás teprve hudbou budoucnosti. Musíš je brát jako povzbuzení ke krásnému cíli, jako zdroj naděje.

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jak rozdělujeme mši svatou?

Na dvě hlavní části: bohoslužbu slova a bohoslužbu oběti. Bohoslužba oběti má tyto hlavní části: obětování, proměňování a přijímání.

Srov. Katolický katechismus, Fr. Tomášek, Praha 1968

Z nauky Církve

Mešní oběť se zpřítomňuje Kristova obětí na kříži, slaví se její památka a aplikuje se její spásná moc.^[De fide]

Mešní oběť není pouze obětí chvály a díky, ale také smírnou a prosebnou obětí.^[De fide]

*Srov. Dogmatika,
Matice cyrilometodějská, Olomouc 1994*

Dobře prožít mši svatou

Zeptali jsme se pana kardinála Miloslava Vlka, co by poradil mladým lidem k tomu, aby se dobře připravili na mši svatou a lépe ji prožívali...

Tato příprava má asi tři důležité předpoklady.

Za prvé je především potřeba si uvědomit, že slovo Boží, které se v té liturgii bude číst, je živé. Že to není čtení o včerejšku, ale že je to opravdu živé Boží slovo. Druhý vatikánský koncil říká, že když se v Církvi hlásá evangelium, hlásá ho Kristus. Křesťané, kteří se sejdou, nejsou čtenářským klubem, ale tvoří živé společenství, ve kterém mluví Kristus.

Za druhé je to jasná víra ve zmrtvýchvstalého Krista ve společenství Církve. Někdy totiž dobří tradiční křesťané mají představu, že Ježíš vstoupil na nebesa, usedl po pravici Boží a tam na nás čeká. A to je víra nesprávná. Kristus řekl: „Maličko a neuzříte mě, odejdu k Otci, a opět maličko, a uzříte mě.“ To znamená, že se vrátí doprostřed Církve. „Nenechám vás sirotky, ale zůstanu s vámi.“ Kristus nevstal z mrtvých hlavně proto, aby odešel k Otci, ale proto, aby se ve svém zmrtvýchvstalém těle, které by mu nevadilo jaksi po stránce hmotné, měl možnost pohybovat všude. A vůbec, kde je „pravice Otcova“? Ježíš říká: „Království Boží je uprostřed vás.“

Jan Pavel II. ve svém velkém apoštolském listě *Novo millennio ineunte* před

Foto: P. Antonín Basler

...to, co se v liturgii děje, nedělá nějaký odborník; za tímto člověkem pracuje Duch Svátý. To Duch Boží působí...

jubileem 2. tisíciletí vyslovil a zároveň také dal křesťanům za úkol, aby dnes znovu objevili působení Ducha Svatého v Církvi. Aby si uvědomili, že to, co se v liturgii děje, nedělá nějaký odborník, ale že za tímto člověkem pracuje Duch Svátý. Že Duch Boží působí. A to je třetí předpoklad. Je potřeba pochopit, že když se říká „Pán s vámi“, tak to není jako „Dobrý den“, jako nějaký pozdrav, ale že

je to oznámení skutečnosti, že Kristus zmrtvýchvstalý je ve své Církvi přítomen. Kněz vztahuje ruce nad obětní dary, aby tomu, kdo je účastníkem bohoslužby, bylo zřetelné, že v tento okamžik svolává sílu Ducha Svatého, aby Duch Svátý proměnil dary chleba a vína v tělo a krev Krista...

Připravila Petra Vaňková ■

Foto: Václav Plíšek

Pýcha, *kořen zla*

Foto: Flickr

Člověk zůstává člověkem se sklonem ke hříchu i přes výdobytky pokroku moderní doby. Když si pročítáme kázání svatého faráře Arského, které je věnováno pýše, musíme přiznat, že sice způsob jeho řeči, kdy používá silná slova typu „prokletý hřích“, nás trochu zaráží, ale obsah kázání vnímavému čtenáři připadne, jako kdyby Jan Maria Vianney znal přímo naši situaci. Stejně jako pýcha ohrožovala lidi v předchozích stoletích, ohrožuje i nás.

P. Marek Dunda

Pýcha je velmi rozšířená

Bože, děkuji ti, že nejsem jako jiní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. (Lk 18,11) Takto obyčejně mluvívají lidé falešně zbožní – pyšní,

zamilovaní do sebe, takoví, kteří stále kritizují jednání druhých. Podobně se ozývají lidé bohatí, kteří s opovržením pohlížejí na chudé, jako kdyby chudí měli jinou přirozenost. Můžeme dokonce říci, že je to všeobecné mínění. Protože i v nižších společenských skupinách potkáváme prokletý hřích pýchy a vidíme, jak se každý chce vynášet nad druhého, jak se přeceňuje a má o sobě to nejlepší smýšlení.

Pýcha je též pramenem všech pádů a příčinou rozmanitých neštěstí ve světě. Také často dochází k tomu, že se lidé ve své zaslepenosti chlubí tím, co by měli se studem skrývat. Jedni se pyšní tím, že se jim zdá, že mají větší schopnosti, jiní se pyšní svým majetkem nebo penězi a nepamatují na to, že od toho, který víc přijal, se tím víc před Bohem čeká. Opravdu, všichni musíme se sv. Augustinem říci: „Bože můj, dej, abych poznal, čím jsem a budu se stydět pohrdat sebou samým.“ Budu vám dnes vyprávět o tom, jak pýcha zaslepuje člověka a činí ho odporným v očích Božích i lidských a jak se můžeme tohoto hříchu dopustit. (Třetí část promluvy jak pýchu přemáhat pokorou bude otištěna v následujícím čísle – pozn. redakce.)

Lucifer i Pán Ježíš svědčí o závažnosti pýchy

Abyste dostatečně pochopili pýchu, bylo by třeba s Božím dovolením vytrhnout z propasti Lucifera a postavit ho na mé místo, aby vám on sám představil hrůzu tohoto hříchu a ukázal, jaká nebeská dobro se pýchou ztrácí a jaká neštěstí na nás svolává. Tento hřích nejednou trvá chvíli, ale trest, jaký následuje, je věčný. Obecně charakterizuje pýchu to, že osoba, která jí podlehla, v sobě nepocituje žádnou vinu. Pyšný člověk nechce uvěřit, že je pyšný, nechce přiznat, že k pýše nemá důvod. Jemu se zdá, že všechno, co říká, je dobré. Podle čeho můžeme poznat velikost tohoto hříchu? Podle utrpení a ponížení, jaké přijal Pán Ježíš proto, aby ho vykořenil. Narodil se chudým rodičům a žil v zapomnění.

Kdyby nebylo pýchy...

Pohledme, jak velké neštěstí přivedl na zem tento hřích. Kdyby nebyla pýcha, nebylo by peklo. Kdyby nebyl tento hřích, Adam by dodnes přebýval v pozemském ráji, my všichni bychom byli šťastní: nepodléhali bychom nemocím a všem

Jedni se pyšní tím, že se jim zdá, že mají větší schopnosti, jiní se pyšní svým majetkem nebo penězi a nepamatují na to, že od toho, který víc přijal, se tím víc před Bohem čeká.

trápením, nebylo by smrti ani strašného soudu, nemuseli bychom se bát nešťastné věčnosti, měli bychom nebe jisté. Dobře by nám bylo na tomto a ještě lépe na tomto světě; život by plynul ve chválení dobrého Boha a jednou bychom totéž s duší i tělem konali v nebi. Kdyby nebylo tohoto prokletého hříchu, Ježíš Kristus by nemusel zemřít. Kolika utrpením by unikl božský Spasitel. Kdyby Lucifer a jeho andělé nepropadli pýše, nebylo by zlých duchů, nikdo by nepokoušel první prarodiče, a proto by vytrvali v dobrém.

Pýcha je odporná

Duch Svatý se o tomto také dost jasně zmiňuje. Říká totiž, že pyšný člověk je protivný Bohu i lidem. A Ježíš Kristus děkuje svému Otci, že skryl toto tajemství před moudrými a ukázal je maličkým. Jestli čteme pozorně Písmo svaté, přesvědčujeme se, jak Bůh tvrdě trestá a ponižuje domýšlivé. Tak jest – pyšné vždy a všude potká ponížení, protože tento postoj je pro Boha nepřijatelný a lidem odporný, protože pyšný s nikým nevyhází, nad rovné se vynáší, vyšším se chce vyrovnat, často se hádá, a proto se od něho ostatní drží dále a nenávidí ho. Pýcha divně pozmění člověka – tak jak změnila anděla, jedno z nejkrásnějších stvoření, v ohydlného ďábla. Pýcha také člověka, který je dítětem Božím, uvrhne do otroctví satana.

Pýcha se míchá do všeho

Je příznačné, že pýcha je odporným hříchem, že těžce uráží Boha a přináší lidem strašná neštěstí. Ale jak je možné ji rozpoznat? Podbízí se člověku všude, míchá se do jeho skutků i slov, je druhem suroviny, bez které se neobejde žádný pokrm. Sám Pán Ježíš popisuje v evangeliu pyšného člověka v osobě farizeje, který přišel do chrámu a před lidmi se hlasitě modlil těmito slovy: „Bože, děkuji Ti, že nejsem jako jiní lidé, zloději, nespravedliví, cizoložníci, nebo i tento celník. Postím se dvakrát za týden a dávám desátek ze všeho.“ Tak tedy pyšný člověk připisuje všechno

sobě samému, ne Bohu. Nešťastná pýcha ohrožuje staré i mladé, bohaté i chudé. Každý se chváí tím, kdo je, co vykonal, hledá uznání, žebrá o marnou slávu u lidí.

Jednání pyšného

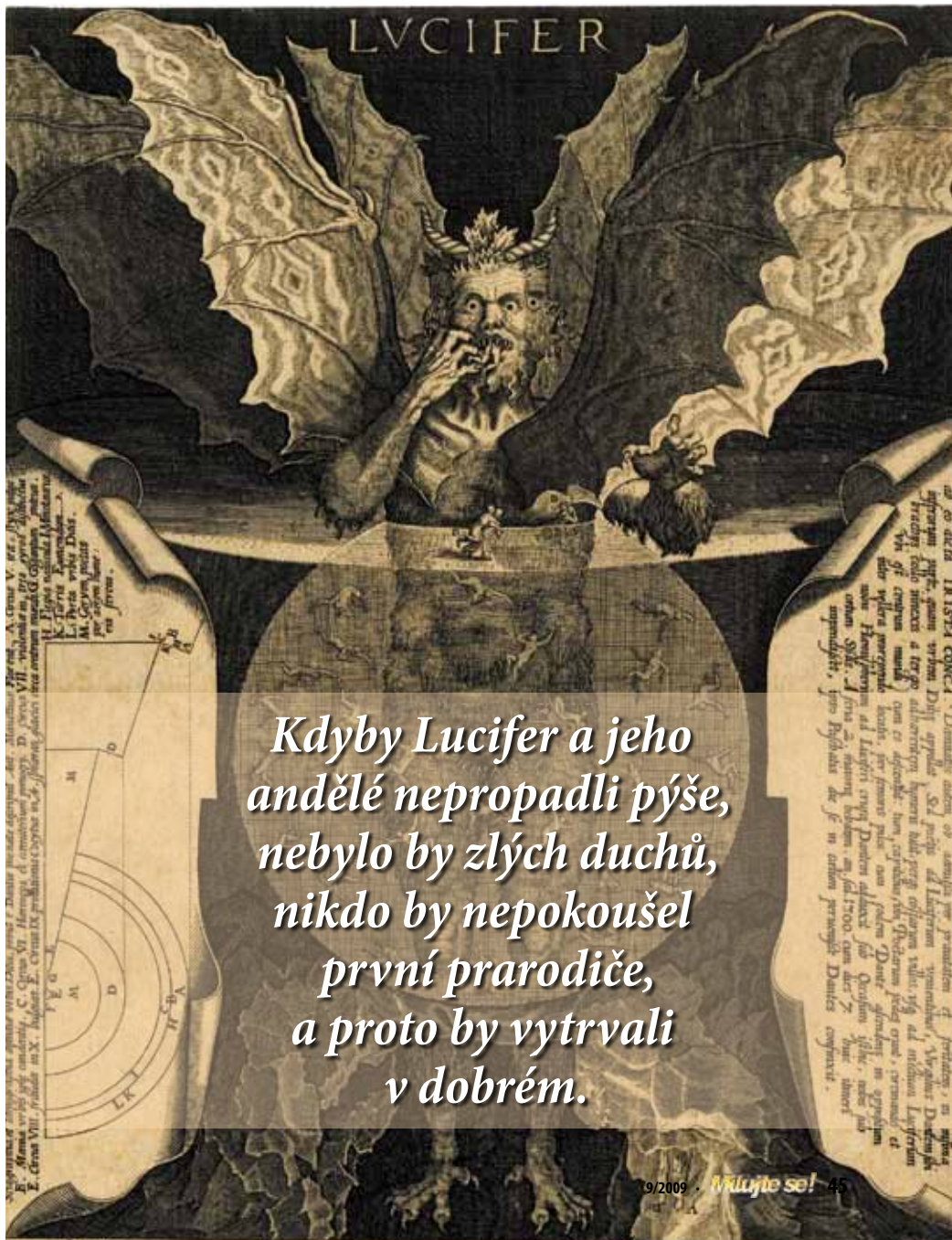
Nejčastěji se pýcha považuje za problém bohatých. Dopracoval-li se kdosi majetku, změní způsob života a jako farizeové

chce, aby ho lidé nazývali pánem, zdávali ho a dávali mu první místo. Vybraně se obléká, při setkání sotva pohne hlavou, aniž při tom sundá klobouk, v řeči užívá vyumělkované fráze, vyjadřuje se jimi, i když často neví, co znamenají. Bude vám vyprávět, jak velkého se mu dostalo dědictví, protože chce ukázat, že je ještě bohatší. Když se mu něco podaří, mluví o tom všude tak, že není možno o tom neslyšet. Vypravuje o svých cestách a přitom přehání. Zdá se mu, že na něho všichni hledí s obdivem, zatímco oni se v duchu s politováním smějí jeho hlouposti.

Čím vším se dá pyšnit

Pyšný ostře kritizuje a ponižuje bližní, aby vyvýšil sebe. Vypráví též o svých skutcích, vychvaluje se, že se o nich druzí vyjadřovali s uznáním. Když spatří několik osob pohromadě, hned se mu zdá, že ho chválí, ▷

Foto: Flickr

Kdyby Lucifer a jeho andělé nepropadli pýše, nebylo by zlých duchů, nikdo by nepokoušel první prarodiče, a proto by vytrvali v dobrém.

nebo pomlouvají. Marnivému děvčeti se zdá, že má pěknou postavu, a proto chodí povznesenou chůzí, s jakýmsi postojem pýchy, která se zdá, že dosahuje až do oblak. Jestliže má mnoho šatů a sukni, schválně nezavírá skříně, aby si toho lidé všimli. Lidé se vyvyšují tím, čeho dosáhli, tím, že se umí dobře zpovídat a dobře modlit, chlubí se skromným chováním v kostele. Matka se pyšní dětmi, rolník úrodnými poli, lepším pěstováním, mladý člověk řetízkem či hodinkami – proto často kontroluje čas. Nejednou při hře některý z hráčů vyndá z kapsy všechny peníze, aby ho mohli považovat za bohatého a úctyhodného, i když nezřídka jsou to peníze zapůjčené.

Pýcha ovlivňuje jednání

Jestliže se pyšný objeví v nějaké nové společnosti, bude vyprávět o své rodině, majetku, o svém talentu natolik, aby pozvedl svůj obraz v očích ostatních. Jest-

liže nějaký otec má dospělé syny nebo dcery na vdávání, to nejednou uslyšíte, kolik tisíc má nachystáno... Ale poprosit ho v té chvíli o 5 grošů pro chudáka, v tu ránu to bohatství kamsi zmizí. Prokletý hřích pýchy se cpe všude, dokonce i mezi pastýře a chudé obyvatele hor. Když drvoštěp kácí a stahuje lesní stromy na cestě, tak se snaží to dělat tak okatě a mrštně, aby ti, kteří kolem procházejí, ho obdivovali. A co horšího, dokonce zlý se pyšní svými zločiny. Alkoholik vypráví, kolik se mu toho podařilo vypít, a ani se mu hlava netočila, zatímco když jiní vypijí ten samý počet sklenic, jsou úplně opilí. Vzpomeňte si, jak nejednou o sobě někdo mluví s pokorou a sklání hlavu dolů, ale jakmile uslyší něco trpkého na svou adresu, hned se bouří hněvem, což je dost výrazným znamením, že to pochází z pýchy.

Dokonce i do dobrých úmyslů se vkrádá tento hřích. Podívejte se na lidi, kteří dělají tolik dobrodiní, aby byli pova-

žováni za milosrdné. Když se setkají se žebrákem a jsou u toho jiní, záměrně mu dají větší almužnu – tak velkou by ji nikdy nedali, kdyby byli sami. Pyšný člověk nesnese pokárání. Přece by neřekl nebo neudělal něco, co by nebylo dobré...

Pýcha vede ke lži

U jiných vidí samé chyby a nejednou si jejich nejšlechetnější záměry a úmysly vykládá pro sebe ve zlém. Máme tu také mnoho těch, kteří z ješitnosti lžou! V rozmluvě přehánějí nebo lžou z obavy, aby nebyli pokořeni. Staříci se chlubí tím, co nikdy neudělali. Když posloucháme jejich báchorky, mohli bychom je považovat za velké hrdiny, kteří prošli celou zemí. Mladí podobně s přeháněním mluví o tom, co v budoucnu dokážou. A tak všichni lžou a ženou se za dýmem chvály. Takový je dnes svět. I vy zkoumejte své srdce a s rukou na srdci řekněte, jestli nemám pravdu!?

...a zatemňuje rozum

Tento hřích hodně zatemňuje náš rozum. U jiných vidíme pýchu, ale nepostřehneme ji v sobě samých. Člověk, který hledá pochvalu u lidí, je hloupý. Proč? Protože ztrácí všechny zásluhy za své skutky a směřuje k zavržení. Hledání pochvaly se mu ale nevyplatí; lidé se mu vysmějí. Toho, kdo žije tiše a méně hledá věhlas, tím víc oslaví Bůh, tím víc bude jeho jméno známé ve všech zemích světa.

*Svatý Jan Maria Vianney ■
(redakčně zkráceno, dokončení příště)*

U jiných vidíme pýchu, ale nepostřehneme ji u sebe samých.

Publikace s kázáními svatého faráře arského

si můžete objednat na webu

www.amims.net

nebo poštou na adrese:

A.M.I.M.S.

Náměstí 20

671 03 Vranov nad Dyjí

tel.: 515 296 384

Pán Bůh příliš nerozmazluje

Foto: Flickr

Moje situace před poutí na Velehrad

Když jsme se onehdy hlásili na pěší pouť z Vranova na Velehrad, přemýšlel jsem, jestli je to vůbec reálné ujít. Před lety jsem dostal „modrou knížku“ a nemusel jsem absolvovat tehdy ještě povinnou vojenskou službu, protože mi byla diagnostikována artróza. Když jsem šel více kilometrů po nějakém tvrdém povrchu, chodidlo se mi kouslo a šmytec. Nešlo a nešlo jít dál. Přeci jen 150 kilometrů pěšky po asfaltu za šest dní není žádná sranda, a to jsem netušil, že nepůjdeme jako na procházku, ale že poutnické tempo je něco úplně jiného. Nakonec jsem si řekl: uvidíme. I kdybych šel jen jeden den, tak to bude stát za to.

Ze začátku vše vypadá snadně

První den, kdy se šlo jen odpoledne, proběhl nad očekávání dobře. Chodidla fungovala, i když bolela. Další den ale nastal problém. Chodidla bolela víc a víc, a abych je nepřetěžoval a odlehčil jim, začal jsem pořád víc a víc pajdat. Říkal jsem si, že těch zhruba 120 kilometrů, co nás ještě čeká, bude asi nemožné ujít. Protože ale každý jde na pouť s nějakým balíčkem modliteb za druhé, říkal jsem si, že by bylo škoda nejít.

Prosil jsem o zázrak

Prosil jsem Pannu Marii, aby mi pomohla. Představoval jsem si nějaký zázrak, aby nohy bolet přestaly a abych mohl šlapat dál. Zázrak tohoto druhu se však neko-

Představoval jsem si nějaký zázrak, aby nohy bolet přestaly a abych mohl šlapat dál.

nal a noha se zasekávala pořád víc. Když v jedné chvíli P. Marek Dunda ohlásil, že po poli jít nelze a budeme muset jít kus po velmi frekventované silnici, a to svižně a pohromadě, aby to nebylo tak nebezpečné, raději jsem poprosil cyklisty, co nás doprovázeli na kolech, jestli bych si mohl půjčit kolo a ten „svižný úsek“ projet. ▷

Dřívější ročníky pěší pouti na Velehrad na internetové televizi TV-MIS.cz

Každoročně vzniká dokumentární, zábavně pojatý film o průběhu pouti. Z nejzajímavějších doporučujeme:

Zastavte se!

Lékaři doporučují pěší putování a v průběhu pouti v roce 2008 sledují

jeho blahodárné účinky. Fyzicky si člověk sice moc neodpočine, ale zato duchovně...

www.tv-mis.cz/titul.php?id=425

Star Velehrad – Epizoda 2007

Jak vidí takovou pěší pouť návštěvníci z jiné

planety. A také o tom, co by mělo být na pohlednici z planety Země... Zkrácená verze pro pozemšťany, kteří nemají moc času...

www.tv-mis.cz/titul.php?id=221

Velehrad 2006 po 50 letech

V roce 2006 našla jedna babička nahrávku

ze svého mládí. A nyní sedí se svou kamarádkou, sledují a komentují...

www.tv-mis.cz/titul.php?id=108

Velehrad 2005

Tradiční pouť tentokrát s velmi netradičním průvodcem, který

vás podrobně zasvěťtí do všeho, co k takové správné pěší pouti na Velehrad patří.

www.tv-mis.cz/titul.php?id=66

...a mnoho dalších

Vzpomněl jsem si, jak jsem Pannu Marii prosil o vyprošení zázraku, a uvědomil jsem si, že jsem ho dostal – akorát v úplně jiné podobě.

Bylo mi líto, že jsem to nemohl odšlapat, ale když jsem na ostatní čekal na nejbližší zastávce u kostela, říkal jsem si: „Člověk míní, Pán Bůh mění.“ Je konec konců jeho věc, jestli nějaký zázrak udělá a budu moci jít dál, nebo ne. Zkusím jít, co to půjde, a pokud ne, pojedeme domů...

Nečekaná rada

Když pěší poutníci dorazili ke zmíněnému kostelu, poprosil jsem naši milou ošetrovatelku Renatu o prostřihnutí puchýřů. Aby řeč nestála, zeptal jsem se, zda se dá něco dělat, když se mi chodidlo zasekává tak a tak. Na rozdíl od všech dřívějších ortopedů řekla s milým úsměvem, že nejlepší je celou nohu pořádně prošlapávat a chodilo pořádně ohýbat od paty až po prsty u nohou. Nevěřicně jsem se zeptal, jestli i v tom případě, když to bolí a ohnout nejde. Odvětila vesele že ano. Pěkně bolest prošlapat. Když se prý nechodí pořádně a člověk se snaží nohy šetřit a ulevit bolesti, přetíží jiné svaly, ty chytanou křeč a pak už to nejde vůbec.

Foto: Vojtěch Novák

Národní pěší pouť na Velehrad se koná vždy předposlední týden prázdnin z Netína a Velkého Meziříčí, z Vranova nad Dyjí a Znojma, z Brna, Prahy (etapově) a z dalších míst. Informace o konání letošního ročníku pouti najdete na www.fatym.com a www.poutnik-jan.cz.

Napadlo mne, že tak je to vlastně v celém životě. Když si člověk v něčem sleví, aby se vyhnul nepříjemnosti a bolestem, vrátí se mu to v mnohem horší podobě jinde.

Sice jinak než jsem čekal, ale pomohlo to

Tak jsem vzal radu vážně a začal chodit prošlapávat. Nejdříve jsem si říkal, že to nepůjde, protože to bolelo jak čert, ale postupně se to trochu rozhýbalo. Chodila pak po celou cestu bolela dál, bolest chvílemi polevovala a vracela se, ale když se prošlapávala, nikdy nepřekročila nesnesitelnou míru, a to až na Velehrad.

Boží výchovu se patří přijmout

Když jsme pak pokračovali, vzpomněl jsem si, jak jsem Pannu Marii prosil o vyprošení zázraku, a uvědomil jsem si, že jsem ho dostal – akorát v úplně jiné podobě. Ta rada, kterou jsem dostal, rozhodně nebyla tak pohodlná, jako kdybych dostal od Panny Marie „nové nohy“. Na druhou stranu člověk mohl alespoň ty nepříjemnosti obětovat a rozhodně mi nedaly zapomenout na to, že se mám modlit a že milosti pro druhé musí vždycky někdo alespoň trochu „zaplatit“. A hlavně – tou radou, která přišla jakoby z nebe, mi Pán Bůh pomohl nejenom v jednom okamžiku dojít, ale naučil mne i do budoucna, jak chodit na poutě. Kněží, kteří pouť vedli, pak přidali radu, aby to člověk snášel s úsměvem.

Boží výchova je tvrdá, ale stojí za to. Stejně jako pěší poutě – tvrdé, náročné, plné vnitřní radosti a stojí za to.

Radim ■

Proč se vzdalí víře?

Foto: Flickr

Někteří lidé si kladou otázku, čím to je, že někdo, kdo byl v dětství nebo v mládí zbožný, dokonce velmi zbožný, přestal v pozdějším věku chodit ke svátostem, přestal uznávat učení Církve, a někdy se dokonce stal i tím, kdo druhé od víry odrazuje. Odpověď na tuto otázku je důležitá pro nás všechny. Svátý Pavel píše: „Když se tedy někdo domnívá, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl.“ (1 Kor 10,12)

Tohoto tématu se dotýká i Pán Ježíš ve svém podobenství o rozseváči – přestože je rozseto dobré semeno, ne vždy přinese nakonec přiměřený užitek. Podobenství naznačuje, že záleží na tom, do jaké půdy zrno padá – jaké podmínky jsou v srdci, které má přinést ovoce víry. (srov. Mk 4,3–20)

Tajemství, ale i úkol

Když se ptáme, proč se někdo po dobrém začátku odchyluje od života z víry, jsme si vědomi, že stojíme před určitým bolestným tajemstvím a že odpověď nebude zřejmě nikdy zcela vyčerpávající.

Nejde však jen o to rozpoznat, proč se někdo od praktického života podle víry vzdalil, spíš se jedná o to, jak mu pomoci, aby znovu našel správnou „Boží cestu“. Ta však přece jen často vede přes rozpoznání

toho, kde se stala chyba. Je tedy velmi dobré umět pomoci tuto chybu rozpoznat těm, kteří se vzdálili nebo teprve vzdalují – a také sám si na ni dát dobrý pozor... Nejde o to je usvědčit jako chybující – ale s láskou jim pomoci pravdivě rozlišit, co je ve skutečnosti vede k jejich životním postojům. A nakolik to půjde, napomoci vykročit správně. Často se stává, že jsou si naši „vzdálení“ dobře vědomi, kde je zakopaný pes, ale někdy nenacházejí odvahu vyslovit to nahlas a něco změnit. A taky si na vše připadají dost osamocení. Je ale také pravda, že jindy v určité zatvzlosti odmítají i pouhý rozhovor na toto téma... Ale ani v takovém případě není špatné ve vhodné chvíli umět alespoň „naťuknout“ – lehce, moudře a vše doprovodit o to intenzivnější modlitbou před a po. Mají pak o čem přemýšlet. ▷

Těch důvodů, proč někdo od života z víry odstoupil, může být mnoho. Svou roli hrají nedostatečné znalosti a nevědomost, špatní kamarádi a nevhodný příklad, někdy i nedobrá zkušenost s některým věřícím. A nejednou špatné vysvětlení si životní zkoušky, kterou Bůh dopustil – a mohl bych vyjmenovat ještě mnoho dalších vlivů...

Zkušenost zkušených

Zkušení učitelé duchovního života upozorňují, že mezi množstvím jiných důvodů je třeba brát v potaz především dva z nich – právě ty totiž mohou být dost často skrytou příčinou odmítání života podle víry. Záměrně zde mluvím o skryté příčině, protože člověk, který odmítá církev, svátosti a život se společenstvím věřících, většinou pravý důvod, proč je proti, naplno neuvádí. Místo toho hledá jiné, zástupné. O kterých dvou důvodech vzdálení od víry je tedy řeč? O pýše a o nečistotě.

Pýcha

Pýcha působí, že je člověk schopen odmítnout Boží tajemství, které přesahuje jeho rozum. Ve své pýše by člověk nejraději radil Bohu, jak by měl On jednat, a téměř by chtěl, aby Bůh byl menší než jeho

rozum. Jindy pýcha může vést k tomu, že je člověk téměř až pohoršen skutečností Ježíšovy pokory a jeho učením. Pod vládou pýchy může být tvor dokonce ochoten zapomenout na to, že existuje Bůh – jeho Tvůrce. Před časem mi jeden můj známý, americký pilot Brian, řekl: „Všem svým kolegům vždy vysvětluji nejdůležitější pravdu, ke které jsem došel: Pamatuj si, že existuje Bůh, ale ty to nejsi!“ Pýcha se léčí pokorou.

Nečistota

Druhým důvodem, proč někteří opustili život víry, je hřích nečistoty. Lidé, kteří se zamotali do tohoto hříchu, pak odmítají Boží zákon, poněvadž odsuzuje jejich život. Přiznat chybu, přiznat hřích, přiznat, že se mýlím, toho je schopen jen člověk pokorný. A jsme u toho, že oba tyto důvody pro odmítnutí víry jsou vlastně spojené nádoby. Pýcha vede člověka k tomu, že nerad uznává svou chybu.

Ale je toho víc...

Přestože právě nečistota může být velmi častým důvodem odpadnutí od života podle víry, není to důvod jediný. Jakýkoliv hřích, který prostoupí život člověka, se může stát podobnou překážkou pro uznání chybného jednání. Například člověk,

který nečestným způsobem získal postavení nebo majetek, než by přiznal svoji chybu a vzdal se nepoctivého vlastnictví, raději odmítne církev. A to pod jakoukoliv záminkou a drží se svého domnělého pozemského krátkodobého dobra. Jak tedy z toho ven? Pán Ježíš řekl: „Poznáte pravdu, pravda vás osvobodí.“ (Jan 8,32)

Citlivě, s modlitbou a zase s modlitbou!

Dříve než budeme pomáhat lidem, kteří odpadli od praktikujícího života z víry, je třeba se za ně modlit. Teprve po té, co jsme se za někoho dostatečně modlili, je možné využít vhodné chvíle a s láskou, trpělivostí mu pomoci poodhalit, co za jeho odmítáním víry stojí. Jistě to nebude jednoduché a zřejmě nebudeme se svou snahou zpočátku vítání. Je třeba se však obrnit trpělivostí a předkládat Boha především jako milosrdného a milujícího Otce, pro jehož blízkost stojí za to udělat a obětovat cokoli.

Zároveň je třeba nenechat se odradit prvotními nezdary a odmítnutími. Vždyť záchrana jediné duše je víc než celý svět. Sám Pán Ježíš řekl: „Co člověku prospěje, když získá celý svět, ale ztratí svou duši?“ (Mt 16,26)

P. Marek Dunda ■

Co člověku prospěje, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? (Mt 16,26)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Co zvláště můžeme od Boha očekávat?

Od Boha můžeme očekávat především odpuštění hříchů, všechny potřebné milosti a věčnou spásu.

Kdy můžeme od Boha očekávat i pozemská dobra?

I pozemská dobra můžeme od Boha očekávat, když přispívají k naší spáse.

Srov. *Katolický katechismus*, Fr. Tomášek, Praha 1968

Víra se může stát jistotou a oporou

Víra je mou největší a nejkrásnější jistotou života. Jsem válečné dítě, svým původním povoláním učitelka. To byl můj sen od okamžiku, kdy jsem poprvé vkročila do školy. Se svým původem a politickým zaměřením rodičů jsem v té době neměla šanci se vůbec dostat na školu. Pán se však postaral. A staral se i ve složitých situacích, kdy jsem na škole nezapřela víru a vše vypadalo beznadějně. Tehdy jsem ještě málo děkovala za zázraky svého života. Dnes vím, že na nich měl podíl kněz mého dětství... A tak jsem se z Boží milosti stala učitelkou.

Vědomě jsem dělala ústupky

Později jsem se vdala, také za učitele. Můj muž byl také pokřtěn a přijal první svaté přijímání. Církevně oddáni jsme byli v soukromém bytě knězem mého dětství. Čas plynul a doba udělala své. Manžel byl schopný, a tak ho doba totality nesla dál a výš. Narodily se děti. Dělal jsem čím dál víc ústupků: pro klid v rodině a kvůli dětem, aby mohly jednou vystudovat. Vždy jsem si však svou situaci uvědomovala a trpěla tím. Pořád jsem doufala, že to někdy budu moct dát do pořádku.

Přichází nemoc

Pán se vždy stará, i když někdy trvá dlouho, než něco pochopíme a přijmeme. Manžel onemocněl rakovinou žaludku. Když jej lékaři zkusili operovat, zjistili, že je pozdě... Znovu jej zašili. Na radu zmiňovaného kněze z dětství jsem našla odvahu manželovi říct, že by bylo dobře se modlit, protože nikdy nevíme, co se může přihodit. Tehdy se pacientům lhalo... Druhý den mi oznámil, že se začal modlit, a jestli se uzdraví, změní svůj život. Já věděla, že bez zázraku se neuzdraví.

Dvojí prosba

Tehdy jsem se začala úpěnlivě modlit, abych o něj mohla pečovat doma a abych mu směla přivést kněze. Obě prosby se zdály lidsky nemožné. Postupně se mu

Foto: Flickr

zcela uzavřel průchod žaludku a musel být živ z infuzí. Naučila jsem se píchat mu tekutinu do břicha, vozila jsem z nemocnice infuzní láhve, které mu aplikovala má sestra, která vyučovala na zdravotní škole a které jsem byla nesmírně vděčná. Lékaři odhadovali dobu manželova postupného odchodu nejdéle na tři měsíce. Žil plných osm měsíců. Lékaři kroutili nevěřičně hlavou. Tehdy jsem po dlouhé době zašla ke svátosti smíření a vylíčila knězi svou tíhu a touhu. Řekl mi, abych manželovi jeho návštěvu jednoduše navrhla. Bála jsem se, že to nepůjde... Ale Pán může ve své nekonečné lásce všechno.

Tehdy jsem ještě málo děkovala za zázraky svého života.

Svatá zpověď jako velká milost

A tak jsem ještě ten večer našla odvahu a navrhla jsem mu to. Byla jsem víc než překvapená. Hned se šel oholit a chtěl, aby kněz přišel rovnou. Přijal svátosti... Prý to byla úžasná zpověď. Kněz k nám pak chodil dvakrát týdně, v závěru denně. Tehdy, když kněz odešel, mi manžel řekl: ▷

Struktura modlitby růžence

Úvod:

- znamení kříže • *Věřím v Boha*
 - *Otče náš* • 3x *Zdrávas Mariá*
- (po jménu *Ježíš* postupně prosíme o tři Božské ctnosti: 1. *v kterého věříme*, 2. *v kterého doufáme*, 3. *kterého nade všechno milujeme*) • *Sláva Otci*

Pět desátků:

- *Otče náš* • 10x *Zdrávas Mariá*
- (po jménu *Ježíš* se přidávají růžencová tajemství) • *Sláva Otci*

I. Tajemství radostná (pondělí, sobota):

1. *kterého jsi z Ducha Svatého počala*
2. *s kterým jsi Alžbětu navštívila*
3. *kterého jsi v Betlémě porodila*
4. *kterého jsi v chrámě obětovala*
5. *kterého jsi v chrámě našla*

II. Tajemství světla (čtvrtek):

1. *který byl pokřtěn v Jordánu*
2. *který zjevil v Káně svou božskou moc*
3. *který hlásal Boží království a vyzýval k pokání*
4. *který na hoře Proměnění zjevil svou slávu*
5. *který ustanovil Eucharistii*

III. Tajemství bolestná (úterý, pátek):

1. *který se pro nás krví potil*
2. *který byl pro nás bičován*
3. *který byl pro nás trním korunován*
4. *který pro nás nesl těžký kříž*
5. *který byl pro nás ukřižován*

IV. Tajemství slavná (středa, neděle):

1. *který z mrtvých vstal*
2. *který na nebe vstoupil*
3. *který Ducha Svatého seslal*
4. *který tě, Panno, do nebe vzal*
5. *který tě v nebi korunoval*

Po každém desátku:

Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

Závěr:

• *Zdrávas Královno* • *Oroduj za nás, Královno posvátného růžence, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.* • *Modleme se: Bože, tvůj jednorozený Syn nám svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním získal věčnou spásu. Dej nám, prosíme, když v posvátném růženci blahoslavené Panny Marie o těchto tajemstvích rozjímáme, ať také podle nich žijeme a dosáhneme toho, co slibují. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.*

Je vhodné ještě připojit modlitbu na úmysl Svatého otce.

„Tak a jestli umřu, budu čekat, až se přibelhá stará babička o holi, a přijdu jí naproti...“

Poslední měsíce

Na kněze už vždy čekal. Já jsem tehdy zůstala doma a plně se o něho starala. Chtěla bych zdůraznit, že období těch osmi měsíců bylo jedním velkým zázrakem. Lidé, kteří nacházeli odvahu (většinou bezvěrci) a přicházeli na návštěvu s obavami, nevěřičně kroutili hlavami, když věděli, jak na tom je, a viděli, jak se klidně chová, jak hovoří a jedná. On, který byl při každé drobnosti vždy plný netrpělivosti...

Doba zkoušky je i dobou milosti

Tato darovaná doba byla zároveň nejtěžším, ale i nejplnějším údobím našeho pětadvacetiletého manželství – teprve tehdy jsme se opravdově poznali a navzájem si sebe stále víc vážili. Vnitřně jsem v závěru jeho

Na radu kněze jsem našla odvahu manželovi říct, že by bylo dobře se modlit, protože nikdy nevíme, co se může přihodit.

života prožívala ohromnou harmonii, klid a radost, ač to zní možná až rouhavě. Ale tak tomu bylo a je to jedním velkým závazkem pro celý můj další život. Do posledního dne zůstal můj muž aktivní, neobyčejně trpělivý a laskavý. I poslední den – na Pannu Marii Karmelskou, kterou jsme vroucně prosili, aby si ho odvedla – s touhou, ale v bolestech čekal na svátostného Spasitele. V noci mě políbil, hlavou se svezl ke mně na polštář a po nějaké době odešel. Tedy neodešel, ale byl odveden samotnou Láskou, a to, co z jeho otevřených očí, upřených na mě, zářilo, to poprvé po letech stlačilo na kolena mé děti a byly ochotné se nahlas modlit.

Vím, že utrpení je vzácný dar

V mé rodině se pak děly další zázraky na mých dětech... Nyní vidím, že utrpení je největším darem Boží lásky nám lidem. Skrze utrpení může člověk získat jistotu víry, jistotu Boží lásky, jistotu mateřské náruče Matky Boží. A to byl začátek naprosté přeměny životních hodnot. Pochopila jsem, proč se to všechno muselo v mé rodině stát, jakou změnu života mi dobrý Bůh připravil. Prosím, aby každý člověk pochopil, že je milovaným dítětem Božím a Boží záměry nejsou našimi lidskými záměry a přáními, protože Bůh má s námi daleko velkolepější plány, má pro nás připraveno krásnější obdarování.

Erika ■

(redakčně kráceno)

Foto: Anton Fritč

Foto: Flickr

Předmanželská čistota

Opakem předčasného pohlavního spojení není nějaké křečovitě izolované od druhého pohlaví.

Právě tehdy, když neodmítneš svým přátelům partnerství (za předpokladu uznání určitých mezí), pomůžeš jim, aby se stali skutečnými muži, a také ty sama budeš hlouběji dozrávat.

Děvčata, kluci a zralost...

Však to poznáš sama: chlapci stejného věku nejsou ve skutečnosti stejně staří jako ty. Ty se stáváš v sedmnácti či osmnácti letech už tělesně i duševně celkem dospělým člověkem. Už bys málem byla vnitřně schopná se vdávat. Ne, že by to bylo nejvhodnější, máš na to ještě příliš málo životních zkušeností – a také studium je třeba ještě dokončit. Ale určitě jsi na setkání s mužem už připravena mnohem víc než stejně starý chlapec na setkání se ženou. Ten sice už dospěl tělesně – a rád by vypadal co nejmužněji, ale právě to okázalé a křečovitě zdůrazňování dospělosti je nejlepším důkazem toho, že ještě není mužem, nýbrž pořád

ještě chlapcem. Muž potřebuje mnohem delší dobu k tomu, aby se stal skutečným mužem, než žena, aby se stala ženou.

Kluci potřebují čas

Zvlášť duševní a duchovní dospívání jde mnohem pomaleji. V mužském těle žije ještě po několik let dětský duch. Právě to působí, že jsou hoši v těchto letech tak nevyrovnaní, hrubí, hranatí, neurvalí. Na nějaké závazné setkání s děvčetem, na setkání, které by mělo vést k manželství, nejsou ještě zdaleka připraveni. Na tohle všechno musíš pamatovat, když jsi se stejně starým chlapcem. Pochopitelně se ten chlapec může zamilovat, to se přihodí dokonce velice snadno. Je jistě ▶

Děvče cítí, že muž po ní touží, myslí si tedy, že ji má rád, odevzdá se mu a pak nakonec musí konstatovat, že ji muž opustil.

schopen i lásky v tom hlubším a vážnějším slova smyslu. Ale ještě potřebuje mnoho volnosti, aby našel sám sebe. Nesmíš ho k sobě připoutat příliš brzy, nechceš-li, aby zůstal ve svém zranění na poloviční cestě. A dojde-li ke skutečné lásce, pak je třeba dát chlapci co nejvíc svobody, i když on sám se jí třeba brání. Chceš si přece jednou vzít skutečného muže a ne nějakou karikaturu – bytost, která zakrnela na poloviční cestě mezi chlapectvím a mužstvím.

Odlišné vnímání erotiky

Mladí muži jsou eroticky a pohlavně mnohem vznětlivější než děvčata. Tím ti

jistě neříkám žádné tajemství. Už pouhá přítomnost dívky, tvary jejího těla, její oblečení, vůně způsobují u chlapce určitý neklid. A doteky a něžnosti ho mohou docela připravit o soudnost. A může se stát, že bude najednou chtít „všechno“. U muže totiž směřují doteky a něžnosti mnohem bezprostředněji a přímočařeji k onomu „všemu“ než u ženy. Muž se tomu nedovede dobře ubránit – jeho tělo, když je ve stavu vzrušení, ho k tomu pudí.

Není to z jeho strany jen nějaká hrubá bezohlednost. Prostě je to v něm, v jeho přirozenosti, tímto způsobem se u něho projevuje žádost po ženě. Ty jako dívka jsi obdařena větší přirozenou dávkou sebekontroly – alespoň do té doby, než se docela odevzdáš nějakému muži. Touha dívky po muži nevede tak bezprostředně k onomu konečnému spojení.

„Důkaz“ lásky

A bude-li muž po tobě žádat ono „všechno“ jako rozhodující důkaz lásky („jestli mě nevyhováš, nemiluješ mě“), nepodávej mu tento důkaz. Jednak nemá na žádné důkazy nárok, a kromě toho skutečná láska se projevuje právě tím, že žádné důkazy nechce, že prostě věří. Umí čekat.

Tobě přece nejde o plnost pohlavního spojení. Tobě jde o plné, široké a definitivní společenství života.

Touha po ženě není láska

Ve tvých představách je velice úzce spojena touha po muži s láskou k němu. Když toužíš po nějakém muži, pak po něm netoužíš proto, že je to muž, ale proto, že je to právě tento muž a žádný jiný. U tvého partnera je to však jiné. U něho vyvolá „zamilovanost“ už pouhý vzhled, podoba dívky, a proto se může zamilovat do mnoha děvčat – a za určitých okolností i do něko-

To, že nějaký muž po tobě touží, nedokazuje nic víc než to, že jsi dívka. Zda tu jde o lásku – či ne – to se rozhodne úplně jinde a jinak.

Foto: Flickr

Chtěj po svém partnerovi víc než jen to, aby po tobě toužil!

lika současně. Skoro bychom mohli říci, že skoro každé dívce by se mohlo podařit (kdyby jí o to skutečně šlo), že vzbudí v určitém muži žádost právě po ní. Ale tato touha po ženě ještě naprosto není láskou, i kdyby to partner v té chvíli tvrdil, a třeba tomu v tom okamžiku i sám věřil. Právě tato skutečnost je pramenem mnoha bolestných nedorozumění. Dívka cítí, že muž po ní touží, myslí si tedy, že ji má rád, odevzdá se mu, a pak nakonec musí konstatovat, že ji muž opustil.

Právě proto nemůže být pohlavní spojení vůbec žádným „důkazem“. To, že nějaký muž po tobě touží, nedokazuje samo o sobě nic víc než to, že jsi opravdu dívka. Zda tu jde o lásku – či ne – to se rozhodne úplně jinde a jinak. Jedním (a ne nezávažným) momentem tohoto rozhodování je právě to, zda se dovede muž vzdát tohoto „důkazu“. Chtěj po svém partnerovi víc než jen to, aby po tobě toužil! Očekávej od něho i od sebe samé také určitou ochotu počkat, něčeho se vzdát. Jen tak získáš jasno o vašem vztahu a ušetříš si nejedno zklamání. Na tobě leží celé riziko!

„Nedotčenost“ – k čemu?

A tady nejde jen o tvou „nedotčenost“. Ta není ve skutečnosti hodnotou sama o sobě. Naznačuje však v každém případě něco hlubšího. A riziko nespočívá jenom v možnosti následků pohlavního spojení, v možnosti těhotenství. Proti tomu se dá technicky něco udělat (i když antikoncepce není nikdy zcela spolehlivá a toto nebezpečí přispívá k tomu, že je radost z takového setkání vždy jen poloviční radostí, karikaturou skutečné radosti). To největší a nejhlubší riziko spočívá v tom, že tě první milostná zkušenost určí na celý život, vtiskne se do tebe jako pečeť.

Zatím jsi schopna přizpůsobit se, jsi pružná. Ale první muž, jemuž se docela otevřeš, tě v mnoha směrech ovlivní rozhodujícím způsobem, určí tě, zformuje tě často na celý život. Udělá z tebe SVOU ženu. Radost i bolest, strach i zklamání, a třeba i ošklivost se dostanou hluboko do tvého vědomí a zůstanou vězet až tam, kam už ani při vši dobré vůli nedosáhneš. Jen jeden muž má právo zasáhnout do tvé

Foto: Flickr

bytosti tak hluboko, tak rozhodujícím způsobem ovlivnit tvůj život – a to je tvůj manžel, ten, s nímž budeš sdílet jako jeho žena celý život. Když dáš toto právo jinému muži – snad proto, že si budeš myslet, že tě miluje, ale pak zjistíš, že to bylo bláhové přesvědčení –, už nikdy nebudeš docela svobodná pro svého manžela. Nejspíš se sice vdáš, ale půjdeš do manželství s jakýmsi břemenem, dědictvím, které bude váš vztah komplikovat. To je tvoje riziko.

Dvě pohlaví: slabé a krásné...

Jsou dvě pohlaví: jedno krásné a jedno slabé. A muži nejsou ti krásní – tak praví jeden vtip. I když se zdá, že je ten bonmot pravým opakem skutečnosti, nachází se v něm našťastí přece jen kus pravdy. Žena nese při setkání s mužem těžké riziko. Ale zato je – jak jsem se zmínil – její sebekontrola, její zvládnutí situace a vnitřní zralost podstatně větší. Žena, pokud se chce uchránit toho, co považuje za nežádoucí, to také zpravidla může udělat. Ba může ještě víc. Svou zdrženlivostí a svou jasnou hlavou může pomoci také svému druhovi k tomu, aby dozrál.

Žena může ovlivnit mnoho

Na jedné straně může žena přivést muže i sebe samu k tomu, že předčasně promarní svůj vztah. Na druhé straně však může žena ukázat dospívajícímu muži energicky na všechny jeho úkoly a možnosti v ostatních životních oblastech: aby se dostal dál ve svém povolání (či v přípravě na ně), aby dosáhl sportem a tělesnou prací

plné fyzické síly, aby rozšířil co nejvíc svůj rozhled, aby se vyrovnal se svým okolím, aby se naučil zacházet s penězi a podobně. V tom všem mu může pomoci tím, že se bude o všechny tyto partnerovy záležitosti zajímat, že se bude ptát a že bude leccos problematizovat, kritizovat a jiné věci naopak chválit. Naprosto tedy není opakem předčasného pohlavního spojení nějaké křečovitě izolování se od druhého pohlaví. Právě tehdy, když neodmítneš svým přátelům partnerství (za předpokladu uznání určitých mezí), pomůžeš jim, aby se stali skutečnými muži, a také ty sama budeš hlouběji dozrávat.

Zpracoval David Prentis, Liga pár páru ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve
Manželství není ustanoveno lidmi, ale Bohem.^[De fide]

Vzniklý manželský svazek zavazuje oba manžely doživotně k nedílnému společenství.^[De fide]

Podstatnými vlastnostmi manželství jsou monogamie a nerozlučnost.^[Sent. cert.]

Každá platná manželská smlouva mezi křesťany je sama sebou svátostí.^[Sent. cert.]

Srov. Dogmatika, Matice cyrilometodějská, Olomouc 1994

Začala jsem hledat lásku „venku“

Foto: Flickr

Modlím se a bez modlitby by moje duše zemřela. Modlitba je jako voda, se kterou se musí květina zalévat, aby měla krásné květy – lásku.

Vše mělo své kořeny

Díky mojí milované Matičce Boží jsem jiný člověk. Ona mě vysvobodila a zachránila z neskutečné zkázy, která mi hrozila. Původ toho všeho byl, že jsem nenacházela lásku u svých rodičů. Ti si mne zrovna moc nevážili, byli neustále v nějakém stresu a často se hádali. Když se zas usmířili, toužila jsem po jejich náručí a ráda bych se s nimi mazlila, ale nějak jim to bylo cizí. Odstrkovali mě slovy: „Ale jdi, na to už jsi moc velká...“ Jenom jsem chtěla slyšet a cítit: „Ty jsi to nejlepší, co nás potkalo, milujeme tě.“ Tak strašně mi to chybělo. Po čase jsem tuhle lásku začala hledat „venku“...

Pavel

Chodívala jsem do kostela, ale moc jsem v Pána Ježíše nevěřila. Na faru a na spolčo jsem chodila spíš jen kvůli tomu, abych nemusela být doma. S věkem jsem byla čím dál tím víc smutnější a cítila jsem se hrozně opuštěná. Pak se objevil Pavel. Bylo mi 16 let. Milovala jsem ho strašně moc a on byl ke mně neskutečně milý, myslela jsem si, že mě taky opravdově „miluje“. Bylo krásné být s ním. Rozkvetla jsem, byla jsem šťastná, ale jen do té doby, než mi řekl, že chce se mnou spát. Jemu bylo 19 let. Bála jsem se, že když to neudělám, ztratím ho a budu zase sama jako kůl v plotě. Tak jsem se mu podřídila. „Po tom“ jsem ho milovala ještě víc, byla bych ochotná jít pro něj i do ohně.

Kopačky

Ještě nějakou chvíli se mnou chodil, netušila jsem, že už připravuje rozchod. Jednoho odpoledne za mnou přijel na kole a dal mi do rukou takové malé botičky – řekl mi, že to jsou kopačky a že už se mnou nechce mít nic společného. Pak nasedl na kolo a odjížděl. Stála jsem tam jako svázaná a srdce mě bolelo, jako by mi do něj vrazil nůž. Nemohla jsem uvěřit tomu, že se se mnou rozešel po tak krásném čase, který jsme spolu prožili. Dívala jsem se za ním se slzami v očích, dokud se z něho v dálce nestala malá tečka. Jako v transu jsem pak ještě seděla na zemi, se srdcem prázdným a s myšlenkou, že už ho nikdy nevidím, že nebudu v jeho náručí, že už ho nebudu moct líbat a objímat... Byla jsem skoro půl roku v depresi. Bojovala jsem o něj, chtěla jsem ho zpátky, nedokázala jsem bez něj být, tolik mi chyběl.

Zkáza

To byl začátek mého konce, protože takovéhle zklamání, ta bolest z rozchodu, se opakovaly několikrát. Moji milovaní mě opouštěli. Stávalo se to tak často, až jsem „ztvrdla“ a začala jsem si hledat muže jen na jednu noc – měla jsem strach z dalšího vztahu a z jeho rozpadu. Posilovala jsem se alkoholem, a brala jsem i drogy, s tím „sajrajtem“ jsem byla „odolnější“. Hodně jsem se změnila. Přesto jsem ty muže měla svým způsobem ráda – tedy „při akci“. Vášnivě jsem je líbala, hladila... Věděla jsem, jak je mám svádět. To mi dělalo dobře. Objímali mě, líbali a já měla pocit, že jsem milovaná. Rozdávala jsem jim svoje srdce a poklady. Jednou mi můj křesťní kmotr řekl, abych neházela perly sviním. Teď vidím, že měl pravdu a chtěl mě uchránit, ale já jsem tenkrát nechápala, co tím myslí.

Roman – první manžel

Neustále noví muži... Po čase jsem toho měla už dost. Toužila jsem po trvalém vztahu. A pak se objevil Roman – můj první muž. Nosil mi růže, byl ke mně pozorný, najednou se mnou někdo jednal úplně jinak... Po čase jsme se vzali (civilní manželství je pro katolíčku před Bohem neplatné – pozn. redakce). Já hlavně proto, abych už byla pryč z domova. Roman byl ke mně pozorný, a když jsem byla v nouzi, vždycky mi pomohl. Byl moc milý, ale nemilovala jsem ho, a to byla moje zkáza. Velice brzy se změnil. Choval se ke mně hrubě a byl perverzní. Zvali jsme si domů cizí lidi, se kterými jsme pak provozovali sex. On se svojí „vyvolenou“ a já se svým „vyvoleným“, abychom si každý přišli na své. Lezli jsme po sobě jako hadi v klubku. Je mi z toho špatně, když to teď píšu. Duševně jsem umírala a propadala se stále hlouběji do „smradlavého hnoje“.

Pokus, omyl a další slepá ulička

Pak jsme se seznámili s jednou rodinou z vedlejší vesnice. Byli to milí lidé. Každý víkend jsme se navštěvovali a otec rodiny si všiml, že jsem na svůj věk strašně smutná. Říkal, že mám kvést, a často si se mnou povídal o mém manželství. Já jsem mu začala otevírat svoje nitro a říkala jsem mu, co děláme, a on mi chtěl pomoci. Choval se ke mně tak mile. Po dvou letech jsme zjistili, že jsme se do sebe zamilovali, a utekli spolu od svých rodin. Oba jsme měli potíže se svými partnery a to nás spojilo. Žili jsme spolu v malém bytečku, v jiném městě. On po půl roce dostal strašné výčitky svědomí kvůli své rodině,

ale také kvůli mně. Byl o 20 let starší než já. Měla jsem v něm milence i otce. Bylo mi jedno, že jsem rozbila rodinu. S ním jsem byla šťastná a chtěla jsem ho udržet u sebe. Když odešel, ocitla jsem se v šachu. Strašně jsem za to zaplatila. Rok jsem se potácela v těžké depresi, byla jsem prázdná, připadala jsem si jako chodící mrtvola. Ještě horší zklamání než s první „láskou“.

Dostala jsem se na dno

O své rodiče jsem se vůbec nestarala. Maminka měla tou dobou už několik let schizofrenii, takže jsem z ní měla jenom strach, a táta se o mě nestaral, bylo mu jedno, co dělám, nechal mě na holičkách. Vrátila jsem se k pití a kouření, dokázala jsem být opět „gumová“. Chovala jsem se zase jako děvka, zase jsem se prodávala. Byla jsem nešťastná.

Nová naděje

V téhle bídě jsem se plácala dost dlouho, až do doby, než k nám na faru přišel nový kněz. Fascinovalo mě, že mě neodsuzoval za to, jaká jsem. Vyzářoval z něj ohromný pokoj, až mě to ze začátku spalovalo – ani jsem nemohla být v jeho blízkosti. Vždycky mi dobře poradil a dal mi naději a to ve mně probudilo hlubokou důvěru k němu jako k příteli. Dal mi to, co jsem dávno předtím ztratila – pocit, že jsem člověk, a vrátil mi moji důstojnost. Byla jsem už za ta léta zvyklá, že se cizí lidé ke mně chovali odtažitě a odsuzovali mne

Foto: Flickr

pohledy, které říkaly: „Tak to je ta malá děvka,“ a to mě uzavíralo do nenávisti k nim. On ne! Vyprávěl nám o Medžugorje a já jsem zatoužila se tam dostat. Myslela jsem ale, že mě pan farář nevezme s sebou, kvůli tomu, co jsem, abych mu nedělala ostudu. A tak jsem byla hodně překvapená, když mi nabídl, abych taky jela. Do Medžugorje jsem odjížděla se zvědavostí, že uvidím nějaký zázrak, ale zvědavost v Medžugorje neplatí. Tam se musí jet s otevřeným srdcem. Tou dobou jsem se rozvedla. Tam jsem šla ke zpovědi a to byla úleva. Tíha, stud a hanba ze mě spadly a moc se mi líbily mše svaté. Doma jsem vždycky koukala na hodinky, kdy už konečně mše skončí.

Pokus řešit život bez modlitby

Když jsme přijeli domů, tak jsem se snažila smířit se s rodiči, ale nedařilo se to. Bylo to pořád to samé. I v sexualitě, ale tam jsem se trochu „polepšila“, nebylo toho tolik... Sama – bez modlitby – jsem se snažila ▷

Ten kněz mi dal to, co jsem dávno před tím ztratila – pocit, že jsem člověk, moji důstojnost....

Foto: Flickr

Když se člověk modlí, tak má v sobě lásku a mír, a to je to, co mě tenkrát na onom knězi tak fascinovalo.

s tím skoncovat, ale po čase jsem upadla do jiných neřestí. Pan farář byl jediný člověk, ke kterému jsem měla důvěru a jemu jsem se svěřovala.

Dopis Panně Marii

Pak se opakovala nabídka jet do Medžugorje. Tady jsem viděla naději. Jela jsem... Cítila jsem se tam jako doma, ten lahodný vnitřní mír, a měla jsem touhu neustále se modlit. Chtěla jsem za každou cenu skoncovat se svým dosavadním hříšným životem a začít nový s Pannou Marií a Pánem Ježíšem. Jedno ráno v jídelně domu Věřitě jedna paní rozdávala dopisní papír s obálkou – měli jsme napsat Panně Marii naše přání a touhy. Viděla jsem v tom svoji poslední šanci. Napsala jsem Panně Marii, jestli by byla tak hodná a změnila mě, že

už takhle nemůžu žít a že si moc přeji lepší život a hodného muže, se kterým bych strávila zbytek života. Vložila jsem prosbu do obálky, zalepila... Pak jsem tomu nechala volný průběh a čekala, co se stane.

Boží odpověď'

Přijeli jsme domů a asi po třech měsících se se mnou začínaly dít divy. Najednou mi připadal způsob, jak se oblékám, nestydatý. Muži mi začínali být ukradení. Přestala jsem se tolik šminkovat, přišlo mi to zbytečné. Uvniř jako by se pootevřely dveře, které jsem dřív měla zavřené, a duše jako by se uvolňovala z tvrdého obalu. Začínala jsem být nějak šťastnější.

Boží řešení na přímlovu Panny Marie

Panna Maria změnila můj život dokonale, dokonce jinak, úplně jinak, než jak jsem si při psaní toho dopisu představovala, že by to mohlo být. Mám vynikajícího muže. On je moje srdce a moje duše. Moje jednání se změnilo. Vidím dnes docela jasně, v jakém bahně jsem žila, že lásku jsem hledala na špatné cestě. Tu lásku, kterou jsem hledala, tak ta je jenom u Pána, nikde jinde není. Modlím se a bez modlitby by moje duše zemřela. Modlitba je jako voda, se kterou se musí květina zalévat, aby měla krásné květy – lásku. Lásku

k druhým, a o to nechci přijít, protože to pak není život a nejsem šťastná. Když se člověk modlí, tak má v sobě lásku a mír, a to je to, co mě tenkrát na onom knězi tak fascinovalo.

Nyní žiji se svým manželem Rainerem v zahraničí a očekáváme naše dlouho vytoužené a vymodlené dítě – chlapečka Raphaela. I se svým otcem jsem už v trvalém kontaktu a navštěvujeme se.

Panno Maria, Matičko a Paní moje, děkuji Ti ZA VŠECKO!

Jitka ■
(zkráceno)

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Kdo si zachová mravní čistotu?

Mravní čistotu si zachová:

- 1) kdo se vyhýbá všemu, co je pro mravní čistotu nebezpečné,
- 2) kdo se pohotově brání pokušení a důvěrně v něm vyzývá Pána Ježíše, Pannu Marii, anděla strážného, a co nejčastěji přijímá svátosti,
- 3) kdo pamatuje na to, že Bůh všechno vidí a že kdykoliv může zemřít.

Srov. *Katolický katechismus, Fr. Tomášek, Praha 1968*

Jak jsem se dostala až k Čisté lásce

Můj život byl jedna pohroma za druhou. Ale ty katastrofy nebyly jen mojí chybou, dodnes to dávám za vinu i společnosti, ve které žiji. Například mě hodně ovlivnily časopisy typu Bravo Girl, Dívka a podobné magazíny. Pořád mi bylo touto cestou vnucováno, že se sexem se má začít hned od patnácti. A co jsem udělala? Samozřejmě jsem hned, jak mi bylo patnáct, se sexem začala. Bylo to s mým přítelem, který je sice křesťan, ale o sexu před manželstvím nebyl asi dostatečně poučený... Já jsem v té době nevěřila. Jsem z nevěřící rodiny a pocházím z kraje, kde křesťanů mnoho není.

Brala jsem antikoncepci a byla jsem, jak se říká, „v pohodě“. Ale opak byl pravdou. Pořád jsem hledala, v čem se zachytit, kde se zachránit od tohoto světa. Našla jsem si jedno východisko a to byla „gothika“, přesněji gothická subkultura. Četla jsem o ní na internetu a psala jsem si o tomto tématu přes ICQ s jednou dívkou. Ta mi vtoukala do hlavy, že správný gothik se má „řezat“ (tj. sebepoškozovat). Takže jsem tomu jednou podlehla a řezala se žiletkou do rukou.

Do toho jsem měla ještě problémy ve škole, které mám dodnes, protože to, co studuji, mě nebaví. To mě ještě více utvrzovalo v sebepoškozování. Často jsem upadala do depresí a snažila se tuto svoji nedokonalost a zklamání převádět do milostného života. Z něj jsem čerpala uspokojení, protože to bylo jediné, co mi „šlo“.

Žila jsem si tak asi rok. Byla jsem už na pokraji nervového zhroucení. A potom se stal zázrak. Přítel mě nutil chodit do kostela, což se mi nechtělo, ale kvůli němu jsem tam chodila. Znuděně jsem tam seděla, a tak jsem si začala prohlížet obrazy křížové cesty. Při pohledu na výjevy Kristova utrpení se mi chtělo brečet. Na konci mše svaté ke mně přišli lidé z kostela a velmi vřele si se mnou povídali. To mě postrčilo k tomu, abych

Brala jsem antikoncepci a byla jsem, jak se říká, „v pohodě“, ale opak byl pravdou...

konečně začala o víře přemýšlet. Snažila jsem se tedy hledat co nejvíce informací o katolické církvi, o Bohu a o všem, co mělo s křesťanstvím něco společného. Četla jsem různé knihy a pořád jsem o víře spíš jen uvažovala. Pořád se mi totiž nedostávaly odpovědi na moje otázky. Nenašla jsem lék na své deprese a ostatní špatné věci v mém životě. Až se ke mně jednou dostal časopis *Milujte se!* a v něm článek o antikoncepci. Po přečtení jsme se s přítelem domluvili, že antikoncepci vysadím a nebudeme dál pokračovat se sexem.

Samozřejmě, že to šlo dost obtížně a ještě mnohokrát jsme chybovali. Ale zvládli jsme to, díky Bohu.

Nastal začátek mé proměny. Začala jsem číst Bibli a konečně jsem našla odpovědi na své otázky. Boží slovo mě vysvobodilo. Modlila jsem se k Bohu a ten mě vyslyšel a mé deprese odezněly. Se sebepoškozováním jsem přestala, i když někdy mám velké pokušení se znovu pořezat, ale v takových chvílích prosím Boha, aby mi pomohl.

V časopise *Milujte se!* jsem zahlédla zmínku o Čisté lásce a velmi mě to zaujalo. Chtěla jsem se do tohoto společenství také přidat, což se mi nakonec podařilo. Bylo to na Velehradě na Setkání mládeže 2008 a k mému překvapení tam se mnou vstoupil i můj přítel. Myslím, že to náš vztah ještě posílí a utvrdilo mě to v mém rozhodnutí nechat se pokřtít.

Děkuji Ti Bože.

Lucka ■

Foto: Flickr

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí www.spolcs.cz

P. Vilém Štěpán, Liběšice u Žatce 1, 438 01 Žatec
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 415 725 006

P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Společenství čistých srdcí v naší zemi vzniklo spojením hnutí Pravá láska čeká a iniciativy Čistá láska. Je to nabídka všem mladým. Každý člověk je jednou v životě mladý. Ne každý člověk je ale šťastný. Kdo se nad tím zamyslí, možná zjistí, že cesta ke štěstí nevede vždycky skrze pohodlný život. Jedno krásné přísloví říká: Co nic nestojí, za nic nestojí. Kdo chce mít jednou šťastné manželství, musí pro něj už teď něco obětovat. A jednou z největších obětí, jakou člověk ve svém mládí může přinést, je, že si uchová čisté srdce, které pak může darovat tomu, kdo si to opravdu zaslouží.

Foto: Flickr

S čistotou srdce úzce souvisí čistota těla. Nejde o hygienu, ale o pohlavní zdrženlivost. Zatímco za časů našich babiček a prababiček to bylo celkem běžné, dnes je naopak výjimečné, když někdo vstupuje do manželství bez sexuálních zkušeností. Slýcháváme, že je třeba všechno vyzkoušet.

Neslýcháme už ale tak často, jestli ten, který skutečně všechno vyzkoušel, je opravdu šťastný. Výsledek bývá zpravidla opačný než naše očekávání. A ti, kdo už všechno vyzkoušeli, utěšují sebe sama a snaží se přesvědčit sebe i druhé, že

vlastně o nic nepřišli. Kolik lidí je dnes nešťastných. Jsou nešťastní a nespokojení. Když člověk zničí něco krásného, pociťuje nejen lítost nad tím, že se to stalo, ale i určitou nenávist k sobě samému, že to vůbec udělal. Mnoho věcí však už vrátit nelze. Kolik lidí by rádo posunulo čas zpátky, ještě před osudovou chybou ve svém životě. Nejde to.

Společenství čistých srdcí nabízí všem mladým možnost začít znovu. Rozhodnout se žít tak, abych neničil ani svoje srdce, ani srdce toho druhého. Bůh je ten, kdo umí zahojit všechny rány v našem srdci. Rozhodnu-li se, že ode dneška začnu žít jinak, než jsem žil, mohu si být naprosto jistý nejen jeho pomocí, ale zároveň i tím, že vyléčí všechna moje zranění z minulých vztahů. Není důležité, jak jsem žil, ale jak budu žít!

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem ■

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu čist, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Písma svatého, v častém přistupování ke svatému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvahu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska.

*Panno Maria, Matko moje, ved' mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu.
Amen*

Proč je důležité modlit se za evangelizaci

Prvním a hlavním důvodem proč se máme modlit za evangelizaci, je skutečnost, že to přikázal Pán Ježíš: „Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň!“ (Mt 9,38) Sám šel příkladem, jako vždy.

Při poslední večeři vyslovil tuto modlitbu:

„(Otče), zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi dal ze světa. ...vždyť slova, která jsi dal mně, dal jsem jim... Jako jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa... Prosím nejen za ně, ale také za ty, kdo pro jejich slovo uvěří ve mne; ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.“ (Jan 17,6–21)

V době pronásledování prosili první křesťané o odvahu evangelizovat. Dostali neobvyklou odpověď: „A když skončili tuto modlitbu, otrásl se to místo, kde byli shromážděni, a všichni byli naplněni Duchem Svatým, takže s odvahou hlásali Boží slovo.“ (Sk 4,31)

Ovocem podobných modliteb v pokorné odevzdanosti do Boží vůle byla nadlidská moc evangelizačních snah sv. Františka Xaverského v Asii, Isaaca Joguesa v severní Americe a jiných velkých misionářů minulosti. Bez modlitby se celá evangelizace stává úsilím lidí, kteří dělají to, čeho jsou oni schopni. Ve skutečnosti by ale měli být nástroji, které Bůh používá, když nás přetváří v „nové lidstvo“. Modlitba je pro evangelizaci potřebná jako vzduch pro dýchání. Bez ní není pohybu, vitality ani síly.

Každé úsilí modlitbou začíná a je na ní úplně závislé. Když učedníci odchá-

zeli, aby získali svět pro Krista, modlili se a prosili o modlitbu i druhé. Nyní je řada na nás! Naše modlitby musí být vytrvalé a rozhodné. Na nich závisí spása mnohých mužů, žen a dětí, kteří dosud nepřijali sílu, odvahu a světlo Radostné zvěsti.

Tom Forest ■

(Nová evangelizácia 2000, č. 7, str. 20)

Bez modlitby se celá evangelizace stává úsilím lidí, kteří dělají to, čeho jsou oni schopni. Ve skutečnosti by ale měli být nástroji, které Bůh používá.

Foto: Anton Fric

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Proč je modlitba bojem?

Modlitba je darem milosti, ale vždy předpokládá rozhodnou odpověď z naší strany. Kdo se modlí, bojuje proti sobě, svému prostředí a především proti Pokušiteli, který dělá vše, aby člověka od modlitby odvrátil. Pokrok v duchovním životě, je neoddělitelný od boje o modlitbu. Člověk se modlí, jak žije, protože žije, jak se modlí.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006

Chcete mě?

Před farou v naší adoptivní jeníkovské farnosti

Foto:TV-MIS.cz

Jsou různé filmy. Pro zábavu, pro vzdělání, pro zabít čas a také pro předání zajímavých zkušeností a inspirací.

Film v česko-švýcarské koprodukcí

Na www.tv-mis.cz můžete najít dokumentární film s názvem *Chcete mě?* Ten se sice nevyznačuje vysokou kvalitou zpracování, ale jeho obsah může být pro některé mimořádně inspirující. Vznikl v roce 2007. Tento film bylo třeba připravit pro promítání při červnových FATYMSkých slavnostech. Příprava však narazila na jeden vážný problém.

Náš scénárista, kameraman a režisér v jedné osobě Ing. Pavel Lukeš získal po dokončení studií místo ve Švýcarsku a již nebylo v jeho možnostech natočit vhodné záběry pro tento film o adoptované farnosti Jeníkov v severních Čechách. Proto byla zvolena náhradní varianta. Vždy, když někdo z kněží jel z jižní Moravy do Jeníkova, dostal instrukce, seznam požadovaných záběrů a scén a také kameru. Postupně se tak nashro-

máždil veškerý materiál, který pak byl dodán do Švýcarska k sestřihání a konečným úpravám našemu zmiňovanému expertovi. O tomto filmu tak s trochou nadsázky tvrdíme, že vznikl v česko-švýcarské koprodukcí. Ukázalo se, že tento styl, kdy filmují ti, kteří tomu většinou moc nerozumí, je sice trochu na újmu kvality, ale může přinést i nečekaná zpestření v podobě mimořádných záběrů. Například P. Pavel Zahradníček se při cestě do Jeníkova ocitl na dálnici u hořícího autobusu Student Agency. Při této příležitosti udělal neopakovatelné záběry.

Z družby se vyvinula adopce

Obsah filmu vypráví o neobvyklém nápadu – v rámci hledání cest nové evangelizace se jakoby „laboratorně“ zkouší jedna z možných variant, a to varianta oživení farnosti s cizí pomocí. V roce 1999 byla farnostmi v okolí Vranova nad Dyjí navázána družba s „nejmrtvější farností naší země“ – s Jeníkovem u Duchcova v litoměřické diecézi. Z družby se časem vyvinula adopce v plném smyslu tohoto slova. FATYM má na faře v Jeníkově trvale posádku a postupně se daří navazovat bližší kontakty s obyvateli farnosti.

Ani po deseti letech není ještě Jeníkov vzornou živou farností, ale dá se tvrdit, že družba je oboustranně prospěšná.

Jak to vypadá v praxi?

Lidé z farností na jižní Moravě jezdí do Jeníkova. Pomáhají s drobnými opravami a službami v tamní farnosti. Povzbuzují jak stálou posádku, kterou v posledních letech tvoří dvě slečny katechetky, tak i jeníkovské věřící a ty, kteří se pohybují kolem fary. I Jeníkovští jezdívají na jihomoravské Vranovsko. Především se to týká dětí a mládeže, pro které bývají každoročně pořádány letní tábory na některé z našich far. Přijíždějí však i dospělí na exercicie do Prosiměřic a i za jiným účelem. Díky této „družbě“ již byly navázány četné kontakty a mnozí se rádi navštěvují a setkávají, aniž by je k tomu musel někdo povzbuzovat. Ani po deseti letech není ještě Jeníkov vzornou živou farností, ale dá se tvrdit, že družba je oboustranně prospěšná. Těch 300 kilometrů, které nás dělí, dnes není žádnou překážkou pro rozkvět další spolupráce.

Inspiruješ se i ty?

A v čem že je tento film tak inspirující? Možná, že po shlédnutí někdo řekne: „Budu se za to modlit.“ Jiný se nám třeba ozve, že by mohl nějakým způsobem pomoci. Další zase mohou objevit, že i oni by se mohli někde trvaleji zapojit – vždyť může jít i o jednodušší formu spolupráce. A třeba se najdou i ti, kdo by mohli trvaleji nastoupit na faru v Jeníkově. Posuďte sami...

P. Marek Dunda ■

Foto: Ondřej P. Vaněček

Mezinárodní časopis pod *jedním* názvem

Již třetím rokem se čeští čtenáři mohou těšit z časopisu *Milujte se!*, který vychází v jejich mateřštině.

Pro některé však bude možná překvapením, že periodikum s tímto názvem míří k lidem také v řadě jiných jazyků...

Anglická verze *Love One Another Catholic Magazine*, která vychází ve statisíciových nákladech, je šířena nejen v USA, ale v mnoha zemích, kromě jiného také v Africe, na Filipínách a v Indii. Také časopis v ruštině se tiskne v podobných počtech. Od roku 2008 vychází tento časopis také v němčině. Pro zajímavost ještě zmíním, že je vydáván i v dalších jazycích, například v ukrajinštině, bulharštině, slovenštině, maďarštině, rumunštině... Vždy je to za podpory Misionářek lásky (sestry Matky Terezy), které jej vidí jako účinný nástroj evangelizace. Je tedy hojně misijně využíván.

Kde to všechno má kořeny?

Mezinárodní redakce tohoto časopisu se nachází v polské Poznani. Duší celého projektu je P. Mieczysław Piotrowski TChr.

Má kolem sebe řadu mladých obětavých spolupracovníků, se kterými se pustil do tohoto apoštolského díla. Nejprve vydávali časopis jen v polštině. Postupně se jazyková pestrost stále rozrůstá.

I český časopis za svůj vznik vděčí této polské redakci. První dvě čísla bychom bez jejich účinné pomoci nikdy nebyli schopni připravit a vydat. Postupně se česká verze časopisu *Milujte se!* osamostatnila a nyní vychází už jen ve volné spolupráci s mezinárodní redakcí tohoto časopisu. Ale i za tuto „volnou“ spolupráci jsme mimořádně vděční.

Co obnáší „volná“ spolupráce v praxi

Máme možnost z ostatních verzí časopisu přejímat a upravovat pro naše podmínky jakékoli články a fotografie. Naopak můžeme zase zařadit jakékoli vlastní materiály, které by mohly být našim čtenářům k prospěchu. Je sice pravda, že těch „našich“ článků a fotografií stále přibývá, ale možnost čerpat také z už připravených kvalitních podkladů je k nezaplacení. Polští odborníci navíc zcela nezištně poskytují i cenné praktické rady – například ohledně grafiky.

Tento časopis je tedy příkladem spolupráce těch, kteří chtějí přispět k povzbu-

zení a šíření víry. Někoho by možná napadla otázka, kde se na tak finančně náročné misijní dílo, kdy jsou tisknuty časopisy v cizích jazycích, berou peníze. Je to podobné jako u české verze tohoto časopisu – dárci posílají své příspěvky a podporují tak šíření tohoto časopisu i do misijních oblastí. Pokud by někdo chtěl vydávání tohoto časopisu pro misijní oblasti podpořit svým darem či modlitbou, najde víc informací na www.milujciesie.org.pl.

P. Marek Dunda ■

Anglická verze Love One Another, která vychází ve statisíciových nákladech, je šířena v mnoha zemích, kromě USA také v Africe, na Filipínách, v Indii...

ABC Kruciáty lásky

1.

Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.

2.

O každém smýšlej dobře – o nikom nesmýšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.

3.

O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.

4.

S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapřičiňuj pláč. Uklidňuj a projevuj dobrotu.

5.

Odpouštěj všem a vše. Nepřechovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.

6.

Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.

7.

Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útechou, radou, pomocí, srdcem.

8.

Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.

9.

Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.

10.

Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Když jsi to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se